

Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΕΟΚΑ 1955-1959

ΕΙΣ ΟΚΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ
36

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59

Ιανουάριος - Ιούνιος 2014

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α

1955-1959

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος των Συνδέσμων
Προδρόμου 40, Στρόβολος
Λευκωσία
Τηλ.: 22423333

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Θάσος Σοφοκλέους
Ανδρέας Μαϊμάρης
Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου
(Πρόεδρος)
Παναγιώτης Κοτζίάς

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Λάκης Λοιζίδης
ΛΙΘΟΠΡΕΣ ΛΤΔ
Τηλ.: 22678172
Λευκωσία

ISBN 1450-4006

Χριστουγεννιάτικο Μήνυμα

του Θάσου Σοφοκλέους

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2014

Μέσα στη διεθνή ένταση και κάτω από την αγωνία και την πίεση των γεγονότων, με την ανθρωπότητα να έχει ξεφύγει από τους κανόνες και κάθε ηθική τάξη, και παρακολουθώντας ένα όργιο καταστροφής και εγκληματικής συμπεριφοράς, αναμένουμε τη γέννηση του Θεανθρώπου Χριστού, για να μας φέρει μήνυμα ελπίδας και χαράς, να απαλύνει τις ψυχές, να φέρει ειρήνη στην ανθρωπότητα, οδηγώντας τους ηγέτες της προς την ανάληψη, τη συναίνεση, τη σύνεση και τη μεταμέλεια.

Με πόνο ψυχής βιώνουμε καθημερινά όσα τραγικά κι απάνθρωπα συμβαίνουν. Χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν καθημερινά γύρω μας. Ο άνθρωπος έχει μετατραπεί σ' ένα άγριο θηρίο, ξέφυγε από τη λογική, εκμηδένισε την ανθρωπινή φύση, νέκρωσε το συναίσθημα, και υιοθέτησε τον νόμο της ζούγκλας, όπου ο δυνατός τρώει τον αδύνατο.

Ικετευτικά κοιτάζουμε προς τον ουρανό αναζητώντας τον Δημιουργό, το Υπέρτατο ον, που δημιούργησε και κρατά την αρμονία του σύμπαντος και ζητούμε τη θεία φώτιση και έμπνευση. Έχουμε ξεπεράσει τον νόμο της ζούγκλας. Περιοριζόμαστε στα λόγια.

Υποστηρίζουμε μόνο αυτά που μας βολεύουν και μας συμφέρουν. Μας νίκησαν οι αδυναμίες μας, λατρεύσαμε το χρήμα, τον αθέμιτο πλουτισμό. Κλοπές, απάτη, διαφθορά και δυστυχία. Το κακό έχει απλώσει σαν γάγγραινα και προχωρά.

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, εμείς που κοιτάξαμε κατάματα τον χάρο-ντα, εμείς που αψηφήσαμε τον θάνατο, πρέπει να μπορούμε μπροστά, να ανακόψουμε τον κατήφορο. Με σύμβολο τον Χριστό που ήρθε στον

κόσμο και μας δίδαξε τις αξίες της ζωής και θεμελίωσε με τη διδασκαλία του την πορεία που πρέπει να ακολουθούμε, πρέπει να αγωνισθούμε ώστε η κοινωνία να επανεύρει την ορθή πορεία της.

Ας παρακαλέσουμε τον Θεάνθρωπο να φωτίζει και να καθοδηγεί τον νου και την καρδιά μας, να φωτίζει και να οδηγεί τους δυνατούς της γης να σταματήσουν τους πολέμους και την καταστροφή και να αγωνισθούν ώστε να επικρατήσει ειρήνη και αγάπη στον κόσμο. Με τις σκέψεις αυτές εύχομαι σε όλους **ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ** και νάναι **ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΑΙ-ΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 2015.**

Δεξίωση
ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Κ.Κ. ΝΙΚΟΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

*Η Α.Ε. ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας
κ. Νίκος Αναστασιάδης
επ' ευκαιρία της επετείου της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας
σας προσκαλεί
σε δεξίωση προς τιμή των πρωτεργατών της ελευθερίας
των αγωνιστών του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα
της ΕΟΚΑ 1955 -1959
την Τρίτη, 30 Σεπτεμβρίου 2014, στις 7:00 μ.μ. – 8.30 μ.μ.
στο Προεδρικό Μέγαρο*

Χαιρετισμός

του Προέδρου της Δημοκρατίας
κ. Νίκου Αναστασιάδη
στη δεξίωση προς τα μέλη
των Συνδέσμων Αγωνιστών
Τρίτη, 30 Σεπτεμβρίου 2014

Συμπατριώτισσες και Συμπατριώτες,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που σας καλωσορίζω στην αποψινή εκδήλωση για να τιμήσουμε ως Πολιτεία - και ήταν απόλυτη υποχρέωση της Πολιτείας - με την ευκαιρία της επετείου της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, εσάς, τους πρωταγωνιστές της ελευθερίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, τους πρωτεργάτες της ελευθερίας, τους αγωνιστές του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959. Τιμούμε τους ήρωες και τους αγωνιστές της ελευθερίας της πατρίδας μας, των οποίων ο αγώνας και οι θυσίες δημιούργησαν το κράτος το οποίο μας διασφαλίζει την εθνική και φυσική μας επιβίωση, παρά τους ορατούς κινδύνους από τη συνεχιζόμενη κατοχή. Αυτούς εξάλλου είναι που καλούμαστε και να αντιμετωπίσουμε.

Την ίδια ώρα, αποτίω φόρο τιμής προς τους ηγέτες και τους αγωνιστές του έπους 1955-1959, τα όργανα της τάξης και τους εθελοντές που προασπίστηκαν την ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1963-1964, αλλά και όλους όσοι υπερασπίστηκαν τη Δημοκρατία

και την πατρίδα κατά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή, συμβάλλοντας με τη θυσία τους στην προάσπιση της κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τιμημένοι αγωνιστές,

Το έπος της ΕΟΚΑ συνιστά ιστορική στιγμή αμφισβήτησης της δουλείας, της ξένης τυραννίας και της καταπίεσης. Ήταν απότοκο της πίστης στην ελευθερία και στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια που οι αποικιοκράτες επιχείρησαν να πλήξουν, χρησιμοποιώντας βάνανυσες, απάνθρωπες και οπωσδήποτε απαράδεκτες μεθόδους.

Η κατάληξη εκείνου του αγώνα μπορεί να μην εκπλήρωσε τις μεγάλες προσδοκίες των Ελλήνων της Κύπρου και ειδικά των ηρωικών αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Ο αγώνας τους, όμως, ιστορικά έχει δικαιωθεί.

Η δημιουργία του ανεξάρτητου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρά τα επαχθή βάρη που επωμίστηκε, εξακολουθεί έως και σήμερα να αποτελεί το ισχυρότερο όπλο μας στον

αγώνα για απελευθέρωση από την τουρκική κατοχή, την επανένωση της χώρας μας και την επιβίωση του λαού μας.

Η επιλογή του χώρου γι' αυτή την εκδήλωση δεν είναι τυχαία. Το Προεδρικό Μέγαρο αποτελεί σύμβολο ελευθερίας και δημοκρατικής νομιμότητας και είναι εδώ που εκφράζεται η εθνική κυριαρχία, την οποία αποκτήσαμε χάρη στον δικό σας αγώνα.

Είναι ο χώρος, όπου κάθε πέντε χρόνια γίνεται η ανανέωση της εντολής, η εναλλαγή της εξουσίας σύμφωνα με τη βούληση του κυρίαρχου λαού, όπως αρμόζει στο δημοκρατικό μας πολίτευμα.

Σήμερα επαναβεβαιώνουμε την ακλόνητη πίστη μας στην ελευθερία και τη δημοκρατία. Τονίζουμε την ανάγκη προσήλωσης όλων μας στις διαδικασίες εκείνες που προάγουν και στηρίζουν τη νηφάλια πολιτική σκέψη και τον αδογματίστο πολιτικό διάλογο.

Η καλλιέργεια του φανατισμού, του μίσους και του διχασμού, αποτελούν δυναμίτη στα θεμέλια της δημοκρατίας μας.

Ήταν ακριβώς αυτά τα ελαττώματα, αυτά τα πάθη, το μίσος, ο φανατισμός, η έλλειψη ενότητας, που μας οδήγησαν δυστυχώς στην τραγωδία του 1974. Οι τοπικές κοινωνίες που ήταν ριζωμένες για χιλιετίες στον ίδιο τόπο, σκορπίστηκαν σε όλη την ελεύθερη Κύπρο. Ο ιστός της πολιτισμικής εξέλιξης του πληθυσμού των κατεχομένων διακόπηκε βίαια. Αυτή είναι η διαφορά της

τουρκικής κατοχής από όλους τους άλλους επιδρομείς που έχουν περάσει από την Κύπρο δια μέσου των αιώνων.

Οι κατακτητές έρχονταν και έφευγαν, όμως ο Ελληνισμός της Κύπρου ήταν πάντα εδώ, ήταν πάντα παρών σε ολόκληρη της επικράτεια του νησιού, δίνοντας συνέχεια στην ιστορική του διαδρομή.

Για πρώτη φορά στη μακραίωνη ιστορία της πατρίδας μας υπήρξε αποσύνθεση της κοινωνικής συνοχής με τη βίαιη και μαζική εκδίωξη του γηγενούς πληθυσμού.

Έχουν περάσει τέσσερις δεκαετίες από τότε. Τα παιδιά της εισβολής είναι σήμερα πενηντάρηδες και μόνο τραυματικές αναμνήσεις έχουν από τα κατεχόμενα, ενώ οι μεσήλικες του 1974 έχουν οι πλείστοι αποβιώσει με τον καημό της επιστροφής. Οι συνδεδεικοί κρίκοι τού χθες με το αύριο, ολοένα, δυστυχώς, και εκλείπουν.

Οι άνθρωποι που άφησαν την ψυχή και τα νεανικά βιώματά τους στην κατεχόμενη γη, ολοένα και λιγοστεύουν. Η ανάγκη της επανένωσης της πατρίδας και της επανασυγκόλλησης των ανθρώπων με τη γη τους, είναι όσο ποτέ άλλοτε επείγουσα.

Αυτή είναι η ιστορική ευθύνη της σημερινής γενιάς. Τόσο απέναντι στην πατρίδα όσο και απέναντι στον αγώνα που η ηρωική γενιά του 1955-1959 διεξήγαγε. Ιστορική ευθύνη που επιβάλλει την αποκατάσταση της ρωγμής που η τουρκική εισβολή του 1974 προκάλεσε στην ιστορία του νησιού μας.

Τιμημένοι αγωνιστές και συγγενείς των πεσόντων για την πατρίδα ηρώων,

Αποτίνοντας φόρο τιμής στους πεσόντες της κυπριακής ελευθερίας απευθύνουμε προς κάθε κατεύθυνση το μήνυμα ότι συνεχίζουμε, με πίστη στο δίκαιό μας, τον αγώνα για μια έντιμη, αξιοπρεπή και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Για πάνω από 40 χρόνια τώρα αγωνιζόμαστε για την ειρηνική επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Αγωνιζόμαστε για λύση που θα τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό, θα απαλλάσσει την Κύπρο από τα ξένα στρατεύματα, θα αποκαθιστά και θα διασφαλίζει τα αναφαίρετα ανθρωπίνια δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των Κυπρίων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Λύση, η οποία θα επανενώνει την πατρίδα μας.

Η Κυβέρνηση και εγώ προσωπικά θεωρούμε ότι το Κυπριακό ήταν και παραμένει η μεγαλύτερη εθνική πρόκληση, παρά τις δυσχερείς οικονομικές συνθήκες που βιώνει σήμερα, η πατρίδα μας.

Παράλληλα με τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που καταβάλλουμε για να μπορέσει να εξέλθει ο τόπος από τη δεινή οικονομική θέση στην οποία έχει περιέλθει, συνεχίζουμε με ειλικρίνεια, αποφασιστικότητα και τόλμη να εργαζόμαστε για την επίτευξη λύσης του εθνικού μας προβλήματος που αποτελεί την κορυφαία προτεραιότητα για την Πατρίδα και τον λαό της, ιδιαίτερα όμως για τον Ελληνισμό.

Έχουμε χρέος να παραδώσουμε στα παιδιά μας μια ενωμένη, ελεύθερη, δημοκρατική και ευημερούσα Κύπρο.

Να παραδώσουμε μια πατρίδα με πολιτική και οικονομική σταθερότητα, που να εμπνέει στους πολίτες της σιγουριά και εμπιστοσύνη για το σήμερα και για το αύριο.

Μια πατρίδα στην οποία να σχεδιάζουμε το μέλλον μας σε συνθήκες ειρήνης, αξιοπρέπειας και ασφάλειας. Αυτό το χρέος προς την πατρίδα, τους ήρωές μας και τους αγωνιστές της ελευθερίας, που σήμερα τιμούμε, δεν μπορούμε να το αφήσουμε ανεξόφλητο.

Ομιλία ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΜΑΣ ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ

30/9/2014

Τον Θάσου Σοφοκλέους

Αγαπητέ μας κύριε Πρόεδρε,

Η ευγενική σας πρόσκληση να επισκεφθούμε το Προεδρικό μέγαρο, με την ευκαιρία της επετείου της ανακήρυξης της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος και να δεξιωθείτε τους Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, μας περιποιεί τιμή και μας προσφέρει χαρά ξεχωριστή. Γι' αυτό και σας ευχαριστούμε θερμά.

Βέβαια δεν μας διαφεύγει ότι στόχος του απελευθερωτικού μας αγώνα ήταν η Ένωση και όχι η ανεξαρτησία.

Όμως η ΕΟΚΑ με τον Αγώνα της υπέστειλε την σημαία της αποικιοκρατίας και ύψωσε τη σημαία την Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το Κυβερνείο που για 80 τόσα χρόνια στέγαζε τους Άγγλους Κυβερνήτες του νησιού, σήμερα είναι Προεδρικό Μέγαρο και στην είσοδο του πάνω από το έμβλημα της αποικιοκρατίας, που αποτελεί ιστορική μουσειακή αναφορά, είναι το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο χώρος αυτός κάποτε μας προκαλούσε αγανάκτηση και αισθήματα μίσους γιατί εδώ ήταν το αρχηγείο της σκλαβιάς.

Απ' εδώ ξεκινούσαν όλα τα ανελεύθερα και καταπιεστικά μέτρα που εφαρμόζαν οι Άγγλοι αποικιοκράτες εις βάρος του λαού μας και ιδιαίτερα στα δύσκολα χρόνια της επανάστασης. Απ' εδώ έφευγαν όλες οι εντολές. Απ' εδώ ο Άγγλος Κυβερνήτης Τζων Χάρτινγκ και αργότερα ο Χιού Φούτ καθύθυναν κάθε είδους βαναυσότητα, τους απαγχονισμούς, τις εκτελέσεις, τις φυλακίσεις, τα ομαδικά πρόστιμα, τα «κέρφιου» τις κρατήσεις χωρίς δίκη και γενικά όλες τις μορφές καταπίεσης εναντίον του αγωνιζόμενου για λευτεριά και Ένωση Κυπριακού λαού.

Σήμερα είναι χώρος ελπίδας, σήμερα είναι χώρος Αγώνα για εθνική δικαίωση και ευτυχία του λαού μας. Η εκλεγμένη ηγεσία του τόπου, από τον χώρο αυτό αγωνίζεται και καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να βοηθήσει τον λαό για επίλυση των προβλημάτων του και ιδιαίτερα για επίλυση του εθνικού μας προβλήματος.

Σήμερα ο λαός μας έχει στραμμένη την ελπίδα του προς την πολιτική ηγεσία και προσδοκά τη δικαίωση.

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ αναμένουμε ότι με τους κατάλληλους χειρισμούς θα

ανατραπούν τα άνομα σχέδια της Τουρκίας. Ότι θα φύγουν τα στρατεύματα εισβολής και κατοχής, θα ξεκαθαρίσει και θα αποβληθεί κάθε ξένο σώμα, από την Κυπριακή κοινωνία.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, ζωντανοί μάρτυρες της ιστορικής πορείας του λαού μας από το 1960 μέχρι σήμερα, αγωνιούμε και ανησυχούμε για το μέλλον του τόπου μας.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι πρέπει να επανεξετάσουμε τα δεδομένα μας, να αναμετρήσουμε τις δυνάμεις μας και να εκμεταλλευθούμε τη νέα κατάσταση πραγμάτων, όπως εξελίσσεται γύρω μας, με τη διαφοροποίηση των γεγονότων και των συμφερόντων.

Δυστυχώς είμαστε μπλεγμένοι στο μεγάλο παιχνίδι. Όμως είμαστε βέβαιοι ότι οι αρχές και οι αξίες, που τόσο ο Ο.Η.Ε όσο και η Ε.Ε έχουν διακηρύξει, δεν μπορούν να παραγράφονται. Γι' αυτό ειδικά οι μικροί και αδύνατοι πρέπει πάντα να τις προτάσσουμε.

Σήμερα με ικανοποίηση ακούσαμε τους ηγέτες της Αμερικής να μιλούν καθαρά για Τουρκική εισβολή στην Κύπρο, πράγμα που ενισχύει το πρώτο αίτημα που πρέπει η δική μας πλευρά να απαιτεί, να φύγουν τα Τουρκικά στρατεύματα εισβολής και κατοχής. Να επιστρέψουν οι πρόσφυγες, που με τη

βία εξεδίωξαν οι εισβολείς από τα σπίτια και τις περιουσίες τους και να επιστρέψουν στην Τουρκία όλοι οι έποικοι, που οι εισβολείς μάζα κουβάλησαν.

Δεν μπορεί να μιλά η Τουρκία για νέες πραγματικότητες που δημιουργήσε με τη βία με τα στρατεύματα της εισβολής και κατοχής.

Δεν μπορεί να ισχύει το δίκαιο της ζούγκλας και του ισχυρού. Οι αγωνιστές

της ΕΟΚΑ, που αγωνιστήκαμε για να ελευθερώσουμε το νησί μας από τους αποικιοκράτες, δεν έχουμε δικαίωμα να παραδώσουμε στους Τούρκους, που συνεργάστηκαν με τους Άγγλους για να

μείνει το νησί αποικία, μέρος του Κυπριακού εδάφους. Το μόνο δικαίωμα που τους αναγνωρίζουμε είναι να ζήσουν ως Κύπριοι πολίτες στη Κυπριακή Δημοκρατία, που εμείς με το αίμα μας δημιουργήσαμε.

Κάνουμε έκκληση προς την πολιτική ηγεσία και σε όλο τον λαό μας, να αναλογισθεί τις ευθύνες του, να επικεντρωθεί στο εθνικό θέμα και να χαράξουμε όλοι μαζί ενιαία γραμμή, ενωμένοι και αδιάσπαστοι, για τη σωτηρία της πατρίδας μας από τους μεγάλους κινδύνους που την απειλούν.

Κύριε Πρόεδρε ευχόμαστε ο Πανάγαθος θεός να σας εμπνέει και να σας ενδυναμώνει επ' αγαθώ της μαχόμενης Πατρίδας.

Οι Αγωνιστές έδωσαν στον Πρόεδρο ένα συμβολικό δώρο-άγαλμα με την Κύπρο αλυσοδεμένη, με το πιο κάτω σκεπτικό:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

ΕΟΚΑ 1955 - 1959

Προδρόμου 40, 2063 Στρόβολος

Τηλ.: 22423333, Fax: 22428899

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

30/9/2014

Εξοχότατο
Πρόεδρο Κυπριακής
Δημοκρατίας
Κύριο Νίκο Αναστασιάδη

Αγαπώμενέ μας Κύριε Πρόεδρε,

Το Συμβολικό Δώρο που οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών, το Σ.Ι.Μ.Α.Ε και το Ι.Δ.Α.Α.Ε σας προσφέρουμε, το οποίο φιλατέλησε ο εκλεκτός καλλιτέχνης Φίλιππος Γιασάνης, μάς δίνει με σαφήνεια το μήνυμα για τη σκλαβωμένη Πατρίδα, υπογραμμίζει παραστατικά τις άμεσες ευθύνες ιδιαίτερα της Κυβέρνησης και της πολιτικής ηγεσίας του τόπου απέναντι στην ημικατεχόμενη πατρίδα, μάς προτρέπει και απαιτεί να αγωνισθούμε ενωμένοι και αδιάσπαστοι, ηγεσία και λαός με όλες μας τις δυνάμεις, για να την ελευθερώσουμε από τα δεσμά της να εκδιώξουμε τα στρατεύματα εισβολής και κατοχής και να εδραιώσουμε την ελευθερία σε όλο το βασανισμένο νησί μας.

Με εκτίηση

(Ολύμπιος Λουκιανού)

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Με τις πρόσφατες ανασκαφές στην Αμφίπολη της Μακεδονίας και τα τεράστια σημασία ευρήματά τους που κίνησαν το παγκόσμιο ενδιαφέρον και έφεραν στην επικαιρότητα τον Μεγάλο Αλέξανδρο, και το μεγαλείο του Ελληνισμού, παραθέτουμε για καθαρά ιστορικούς λόγους σύντομο οδοιπορικό του μεγάλου στρατηλάτου:

- 359 π.Χ.:** Ο Φίλιππος Β', πατέρας του Αλέξανδρου, ανέρχεται στον θρόνο της Μακεδονίας.
- 356 π.Χ.:** Γεννιέται ο Αλέξανδρος στην Πέλλα, πρωτεύουσα του μακεδονικού κράτους.
- 354 π.Χ.:** Ο Δημοσθένης αντιμάχεται την ιδέα της εκστρατείας των Ελλήνων εναντίον της Περσίας.
- 349 π.Χ.:** Ο Λεωνίδας, συγγενής της Ολυμπιάδας, αναλαμβάνει την ανατροφή του Αλέξανδρου.
- 344 π.Χ.:** Ο Φίλιππος γίνεται άρχοντας της Θεσσαλίας.
- 343 π.Χ.:** Ο Αριστοτέλης γίνεται δάσκαλος του Αλέξανδρου.
- 340 π.Χ.:** Ο Αλέξανδρος σταματά τις σπουδές του κοντά στον Αριστοτέλη και επιστρέφει στην Πέλλα. Καταστέλλει την εξέγερση των Μαιδών, ενώ ο Φίλιππος απουσιάζει.
- 338 π.Χ.:** Μάχη της Χαιρώνειας. Ο Φίλιππος συντρίβει τους Αθηναίους και τους Θηβαίους, έχοντας τον Αλέξανδρο επικεφαλής του ιππικού.
- 337 π.Χ.:** Ο Φίλιππος χωρίζει την Ολυμπιάδα και παντρεύεται την Κλεοπάτρα. Αλέξανδρος και Ολυμπιάδα καταφεύγουν στην Ήπειρο.

- 336 π.Χ.** Ο Παρμενίων με τον στρατό των Μακεδόνων φτάνει στη Μικρά Ασία. Δολοφονείται ο Φίλιππος και ανεβαίνει στον θρόνο ο Αλέξανδρος.
- 335 π.Χ.** Εκστρατείες του Αλέξανδρου κατά των Ιλλυριών, των Τριβαλλών, των Αγριάνων και των Παιόνων. Τον Νοέμβριο πολιορκεί και καταλαμβάνει τη Θήβα.
- 334 π.Χ.** Εκστρατεία κατά της Ασίας. Μάχη του Γρανικού και κατάληψη της Μιλήτου, της Αλικαρνασσού, της Χίου, της Λέσβου, της Φρυγίας, της Παμφυλίας και της Λυκίας. Ο Αλέξανδρος λύνει τον Γόρδιο Δεσμό.
- 333 π.Χ.** Καταλαμβάνει την Καππαδοκία και την Κιλικία. Μάχη της Ισού.
- 332 π.Χ.** Πολιορκεί και καταλαμβάνει την Τύρο και τη Γάζα. Ο Αλέξανδρος στην Αίγυπτο.
- 331 π.Χ.** Ο Αλέξανδρος επισκέπτεται το μαντείο του Άμμωνα στην όαση Σίβα και ιδρύει την Αλεξάνδρεια. Κατευθύνεται προς τη Μεσοποταμία και περνά τον Ευφράτη και τον Τίγρη. Μάχη στα Γαυγάμηλα. Καταλαμβάνει τη Βαβυλώνα και τα Σούσα.
- 330 π.Χ.** Καταλαμβάνει την Περσέπολη, και πυρπολεί τα Εκβάτανα. Ο Βήσσοις δολοφονεί τον Δαρείο. Εκτελείται ο Φιλώτας, που κατηγορήθηκε για συνωμοσία, και δολοφονείται ο πατέρας του, ο Παρμενίων.
- 329 π.Χ.** Πορεία στη Σογδιανή. Σύλληψη και εκτέλεση του Βήσσου. Κατάληψη της Σαμαρκάνδης.
- 328 π.Χ.** Φόνος του Κλείτου.
- 327 π.Χ.** Ο Αλέξανδρος παντρεύεται τη Ρωξάνη και εκστρατεύει κατά της Ινδίας.
- 326 π.Χ.** Ο Αλέξανδρος φθάνει στον Ινδό ποταμό. Εισβολή στην κυρίως Ινδία και μάχη με τον Πώρο στον Υδάσπη ποταμό. Πεθαίνει ο Βουκεφάλας. Οι στρατιώτες αντιδρούν στη συνέχιση της εκστρατείας μετά τον Ύφαση. Το στράτευμα αρχίζει την κάθοδο πλωτών ποταμών προς τη θάλασσα, για να επιστρέψει στην πατρίδα.
- 325 π.Χ.** Ο Αλέξανδρος στα Πάταλα. Από εκεί ξεκινά για να διασχίσει την έρημο της Γεδρωσίας. Ο Νέαρχος παραπλέει τις ακτές της Μεγάλης Θάλασσας.
- 323 π.Χ.** Ο Αλέξανδρος πεθαίνει στη Βαβυλώνα.

28η Οκτωβρίου 1940 και η Κύπρος

«Ιστορικά έγγραφα» Γεώργιου Ν. Καντζηλάρη

Η 28η Οκτωβρίου 1940 βρίσκει την Κύπρο κάτω από μια στυγνή δικτατορία που συνεχίζεται από τον Οκτώβριο του 1931. Με εξόριστους τους ηγέτες της, χωρίς εκλελεγμένο Αρχιεπίσκοπο και Εθνάρχη από το τέλος του 1933, δύο χιλιάδες λαού φυλακισμένου, άλλους εκτοπισμένους και να υπάρχει μια τρομερή οικονομική κατάσταση που δεν είχε γνωρίσει ποτέ η Κύπρος.

Οι Άγγλοι κατακτητές απαγορεύουν στους Κυπρίους να έχουν την ελληνική τους σημαία, να ψάλλουν τον Εθνικό τους Ύμνο, να αναφέρονται και να έχουν οποιαδήποτε σχέση με τη μητέρα πατρίδα τους Ελλάδα. Τους απαγορεύουν να διδάσκουν στα παιδιά τους την ελληνική καταγωγή τους. Τα δημοτικά σχολεία περιέρχονται στην αγγλική διακυβέρνηση της νήσου και καταρτίζεται πρόγραμμα αφελληνισμού. Στερούν το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης, με λογοκρισία στον Τύπο, στις επιστολές, στις εκκλησίες. Δεν επιτρέπουν να κτυπούν οι καμπάνες και τα σήμαντρα των μοναστηριών. Όταν την 28η Οκτωβρίου 1940 ο Ιωάννης Μεταξάς, μη έχοντας πηγές και

αποθήκες καυσίμων, αντιαεροπορικά όπλα και κανόνια, μα μια κληρονομιά σκαλισμένη στο πεντελικό μάρμαρο και τον ελληνικό λαό προικισμένο στην ψυχή και το αίσθημα, απαντά ΟΧΙ στην ιταμή ιταλική πρόκληση.

Μια απάντηση γνώριμη για τα ελληνικά βουνά και τους κάμπους, όταν πολλά χρόνια πριν, ένας άλλος γενναίος πολεμιστής πρόβαλε το στήθος του και είπε το «Μολών λαβέ». Και όταν ο ελληνικός λαός ταμπουρωμένος πίσω από το βάθρο της ελευθερίας δίνει τον υπέρ πάντων αγώνα, και το λευκό αέτωμα του Παρθενώνα δέχεται τους πρώτους βομβαρδισμούς, ο κυπριακός λαός που σε κάθε αγώνα του Έθνους ήταν παρών, σηματοφόρος, νικητής και συμπαραστάτης, βρίσκεται φιμωμένος και αποκομμένος από το Έθνος.

Οι μάνες και οι κόρες της Κύπρου αφού δεν μπορούν να δώσουν τους συζύγους τους, τους αρραβωνιαστικούς, τους αδερφούς και τα παιδιά τους για την Ελλάδα, δίνουν χρυσό. Χρυσό για ν' αντέξει στο οικονομικό βάρος του πολέμου. Αξιοσημείωτο είναι πως μόνο οι Ελληνίδες της Κύπρου στη σύγχρονη

ιστορία του Ελληνισμού δίνουν τις χρυσές τους αρραβώνες, τα δακτυλίδια, τα κοσμήματα, τα φυλακτά και τα κειμήλιά τους για την πατρίδα.

Και πανηγυρίζουν για τις νίκες των Ελλήνων, σαν να ήταν κι αυτοί στον καπνό της μάχης, σαν να έμπαιναν κι αυτοί σημαιοφόροι, νικητές και ελευθερωτές στην Κορυτσά ... στη Χιμάρα...

Και ο Άγγλος κατακτητής βλέποντας την καθολική οικονομική συνεισφορά της Κύπρου προς το Έθνος διαμαρτύρεται. Ζητά να του πληρώσουν τους φόρους, αφού έχουν τόσο πολύ χρυσό. Κι αυτοί απαντούν πως ο χρυσός τους και το στέρημά τους είναι για την πατρίδα και όχι για τον κατακτητή.

Μα μεταξύ του κυπριακού λαού είναι και οι λιγοστοί περήφανοι, αυτοί που τα παιδιά τους σπούδαζαν στην Ελλάδα και είχαν την ευκαιρία να ήταν από τους πρώτους εθελοντές. Και όταν φτάνουν τα πρώτα μηνύματα πως ο γιος τους έπεσε μαχόμενος, υπερασπιζόμενος το πάτριο έδαφος, αντί για μοιρολόγια στήνουν πανηγύρια. Κι οι καμπάνες αντί να κτυπούν πένθιμα, κτυπούν χαρμόσυνα και ο κατακτητής στέλλει τους στρατιώτες και τους αστυνομικούς του να σταματήσουν τις κωδωνοκρουσίες...

Και ανοίγονται σε κάθε εκκλησιά βιβλία κατάταξης εθελοντών. Και οι λιγοστές σελίδες των τετραδίων δεν χωρούν τις δηλώσεις των εθελοντών.

500.00 ΛΙΡΩΝ Η ΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αί Ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν προχθές τήν ἀκόλουδον πληροφορίαν, ἡ ὁποία περιποιεῖ ἀληθῶς τιμὴν εἰς τήν Κύπρον καὶ πληροῖ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας τόν Ἑλληνικόν Κυπριακόν λαόν:

«Σχετικῶς μέ τήν ὑπό τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος ὀργανομένην πανελλήνιον ἔκθεσιν ἀλληλεγγύης διά τήν ἐπιβίωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ Ἐθναρχία Κύπρου ἀπέστειλε λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῶν ὑπέρ τῆς Ἑλλάδος εἰσφορῶν τῆς μεγαλονήσου κατά τήν δεκαετίαν 1940-1950.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης προκύπτει ὅτι αἱ εἰσφοραὶ τῆς Κύπρου εἰς τοὺς διαφόρους ἐθνικούς ἐράνους 1940-1950, τοὺς ἐράνους ὑπέρ τοῦ ἐπισιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος κατά τήν κατοχήν καὶ τοὺς ἐράνους ὑπέρ τῶν συμμοριτοπληκτῶν ἀνέρχονται εἰς μετρητά καὶ ἀξίαν εἰδὼν εἰς τό ποσόν τῶν 500.000 λιρῶν Ἀγγλίας ἤτοι εἰς 21.000.000.000 δραχμῆς».

Ἐθνος, 16 Ιανουαρίου 1951, αρ. φύλλον 1235, σελ. 1

ΣΤΟ ΚΡΗΣΦΥΓΕΤΟ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ

24/9/2014

Του Θάσου Σοφοκλέους

Με συγκίνηση και συναισθηματικά φορτισμένοι πατούμε σήμερα τον ιερό χώρο όπου βρίσκεται το κρησφύγετο που φιλοξένησε τον ένδοξο Αρχηγό της ΕΟΚΑ και όπου αναπαύεται το Άγιο σώμα του.

Τον χώρο που αγίασε ο θρυλικός Διγενής και πού πότισε με ιδρώτα και δάκρυα.

Εδώ όπου έζησε όλες τις αγωνίες και όλες τις εκφάνσεις του απελευθερωτικού μας Αγώνα. Χαρές και λύπες, επιτυχίες και αποτυχίες.

«Είμεθα νήστες από 30 ωρών και άνευ ύδατος από 18 ωρών. Δια να δροσίσωμεν τα χείλη μας εμασούσαμεν τα φύλλα σχοίνου, κάτωθεν του οποίου εκρυπτόμεθα. Περί την δύσιν του ηλίου εξεκινήσαμεν, με κατεύθυνσιν τα Καμινάρια...»

Παραστατικά ο Αρχηγός περιγράφει, με απλά λόγια τις τραγικές συνθήκες της μεγάλης καταδίωξης και την υπεράνθρωπη προσπάθεια που κατέβαλαν για να ξεφύγουν από τον κλοιό των χιλιάδων Άγγλων στρατιωτών υποστηριζομένων από μηχανοκίνητα, ελικόπτερα, ανιχνευτικούς σκύλους και άλλα, στις μεγάλες έρευνες που εξαπέ-

λυσαν στα βουνά του Τροόδους για να τον συλλάβουν ή να τον σκοτώσουν.

Θυμόμαστε τον ακαταμάχητο, τον ακούραστο, τον πολυμήχανο και πολύπειρο Αρχηγό Γεώργιο Γρίβα Διγενή, που σε ηλικία 60 χρόνων εγκατέλειψε τις ανέσεις του και την καλοπέρασή του, άφησε μόνη την αγαπημένη του σύζυγο, που σαν νέα Πηνελόπη σήκωσε τον σταυρό της, και ήρθε στην Κύπρο ύστερα από ένα δραματικό και επικίνδυνο ταξίδι, με ένα μικρό αλιευτικό πλοιάριο, για να ελευθερώσει τη σκλαβωμένη ιδιαίτερη πατρίδα του από τον αγγλικό ζυγό.

Τον ζήσαμε, τον θαυμάσαμε. Βιώσαμε μαζί του το μεγαλείο του Αγώνα. Μας ενέπνευσε, μας καθοδήγησε.

Μας έμαθε να πολεμούμε, να αντέχουμε και να φθάνουμε μέχρι τον θάνατο.

Οδήγησε τον Κυπριακό λαό προς τη νίκη και έγραψε το έπος της Ε.Ο.Κ.Α, που θαύμασαν εχθροί και φίλοι. Επικεφαλής του αγωνιζόμενου λαού μας, κατατρόπωσε μια αυτοκρατορία. Περιέσωσε την τιμή και την αξιοπρέπεια των Ελλήνων της Κύπρου. Μπορεί ο Αγώνας αυτός να μην έφερε το ποθού-

μενο που ήταν η Ένωση, υπέστειλε όμως τη σημαία των αποικιοκρατών και ύψωσε τη σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και όμως τον άνθρωπο αυτό, που λάτρευσε ο Κυπριακός λαός, τον Ελευθερωτή της Κύπρου, τον άνθρωπο που αγωνίστηκε, ανιδιοτελώς χωρίς κανένα προσωπικό όφελος, τον άνθρωπο που θυσίασε τα πάντα για να ελευθερώσει το νησί μας, τον Διγενή, που σε όλη του τη ζωή έθεσε ως μόνο του στόχο να αγωνίζεται για την πατρίδα, βρίσκονται σήμερα άνθρωποι κακεντρεχείς που στην προσπάθειά τους να ξεπλύνουν ενοχές και προδοσίες, που οι ίδιοι ή η παράταξή τους διέπραξαν εις βάρος του Αγώνα και συνεργάστηκαν με τους Άγγλους κατακτητές, χωρίς ντροπή, με ανάρμοστη και απρεπή συμπεριφορά, να τον υβρίζουν και να τον συκοφαντούν, παραποιώντας την αλήθεια και φορτώνοντας στον Διγενή τα λάθη, τις παραλείψεις και τα δικά τους εγκλήματα.

Μάταια όμως προσπαθούν να μειώσουν το μεγαλείο και την προσφορά του Τιμημένου Αρχηγού της Αήττητης ΕΟΚΑ, που τον στολίζουν μετάλλια τιμής και ανδρείας σ' όλους τους Αγώνες του Έθνους, τόσο της ιδιαίτερής του πατρίδας όσο και της μητέρας Ελ-

λάδας, που τον τίμησαν και τον ανακήρυξαν ΑΕΙΟ ΤΕΚΝΟΝ της Πατρίδας, χωρίς ντροπή τού προσδίδουν ακόμα και πράξεις που έγιναν μετά τον θάνατό του. Η αναισχυντία τους αυτή δεν έχει όρια.

Κάποιοι τρόφιμοι της «Κομσομόλ», (νεολαίας του Στάλιν) που φημίζονται μάλιστα ότι υπήρξαν τρόφιμοί της, λες και η «Κομσομόλ» ήταν κάποιο ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα, ή άσυλο, εξυφαίνουν και πλάθουν παραμύθια και οργιάζει η φαντασία τους εναντίον του Αρχηγού.

Βέβαια κατέχουν καλά την τέχνη της προπαγάνδας. Εκείνο όμως που δεν κατάλαβαν είναι ότι την ιστορία δεν θα την γράψει ούτε το ΑΚΕΛ, ούτε όλοι αυτοί που τους έκαναν πλύση εγκεφάλου.

Ο Διγενής είναι αθάνατη ηρωική μορφή και η δόξα του θα τους κυνηγά πάντοτε και ουδέποτε θα μπορέσουν να λυτρωθούν από τις τύψεις της προδοσίας τους.

Ο Γεώργιος Γρίβας Διγενής υπήρξε ο μεγαλύτερος νεοέλληνας Αγωνιστής, ο διά βίου στρατιώτης της Ελλάδας, διάβηκε μέσα από τη ζωή αγωνιζόμενος για τα ιδανικά του Ελληνικού Έθνους και έφυγε δαφνοστεφανωμένος και θα ζει για πάντα μέσα στις καρδιές μας.

ΤΟ ΠΡΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΤΟΥ ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΥ

Εκδόσεις ΠΕΛΑΣΓΟΣ

Έρευνα: Στρατηγού Γεωργίου Γρίβα Διγενή

Το Σύμφωνον του Πετριτσίου δημοσιευθέν εις παράνομον έντυπον της Οργανώσεως ΠΑΟ, έχει ούτω:

«Τό Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος και το Κομμουνιστικό Κόμμα Βουλγαρίας, ύστερα από την διάλυσι της Κομμουνιστικής Διεθνούς, έχοντας υπ' όψιν την ως τώρα πολιτική γραμμή ταύτης και τις τελευταίες οδηγίες της και με την επιθυμία να εργασθούν με τον σκοπό για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράσι του με τελικό σκοπό την εγκαθίδρυσι στην Βαλκανική, «Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών», και να λύσουν για πάντα τις διαφορές ανάμεσα στους λαούς της Βαλκανικής, αποφασίζουν με τους αντιπροσώπους τους που υπογράφουν το Σύμφωνο αυτό,

α) Του συντρόφου Γιάννη Ιωαννίδη εκ μέρους του ΚΚΕ, και

β) του συντρόφου Ντούσα Δασκάλωφ από μέρους του ΚΚΒ, τα εξής:

1) Τελικός σκοπός και των δύο κομμάτων καθορίζεται η εγκαθίδρυσις εις την Βαλκανική «Ένωση Σ.Σ. Δημοκρατιών», που θα περιλαμβάνη την Ελλάδα, τη Μακεδονία, τη Βουλγαρία και τη Σερβία.

2) Το ΚΚΕ και το ΚΚΒ είναι ελεύθερα να κανονίσουν την τακτική της δράσεώς τους για να φθάσουν στον τελικό σκοπό, όπως αυτά νομίζουν καλλίτερα.

3) Για την ασφάλεια των συνόρων από βορρά και τα δύο κόμματα θα εργασθούν, ώστε τα σύνορα της Βουλγαρίας και της Σερβίας να πιάνουν τον Δούναβι ποταμό με τέλος τα βόρεια του Φιούμε στην Αδριατική.

4) Στη Βουλγαρία θα δοθή διέξοδος εδαφική από το Αιγαίο.

5) Η Σταμπούλ και τα Στενά των Δαρδανελίων θα αποτελέσουν ανεξάρτητον και αυτόνομον Δημοκρατίαν υπό τον έλεγχον της ΕΣΣΔ Ρωσσίας.

6) Η Μακεδονία, Ελληνική, Βουλγαρική και Σερβική, δηλαδή η χώρα που περιλαμβάνεται μέσα στο ποτάμι Νέστο, το όρος Ρίλος, το όρος Οσνίκοφ-Σάρ (Σκάρδος) από Β. τας Αλβανικάς Άλπεις και την Πίνδο από Δυσμάς, το όρος Όλυμπος και το Αιγαίο, από Νότο με την νήσο Θάσο, θα αποτελέσουν ανεξάρτητο αυτόνομο Σοβιετική Δημοκρατία μέσα στην ΕΣΣΔ της Βαλκανικής.

7) Επίσημος γλώσσα θα είναι η Ελληνική και Βουλγαρική.

Το Σύμφωνο αυτό διατυπώθηκε Ελληνικά και Βουλγαρικά.

Πετρίτσι 12 Ιουλίου 1943

Για το ΚΚΕ Γιάννης Ίωαννίδης
Για το ΚΚΒ Ντούσαν Δασκάλωφ

Η Συμφωνία αυτή ανανεώθηκε κατά το πρώτο δεκαήμερο του 1944 δια της υπογραφής νέου εξωφρενικού συμφώνου μεταξύ Κάλτσεφ, εκπροσώπου της Βουλγαρίας και του ΕΑΜ εκπροσωπούμενου δια του Ανδρέα Τζίμα εις Καρυδιές Εδέσσης.

Το Σύμφωνον έχει ούτω:

1) Αι επαρχίαι Κιλκίς, Παιωνίας, Αλμωπίας, Εδέσσης, Εορδαίας, Φλώρινης, και Καστορίας εκχωρούνται από το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, ως ζώνη δράσεως του ΣΝΟΦ (άπελευθερω-τικό Μέτωπο Βουλγαρίας).

2) Το ΣΝΟΦ έχει το δικαίωμα να επεκτείνει την ακτίνα δράσεώς του και εις άλλες νοτιώτερες επαρχίες ύστερα από την εξασφάλισι πλήρους κυριαρχίας στις ανωτέρω επαρχίες.

3) Ο Βουλγαρικός στρατός κατοχής της Μακεδονίας παίρνει την υποχρέωσι να καταλάβη τα αστικά κέντρα της Μακεδονίας ύστερα από την αναχώρησι των Γερμανών και την παράδοσι τούτων εις τας αρχάς του ΕΑΜ.

4) Αποφασίζουν από κοινού ΕΑΜ και ΣΝΟΦ την δημιουργίαν αυτονόμου

Μακεδονικού Κράτους Σοβιετικής Ενώσεως το οποίον θα ζητήσει να μπη κάτω από την προστασίαν της Ρωσίας.

5) Δια την ενίσχυσι ΕΑΜ-ΣΝΟΦ αναλαμβάνεται η υποχρέωσις της πλαισιώσεως ιδρυθησομένης εις Καϊμάκ-Σαλάν, Διεθνούς Μεραρχίας διά Βουλγάρων αξιωματικών και εφοδιασμού ταύτης διά πυρομαχικών.

6) Να φροντίσουν οι Βούλγαροι διά την κατασυκοφάντησι παντός δυναμικού εθνικιστικού στοιχείου παρά ταις αρχαίς κατοχής, ώστε να μην αναπτυχθή εθνικιστική κίνησις.

Τέλος καθιερώθη κατά την σύσκεψιν ταύτην ως σημαία της Σοβιετικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, η Βουλγαρική τοιαύτη με αντίθετον φοράν των χρωμάτων και με αστέρα εις το κέντρον. Τοιαύτη ήδη σημαία υψώθηκε εις την Αρδαίαν από τούς Έλληνας του ΕΑΜ.

Ιδού οι άνθρωποι, ιδού και τα έργα τους.

Ιδού αυτοί που κόπτονται για πατριωτισμό και δημοκρατία. Ιδού αυτοί που αναισχύντως οικειοποιούνται τους αγώνες άλλων για ίδιον όφελος, κάνοντας το άσπρο μαύρο. Να πώς προδίδεται και ξεπουλιέται η πατρίδα.

**Ο έχων ότα ακούειν, ακουέτω.
Τοις φρονίμοις ολίγα.**

Α΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΟ ΚΑΪΜΑΚΛΙ ΕΙΣΦΕΡΕΙ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Η Κύπρος πάντα συμπαραστεκόταν και συμμετείχε έμπρακτα στους αγώνες του Έθνους. Παραθέτουμε στη συνέχεια επιστολή των Καϊμακλιωτών που μιλά αφ' εαυτής:

«Εν Καϊμακλίω τη 25 Οκτωβρίου 1912
Εξοχώτατε,

Η Ελληνική Κοινότης Μεγάλου Καϊμακλίου, προαστείου της πρωτεύουσας της Ελληνικωτάτης Κύπρου, υπολαμβάνουσα καθήκον εαυτής υπέρτατον όπως συντρεΐξη κατά τον ενόν τον Ιερόν αγώνα, όν διεξάγει η Μήτηρ Ελλάς προς απελευθέρωσιν των δουλωμένων τέκνων της, αποστέλλει σήμερον τη υμετέρα Εξοχώτητι δια συναλλαγματικής του Ταμειυτηρίου «Η Λευκωσία» υπ' αριθ. 4440, 88 λίρες και 10 σελίνια με την θερμήν παράκλησιν όπως αύται κατατεθώσιν εις το Ταμείον της Εθνικής Αμύνης.

Αναγνωρίζομεν, Εξοχώτατε, ότι η ει-

σφορά αύτη είναι μικρά και ασήμαντος απέναντι των θυσιών άς υφίσταται κατά τας παρούσας κρισίμους στιγμάς η Ελευθέρα Πατρίς, αλλά και η ημετέρα κοινότης είναι επίσης μικρά και άπορος, άτε δουλεύουσα υπό ξένην κυβέρνησιν και διαρκώς μετά της άλλης νήσου απομυζωμένη, εύχεται δε αύτη υπό μυχών καρδιάς όπως ο ιερός εθνικός αγών στεφθή υπό επιτυχίας και δυνηθή ταχέως η Μήτηρ Ελλάς να περισυλλέξη υπό τας πτέρυγας της τα απανταχού εγκατεσπαρμένα τέκνα της.

Με την γλυκείαν ελπίδα ότι λίαν ταχέως θα δυνηθή και η ιδιαίτερα ημών Πατρίς Κύπρος να απολαύση της Ελευθερίας και να αισθανθή τας Μητρικάς θωπείας, διατελούμεν βαθυσεβάστως.

Η Κοινότης Μεγάλου Καϊμακλίου

Συμεών Ι. Χρυσοχόος, ο ταμίας των Εράνων της Κοινότητος».

*Από το ελληνικό αρχείο πολέμου.
Αριθμός εγγράφου 304*

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΣ ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η «ΕΝΩΣΗ»

*Σπύρου Παπαγεωργίου
«Α.Κ.Ε.Α. το άλλο Κ.Κ.Ε.» (σελίδα 30).*

Στις 25 Οκτωβρίου 1929, τριμερής Ελληνοκυπριακή αντιπροσωπία υπό τον Μητροπολίτη Κιτίου και Βουλευτή Νικόδημο Μυλωνά, τον επίσης Βουλευτή Σταυρινάκη και τον Ζήνωνα Ρωσσίδη ως Γραμματέα, αψηφώντας τους καταπιεστικούς και ανελεύθερους νόμους και κανονισμούς της Βρετανικής αποικιακής κυβέρνησης της Κύπρου, μετέβη στο Λονδίνο όπου συναντήθηκε με τον Βρετανό Υπουργό Αποικιών λόρδο Πάσφιλντ, στον οποίο υπέβαλε το αίτημα της Κύπρου για Ένωσή της με τη μητέρα Ελλάδα (βλέπε «Οδοιπορικό Ελευθερίας» σελίδα 474).

Οι κομμουνιστές «πατριώτες», αντιδρώντας στην ενέργεια αυτή της Κυπριακής Εθναρχίας, δημοσίευσαν το ακόλουθο άρθρο στον «Ριζοσπάστην» στις 18/11/1929:

«Μια αντιπροσωπεία κυπριακή αποτελούμενη από έναν επίσκοπο, ένα δημοσιογράφο-βουλευτή και ένα νεαρό αγγλομαθή δικηγορίσκο, εξεστράτευσε

στο Λονδίνο για να υποβάλει το υπόμνημα του κυπριακού «λαού» για την Ένωσή του με την «μητέρα» Ελλάδα...

Ποιοι φωνάζουν σήμερα στην Κύπρο για την Ένωση; Φωνάζουν όλοι οι εκμεταλλευτές, εμποροτοκογλύφοι, πλούσιοι χωριάτες, δεσποτάδες και τα τσιράκια τους ψευδοδημοσιογράφοι. Και φωνάζουν γιατί έχουν οικονομικά συμφέροντα από την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Να πού βρίσκεται η μια από τις δυο αιτίες που κάνουν τους Λανίτηδες και τους άλλους ενωτικούς τσαρλατάνους να φωνάζουν. Οι Κύπριοι, φτωχοί εργάτες και αγρότες πρέπει ν' αγωνιστούν κατά των ντόπιων Κυπρίων εκμεταλλευτών τους, κατά των ενωτικών που τους καταπιέζουν και τους ληστεύουν και που αγωνίζονται για την παράδοσή τους υποχειρίων στον Ελληνικό ιμπεριαλισμό. **Αγώνας ενάντια στην ένωση, που είναι ιμπεριαλιστικός ζυγός. Να ποια είναι η πολιτική γραμμή που θ' ακολουθούν η φτωχή αγροτιά και οι εργάτες της Κύπρου.**

60 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΙΞΗ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΣΤΗ ΧΛΩΡΑΚΑ

ΣΤΙΣ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1954

Της δημοσιογράφου Εμμανουέλλας Ζωνιά

Οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ τίμησαν τον Αρχηγό Γεώργιο Γρίβα Διγενή

Μέσα σε έντονα συγκινησιακό κλίμα γιορτάστηκε η συμπλήρωση 60 χρόνων από την άφιξη - αποβίβαση του Γεώργιου Γρίβα Διγενή με το πλοίο «Σειρήν» στην τοποθεσία «Αλυκή» στη Χλώρακα. Την εκδήλωση οργάνωσαν το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 55-59, οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 55-59 και το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ σε συνεργασία με τον Επ. Σύνδεσμο Αγωνιστών Πάφου. Κύριος ομιλητής ήταν ο Υπουργός Εσωτερικών Σωκράτης Χάσιος ο οποίος ανέγνωσε ομιλία του προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη. «60 χρόνια μετά, όπως ανέφερε, κρατάμε άσβεστη τη μνήμη, ανασυντάσσουμε δυνάμεις και προχωράμε σε μορφές αποτελεσματικότερης υπεράσπισης και διεκδίκησης των δικαιών του λαού μας.»

Ακολούθησε χαιρετισμός από τον Πρόεδρο των Συνδέσμων Αγωνιστών κ. Θάσο Σοφοκλέους, τον Πρόεδρο του Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη και

ακολούθησε αναπαράσταση της άφιξης ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ:

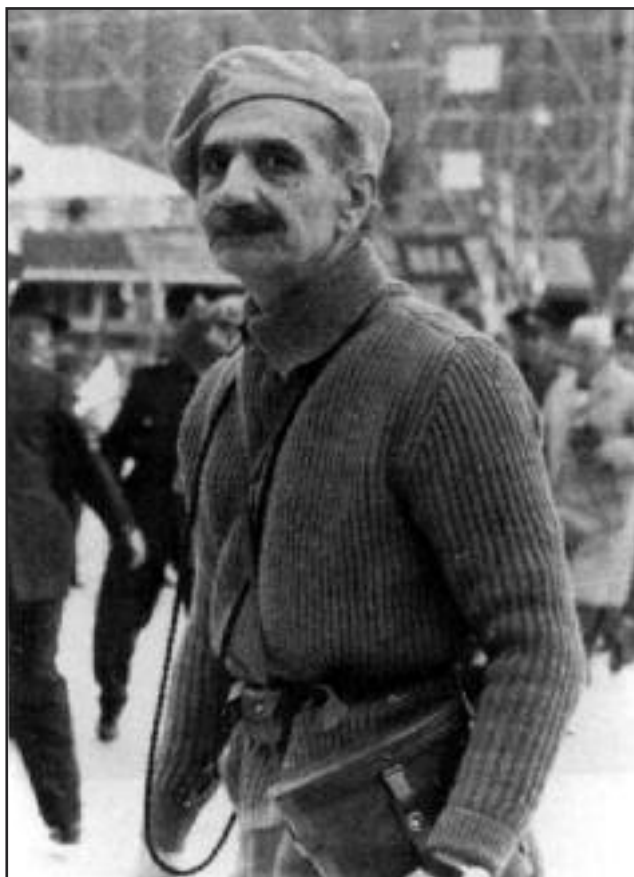
«Ήταν 10 Νοεμβρίου 1954. Ημέρα Τετάρτη. Λίγο πριν τις 8 το βράδυ το πλοίο «ΣΕΙΡΗΝ» με καπετάνιο τον Θεόφιλο Ξανθόπουλο προσέγγισε την ακτή της Χλώρακας μετά από ένα διήμερο εφιαλτικό ταξίδι λόγω σφοδρής θαλασσοταραχής. Μετέφερε στην Κύπρο τον Συνταγματάρχη εν' αποστρατεία Γεώργιο Γρίβα Διγενή με σκοπό την οργάνωση του αγώνα της ΕΟΚΑ.

Το πλοίο «ΣΕΙΡΗΝ» προσορμίστηκε στην τοποθεσία «ΑΛΥΚΗ», όπου αποβιβάστηκαν ο Γεώργιος Γρίβας Διγενής μαζί με τους Σωκράτη Λοϊζίδη και Νότη Πετροπουλέα. Εκεί τον παραλαμβάνουν με κάθε μυστικότητα και με κίνδυνο της ζωής τους, οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ Κώστας Λεωνίδα, Μιχαλάκης Παπαντωνίου και Νικόλαος Μαυρονικόλας. Λίγη ώρα αργότερα, όλοι μαζί φιλοξενούνται στο σπίτι τον Νικόλα Αζίνα στο χωριό Χλώρακα.

Στην αναπαράσταση συμμετείχαν ο μοναδικός επιζών αγωνιστής που παρέλαβε τη νύχτα εκείνη τον Διγενή, Μιχαλάκης Παπαντωνίου, ο γιος του Νικόλα Μαυρονικόλα Τάκης και ο γιός τού Κώστα Λεωνίδα Παπακώστα Αλέξανδρος.

Τον Διγενή υποδύθηκε ο Πανίκος Μιχαηλίδης, αντάρτης της Ε.Ο.Κ.Α, ενώ τον Νικόλα Αζίνα υποδύθηκε ο Γεώργιος Σπύρου. Αφηγητής ήταν ο Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου αγωνιστής της ΕΟΚΑ.

Σε ομιλία του ο κοινοτάρχης Χλώρακας Κλεόβουλος Παπακώστας, γιος του πρώτου ομαδάρχη της ΕΟΚΑ Κώστα Λεωνίδα, ο οποίος παρέλαβε τον Διγενή το βράδυ της 10ης Νοεμβρίου 1954 κατά την αποβίβαση του στην ακτή της Χλώρακας, είπε ότι την νύχτα εκείνη ο πυρσός της ελευθερίας έφθασε στη Χλώρακα. Η 10η Νοεμβρίου 1954 σημάδεψε την ιστορία του τόπου μας όταν ο Διγενής ανέλαβε δράση για οργάνωση της ΕΟΚΑ.

Χαιρετισμός

από τον Πρόεδρο των Συνδέσμων
Αγωνιστών ΕΟΚΑ κ. Θάσο Σοφοκλέους

Χλώρακα 2/11/2014

60 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΙΞΗ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ

Αγέραστες και ακατάλυτες οι μνήμες, κρατούν ζωντανό το όραμα, διεγείρουν τον ψυχικό μας κόσμο, και αναπτερούν την Ελπίδα.

Βρισκόμαστε εδώ ταπεινοί προσκυνητές και φορτισμένοι συναισθηματικά πατούμε τα ιερά χώματα που σήκωσαν τον Διγενή. Εδώ που πάτησε ο Αρχηγός της ΕΟΚΑ, ο συνταγματάρχης Γεώργιος Γρίβας Διγενής, φθάνοντας από τη μάνα Ελλάδα φορτωμένος τα όνειρα και τις ελπίδες του σκλάβου

λαού μας για λευτεριά και Ένωση της Κύπρου μας με τη μάνα Ελλάδα.

Εξήντα χρόνια από τότε. Εξήντα χρόνια από την έναρξη του Απελευθερωτικού μας Αγώνα.

Στις 10 Νοεμβρίου 1954 έφθασε στην Κύπρο το ιστιοφόρο «Σειρήν» με καπετάνιο τον σκληροτράχηλο Θεόφιλο Ξανθόπουλο και με πολύτιμο φορτίο τον Γεώργιο Γρίβα ύστερα από ένα περιπετειώδες ταξίδι, παλεύοντας με τη

φουρτουνιασμένη θάλασσα και διατρέχοντας τον κίνδυνο να καταποντιστεί. Έφθασε στην Κύπρο ο οραματιστής, ο ελευθερωτής, ο αθάνατος Γεώργιος Γρίβας Διγενής μαζί με τον Αγωνιστή Σωκράτη Λοϊζίδη και τον Νώτη Πετροπουλέα. Σ' αυτό εδώ το σημείο γράφτηκε η Πρώτη σελίδα της Κυπριακής επανάστασης. Ο «Όρκος των Αθηνών», που έδωσαν οι δώδεκα ευπατρίδες πατριώτες, στο σπίτι του καθηγητή Γεράσιμου Κονιδάρη στις 3 Μαρτίου 1953, υλοποιείται, γίνεται πράξη, τέθηκε σε εφαρμογή. Τελείωσαν τα λόγια. Τελείωσαν τα υπομνήματα. Τελείωσαν τα δημοψηφίσματα και ο χαρτοπόλεμος. Ογδόντα χρόνια ειρηνικός Αγώνας δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα. Οι Άγγλοι όχι μόνο δεν λάμβαναν υπόψη τα αιτήματα του λαού μας, αλλά ειρωνεύονταν και μεθόδευαν τις ενέργειές τους για να εδραιώσουν την κατοχή.

Απαξίωσαν και αγνόησαν την τελευταία ειρηνική προσπάθεια, το Ενωτικό Δημοψήφισμα της 15ης Ιανουαρίου 1950, αθέτησαν όλες τις υποσχέσεις τους και δήλωναν κατηγορηματικά δια του υφυπουργού των αποικιών Χόπκινσον ότι «ουδέποτε» θα αλλάξει το καθεστώς της Κύπρου. Αυτό το «ουδέποτε» έκλεισε κάθε ελπίδα για ειρηνική λύση στο Κυπριακό.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ως Πολιτικός Αρχηγός και ο Γεώργιος Γρίβας ως Αρχηγός του Ένοπλου Αγώνα αναλάμβαναν το μεγάλο εγχείρημα. «Ελευθερία ή Θάνατος».

Ελληνίδες και Έλληνες,

Βρισκόμαστε εδώ, όπου έφθασε ο Γεώργιος Γρίβας ως Διγενής Αρχηγός της ΕΟΚΑ, στο ίδιο ακριβώς σημείο στο οποίο πριν από τρειςήμισι χιλιάδες χρόνια έφθασαν οι Έλληνες με επικεφαλής τον Αγαπήνορα, για να εγκατα-

σταθούν στο νησί της Αφροδίτης.

Βρισκόμαστε εδώ, από καθήκον και χρέος για να προσκυνήσουμε, να τιμήσουμε, να μνημονεύσουμε, να εκφράσουμε τον θαυμασμό μας και να εναποθέσουμε την ευγνωμοσύνη μας στον Αθάνατο Αρχηγό της ΕΟΚΑ, στον Άξιο της Πατρίδας, στον ακατάμαχητο στρατηλάτη του λαού μας. Τον Αρχηγό της ΕΟΚΑ, που για τέσσερα ολόκληρα χρόνια αγωνίστηκε με πάθος και αυταπάρηση, κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες, αντιμετωπίζοντας με ελάχιστα και παλαιά όπλα, με επιτοπίου κατασκευής υλικά και πρωτόγονες βόμβες, μια ολόκληρη αυτοκρατορία που είχε στη διάθεσή της όλα τα μέσα: Οργανωμένο στρατό, μηχανοκίνητα, ελικόπτερα, τεθωρακισμένα, αεροπλάνα, πλοία και γενικά τον έλεγχο του νησιού από ξηρά, θάλασσα και αέρα.

Για τέσσερα ολόκληρα χρόνια αγωνίστηκε κάτω από δύσκολες συνθήκες, στα βουνά, στα δάση, μέσα στο κρύο και τη ζέση, δίχως στρώμα, πολλές φορές πεινασμένος και διψασμένος, υπό διαρκή καταδίωξη, μέσα σε κρησφύγετα και σε «οπές της γης». Άντεξε τα πάντα και στήριξε τον Αγώνα, πρόσφερε ό,τι είχε και ό,τι μπορούσε κι' οδήγησε τον λαό μας στη νίκη. Η ΕΟΚΑ παρέμεινε αήττητη και νικηφόρα. Μπορεί ο Αγώνας να μην έφερε το ποθούμενο, μπορεί το όραμα του λαού μας να μην πραγματοποιήθηκε,

οδήγησε όμως στην Ανεξαρτησία. Η Κύπρος ανακηρύχτηκε ανεξάρτητο κράτος. Κατέβηκε η σημαία της Αγγλοκρατίας και στη θέση της υψώθηκε η σημαία του Κυπριακού κράτους.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Αν βρισκόμαστε εδώ σήμερα, δεν είναι για να γιορτάσουμε. Βρισκόμαστε εδώ για να αντλήσουμε δύναμη, να πάρουμε θάρρος να ανανεώσουμε την πίστη μας, να σφυρηλατήσουμε τη θέλησή μας, να ανασυνταχθούμε και να νιώσουμε το χρέος. Να νιώσουμε το πνεύμα του Αγώνα, το πνεύμα του 55-59, που πρέπει να κυβερνά τον νου και την καρδιά μας. Να ξαναζωντανέψουμε την ενότητα, την ομόνοια και την αγάπη που είχαν τότε για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε και να ανατρέψουμε τα σχέδια των Τούρκων. Ενωμένοι και αδιάσπαστοι με ένα και μοναδικό σκοπό και στόχο να σώσουμε την Κύπρο μας. Να λευτερώσουμε τον Πενταδάκτυλο, να διώξουμε τα στρατεύματα εισβολής και κατοχής όλους τους εποίκους.

Ο Διγενής και οι αθάνατοι ήρωες, μάς δείχνουν τον δρόμο του καθήκοντος και υπογραμμίζουν το χρέος και τις ευθύνες μας.

Υποκλινόμαστε, ευγνωμονούμε και τιμούμε τον αθάνατο Γέρο, τον διά βίου Αγωνιστή, τον Ελευθερωτή της Κύπρου, τον ΓΕΩΡΓΙΟ ΓΡΙΒΑ ΔΙΓΕΝΗ.

Χαιρετισμός του Προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη

Πάμε 60 χρόνια πίσω. Εδώ στην Πακτή ΑΛΥΚΗ της Χλώρακας, αυτή την ευλογημένη γη, το βράδυ της 10ης του Νιόβρη του 1954 συντελέστηκε, κατά τη γνώμη μου, το μεγαλύτερο μυστήριο της Κυπριακής Παλιγγενεσίας.

Το βράδυ τούτο, άνοιξε η γλυκιά θάλασσα της Πάφου και μας έφερε τον Αρχάγγελο της Κυπριακής Ελευθερίας, τον Κύπριο Συνταγματάρχη Γεώργιο Γρίβα, μεταμορφωμένο στο Διγενή των μύθων και των θρύλων του Βυζαντίου, αλλά και της πραγματικότητας, το μεταμορφωμένο πολέμαρχο, τον Ακρίτα πολεμιστή, τον υπερασπιστή των Χρι-

στιανών και των συνόρων της Αυτοκρατορίας.

Αυτόν περίμενε γενιές και γενιές ο λαός μας, υπομονετικά, αντέχοντας και δουλεύοντας τη μοίρα του στο εργαστήριο της ιστορίας, κλεισμένος στις εκκλησιές του, όπου εύρισκε παρηγοριά και παραμυθία από τον ιερέα του, όσο και αυτός άντεχε και με όσα και αυτός γνώριζε, κοιτάζοντας παρακλητικά τον Εσταυρωμένο, περιμένοντας την άγια μέρα της Ανάστασής του.

.....
Από την Άγια αυτή μέρα και μετά η οδός «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑ-

Στυγμιότυπο από την εκδήλωση

ΤΟΥ» άνοιξε διάπλατα, τα διαγγέλματα και οι διαταγές του Διγενή έπεφταν σα δροσοσταλίδες και δροσίζαν τον ώρμιο για τις θυσίες και τον Αγώνα Κυπριακό λαό.

Τέσσερα χρόνια διάβαινε ο Διγενής, διάσελο προς διάσελο, κορυφές και κάμπους, πόλεις και χωριά ανίκητος, αόρατος, ασύλληπτος, μύθος και θρύλος, θεϊκός για τον πάσχοντα αλλά αγωνιζόμενο λαό, φόβος και τρόμος για τον κατακτητή, μέχρι που ήλθε η ευλογημένη ώρα της απολύτρωσης.

,.....

Μόνο ο Διγενής, ο Αρχηγός, ο ένας, ο

νικητής, απών. Βάσκανη η μοίρα, κακός ο φθόνος, κακή η εξουσία τον έστειλε πίσω στην Ελλάδα, εκεί όπου παλεύοντας με μύρια κύματα και τρικυμίες, σαν άλλος Οδυσσέας, κατάφερε και ήλθε απελευθερωτής της ιδιαίτερης πατρίδας του μα αυτή άσπλαχνη και άδικη τον εξόρισε, τον εσταύρωσε. Ποιόν; Τον ελευθερωτή της. Οποία αχαριστία, οποία αγνωμοσύνη.

Σήμερα 60 χρόνια μετά, σου φιλούμε το χέρι Αρχηγέ και σου ζητούμε επίσημα συγγνώμη, όλη η Κύπρος σου ζητά συγγνώμη και συγχώρεση. Συγχώρεσέ μας Αρχηγέ για την αγνωμοσύνη μας και αναπαύσου.

Στυγμιότυπο από την εκδήλωση

Ανακοίνωση των Συνδέσμων Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΟΚΑ ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΑΣΥΛΙΑ

21/10/2014

Με λύπη παρατηρούμε ότι κάποιοι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ όταν βρεθούν κάτω από δύσκολες συνθήκες για λάθη και πράξεις που διέπραξαν επικαλούνται μεταξύ άλλων την προσφορά τους στον απελευθερωτικό μας Αγώνα και ζητούν επιείκεια.

Η ΕΟΚΑ δεν προσφέρει άλλοθι σε κανένα.

Ο καθένας είναι υπεύθυνος για τις πράξεις του και οφείλει να λογοδοτήσει ενώπιον της δικαιοσύνης κι' αν είναι ένοχος να τιμωρηθεί και αν αισθανθεί το βάρος των πράξεών του, να έχει τη δύναμη να ζητήσει δημοσία συγγνώμη. Όμως, ως μέλη της ΕΟΚΑ που διαθήσαμε και σφυρηλατήσαμε όλες τις ψυχικές μας δυνάμεις και φθάσαμε σε

σημείο αυτοθυσίας, θα πρέπει να είμαστε πιο προσεκτικοί και πολύ πιο δυνατοί από τους άλλους.

Οι ανθρώπινες αδυναμίες είναι εκεί.

Γι' αυτό και πρέπει να γνωρίζουμε και να αναμένουμε ότι και η κοινωνία θα είναι πολύ πιο αυστηρή μαζί μας, καθότι παρανομίες και ατασθαλίες που κάναμε, δεν συμβαδίζουν ούτε με τον χαρακτήρα μας, αλλά και ούτε με την αγωνιστική μας ιδιότητα.

Βεβαίως, όλοι πρέπει να είμαστε περήφανοι για τη συμμετοχή και την προσφορά μας στον απελευθερωτικό Αγώνα, **δεν έχουμε όμως το δικαίωμα να χρησιμοποιούμε την προσφορά μας αυτή ως ασπίδα για καταδικαστέες πράξεις μας.**

~ ~ ~

**ΚΑΙ ΟΜΩΣ . . .
Ψευτοεπίδειξη
και κομπασμός
και όμως είναι κλέφτες**

Θάσος Σοφοκλέους

«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ»

03/10/2014

*Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου***Ἡ Ἀλβανική κυβέρνηση κλείνει την
παιδαγωγική Ἀκαδημία Ἀργυροκάστρου**

Συμφώνως προς την έγκυρον ημερησίαν εφημερίδα των Ιωαννίνων «Πρωινός Λόγος» υπό ημερομηνίαν 20ην Σεπτεμβρίου:

«Μία ακόμη μεθόδευση της Αλβανίας σε βάρος της Ελληνικής Μειονότητας βρίσκεται σε εξέλιξη: Πρόκειται για σχέδιο της Κυβέρνησης Ράμα, να κλείσει την Παιδαγωγική Ακαδημία Αργυροκάστρου, η οποία μετρά 61 χρόνια συνεχούς λειτουργίας και αποτελούσε ένα σημαντικότατο ίδρυμα, που εκπαιδευσε και έβγαλε χιλιάδες δασκάλους, που κράτησαν «ζωντανό» τον Ελληνισμό στα σκληρά χρόνια της Δικτατορίας του Εμβέρ Χότζα.

Η κίνηση αυτή έρχεται να συμπληρώσει μία σειρά άλλων, που έχουν στόχο την εξάλειψη κάθε τι Ελληνικού στη γειτονική Χώρα και στην πλήρη αλβανοποίηση του χώρου και ειδικότερα του Βορειοηπειρωτικού. Η απόφαση αυτή, που σύμφωνα με πληροφορίες είναι ειλημμένη, προσκρούει στη συμφωνία πλαίσιο για τις μειονότητες, που έχει υπογράψει η Αλβανία. Ωστόσο

είναι άγνωστο και κυρίως ποιος έχει τη βούληση να βάλει φραγμό στις αυθαιρεσίες της Αλβανικής Κυβέρνησης, σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα των Μειονοτήτων. Όπως εκτιμούν στελέχη του Βορειοηπειρωτικού χώρου, μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, καθώς η άνευ όρων απόδοση στην Αλβανία του καθεστώτος προς ένταξη στην Ε.Ε. χώρας, έχει «οπλίσει» με μεγαλύτερη αλαζονεία και αμετροέπεια την Κυβέρνηση Ράμα, που προχωρεί ακάθεκτη στα σχέδιά της.

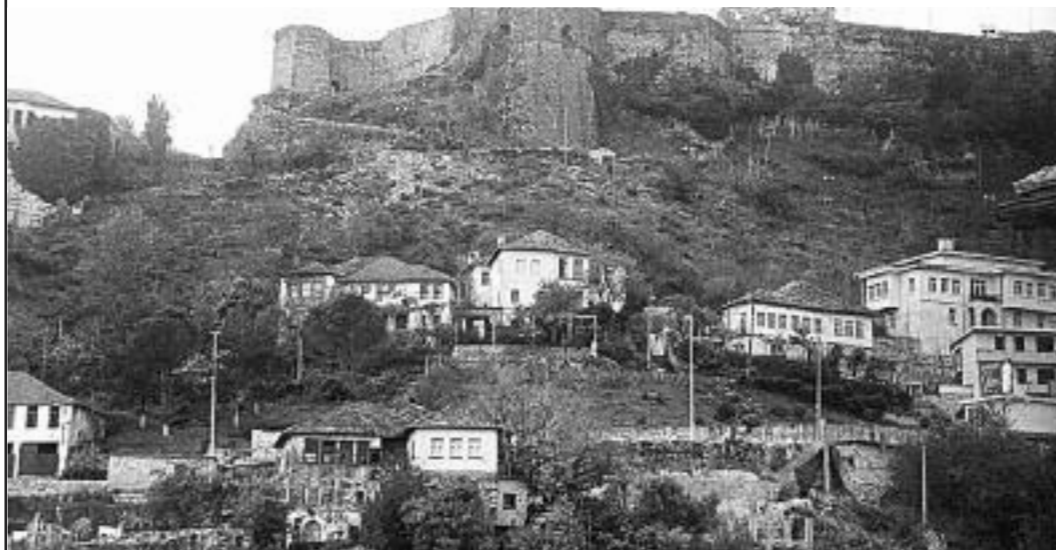
Το πρόβλημα αφορά πρώτιστα την Ελληνική Κυβέρνηση, που θα πρέπει - αν δεν το έπραξε- να κινηθεί άμεσα, για να βάλει φραγμό στα σχέδια της Αλβανίας, γιατί διαφορετικά το αποτέλεσμα είναι προδιαγεγραμμένο.

Να σημειωθεί ότι σήμερα η Κυβέρνηση Ράμα, φέρεται ακόμη πιο σκληρά και από τον Εμβέρ Χότζα, επί ημερών του οποίου το 1953, λειτούργησε για πρώτη φορά η Παιδαγωγική Ακαδημία Αργυροκάστρου. Από τις αίθουσες βγήκαν επίσης σημαντικοί λόγιοι, άν-

θρωποι της διανόησης, που έλαμψαν στον Βορειοηπειρωτικό χώρο.

Το 1996 η ελληνική κυβέρνηση ανακαίνισε τις εγκαταστάσεις της Παιδαγωγικής Ακαδημίας με έργα συνολικού

κόστους 140 εκατομμυρίων δραχμών. Το Αλβανικό Υπουργείο Παιδείας, έρχεται σήμερα και αμφισβητεί την χρησιμότητα ύπαρξής της και αν δεν υπάρξει αντίδραση, το κλείσιμό της είναι ζήτημα χρόνου».

Άποψη του Αργυροκάστρου

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

7 Νοεμβρίου 2014

Από τον «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ»

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΣΤΟΝ ΣΑΜΑΡΑ

Το χρυσό μετάλλιο της ελευθερίας απένειμαν οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959 στον Έλληνα πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά. Σε σύνομη συνάντησή τους στη Βουλή, οι πρόεδροι των Συνδέσμων Αγωνιστών καλωσόρισαν τον Έλληνα πρωθυπουργό στην Κύπρο και εξέφρασαν τη συγκίνησή τους για την παρουσία του αυτή τη δύσκολη συγκυρία. Επισήμαναν ότι η παρουσία Σαμαρά στη χώρα μας υπογραμμίζει κατά τον πιο σαφή τρόπο το άμεσο ενδιαφέρον της μητέρας Ελλάδας για την αγωνιζόμενη πατρίδα μας. «Εις ένδειξη ευγνωμοσύνης

και εκτίμησης τιμής ένεκεν σας απονέμουμε το χρυσό μετάλλιο της ελευθερίας», ανέφερε ο Θάσος Σοφοκλέους. Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών δώρισαν στον Έλληνα πρωθυπουργό και έναν πίνακα που φιλοτέχνησε ο Πρόεδρος του Μελάθρου κ. Ανδρέας Αγγελόπουλος με τίτλο «οι δεινόσαυροι ξανάρχονται», που σχετίζεται με τις τουρκικές προκλήσεις. Ο Έλληνας πρωθυπουργός εξέφρασε τη μεγάλη του συγκίνηση για τους αγώνες και τη θυσία των αγωνιστών και τους επέδωσε μια πλακέτα με το ελληνικό εθνόσημο και την υπογραφή του.

ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΓΩΝΑ Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

Αρ. Φακ.: 05.29.002

6 Νοεμβρίου 2014

Εξοχότατο
Πρωθυπουργό της Ελλάδας
κ. Αντώνη Σαμαρά

Εξοχώτατε κύριε Προθυπουργέ

Το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959, το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 και το Μέγαθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ σας καλωσορίζουμε με χαρά και συγκίνηση στο νησί της Αφροδίτης, την ιδιαίτερη μας πατρίδα Κύπρο.

Η εδώ παρουσία σας υπογραμμίζει κατά τον πιο σαφή τρόπο το άμεσο ενδιαφέρον της μητέρας Ελλάδας για την αγωνιζόμενη πατρίδα μας.

Σε ένδειξη ευγνωμοσύνης και εκτίμησης,

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

σας απονέμουμε το Χρυσό Μετάλλιο της Ελευθερίας.

Ανδρέας Μαϊμαρίδης
Πρόεδρος Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-59

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ ΕΟΚΑ 1955-59

Ρογήρος Σηπιλλής
Πρόεδρος Ιδρύματος Απ. Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-59

Ανδρέας Αγγελόπουλος
Πρόεδρος Μεγάθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ

Χαιρετισμός ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α.

ΩΣ ΕΥ ΠΑΡΕΣΤΗΤΕ ΚΥΡΙΕ ΠΡΟΘΥΠΟΥΡΓΕ

7/11/2014

Εξοχότατον Πρωθυπουργό
της Ελλάδος

Κύριο Αντώνη Σαμαρά

Εξοχότατε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Σας καλωσορίζουμε με συγκίνηση και αισιοδοξία στην πολυβασανισμένη Πατρίδα μας Κύπρο.

Η εδώ παρουσία σας, τις δύσκολες αυτές μέρες που περνά ο τόπος μας, έχει ιδιαίτερη σημασία και δίνει ταρέποντα μηνύματα σε εχθρούς και φίλους. Επειδή η μητέρα Ελλάδα διέρχεται οικονομική κρίση, μερικοί έχουν παρεξηγήσει μερικά πράγματα, ξεχνούν όμως ότι διαθέτουμε αποθέματα ψυχικής αντοχής και ότι για τον Ελληνισμό η αναμέτρηση με υπέρετες στρατιωτικές δυνάμεις δεν τον φόβισαν ποτέ. Ασφαλώς η σύνεση και η προσεκτική αντίκριση των προκλήσεων της Τουρκίας δεν θα μας επιτρέψουν να παρασυρθούμε και να παίζουμε το παιγνίδι τους. Πρέπει όμως να τους θυμίζουμε ότι η ανοχή έχει όρια.

Το όλο θέμα της Κύπρου έχει πάρει άλλες διαστάσεις και παίζεται σε άλλα

επίπεδα, γι' αυτό και πρέπει να συνεχίσουμε με τις δυνάμεις εκείνες που έχουν κοινά συμφέροντα μαζί μας.

Εκείνο που ασφαλώς πιστεύουμε και διαπιστώνουμε είναι ότι ο δικός σας καταλυτικός ρόλος είναι καθοριστικός και επενεργεί ευεργετικά στον πολιτικό κόσμο του Νησιού. Με χαρά διαπιστώνουμε ότι συμβάλλει στον μέγιστο δυνατό βαθμό στην ενότητα του εσωτερικού μας μετώπου, έτσι ώστε να υπάρχει μονίμως μια ενιαία και ομόφωνη πορεία στο εθνικό μας θέμα.

Προσβλέπουμε με αισιοδοξία στους χειρισμούς που μαζί με την ηγεσία της Κύπρου μας υλοποιείτε. Υποστηρίζουμε την απόφαση της Κυβέρνησής μας να διακόψει τις συνομιλίες, απαιτώντας να σταματήσει η Τουρκία τις προκλήσεις και τις δραστηριότητές της στην Κυπριακή ΑΟΖ. Υπερθεματίζουμε και πιστεύουμε ότι συγχρόνως πρέπει να απαιτούμε όπως η Τουρκία αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία και αποσύρει τα κατοχικά στρατεύματα και τους εποίκους της από τα κατεχόμενα. Δηλούμεν ότι θα υπερ-απισθούμε τα δίκαιά μας με όλα τα

μέσα και με όλες μας τις δυνάμεις, προκειμένου να εξουδετερώσουμε την Τουρκική επιθετικότητα.

Για να αντιμετωπίσουμε όμως τη βουλιμία και τις εγκληματικές επιδιώξεις της Τουρκίας χρειαζόμαστε οπωσδήποτε συμμάχους και σύμμαχοί μας ασφαλώς δεν είναι όσοι υποστηρίζουν απλά το δίκαιο και την εφαρμογή των διεθνών κανόνων. Ουσιαστικοί σύμμαχοι πρωτίστως είναι εκείνοι οι

οποίοι έχουν κοινά συμφέροντα μαζί μας. Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, που ο θεός θέλησε να επιζήσουμε εκείνου του τιτάνιου Αγώνα, παραμένουμε στις επάλξεις, ιδεολόγοι και αποφασιστικοί. Κύριε Πρωθυπουργέ, Σας Ευχαριστούμε και σας Ευγνωμονούμε. Ο θεός να σας φωτίζει επ' αγαθώ του Ελληνισμού.

Με κάθε τιμή

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος Συν. Αγωνιστών

Ανδρέας Μαϊμαρίδης
Πρόεδρος Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Ρογήρος Σιπηλλής
Πρόεδρος ΙΔ.Α.Α.Ε

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2013-2016

Οι πιο κάτω Ειδικές Επιτροπές εγκρίθηκαν από την Εκτελεστική Επιτροπή για καλύτερη λειτουργία των Συνδέσμων:

1. **Υπεύθυνος Χορωδίας:** Κυριάκος Γρηγοράς.
2. **Επιτροπή Εκδόσεων:** Θάσος Σοφοκλέους, Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου, Ανδρέας Μαϊμάρης, Παναγιώτης Κοτζιάς.

Πρόεδρος: Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου.

3. **Επιτροπή Αρχείου:** Ανδρέας Μαϊμάρης και η Γραμματεία των Συνδέσμων.

Πρόεδρος: Ανδρέας Μαϊμάρης.

4. **Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων και Χοροεσπερίδας:** Ανδρέας Μαϊμάρης, Ρογήρος Σιηπιλλής, Χαράλαμπος Συμεού, Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου, Ανδρέας Θεοφάνους, Νίκος Νικολαΐδης, Ανδρέας Μωϋσέως, Χαράλαμπος Μπαταριάς, Ανδρέας Σιεηττάνης, Γεώργιος Παλαιολόγος και Ανδρέας Ευθυμίου.

Πρόεδρος: Ρογήρος Σιηπιλλής.

5. **Επιτροπή Πρόνοιας:** Όμηρος Νεοκλέους, Παντελής Καρατζιάς, Γεώργιος Παλαιολόγος, Νίκος Σεργίδης και Νίκος Νικολαΐδης.

Πρόεδρος: Όμηρος Νεοκλέους.

6. **Επιτροπή Εκδρομών και Κρουαζιέρας:** Κυριάκος Γρηγοράς, Ανδρέας Μαϊμάρης, Χαράλαμπος Μπαταριάς, Χαράλαμπος Συμεού, Νίκος Νικολαΐδης, Παντελής Καρατζιάς, Ανδρέας Ευθυμίου και Νίκος Σεργίδης.

Πρόεδρος: Κυριάκος Γρηγοράς.

7. **Επιτροπή Οικήματος:** Κυριάκος Γρηγοράς, Ανδρέας Μαϊμάρης, Νίκος Νικολαΐδης, Χαράλαμπος Μπαταριάς και Νίκος Σεργίδης.

Πρόεδρος: Χαράλαμπος Μπαταριάς.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ Σ.Ι.Μ.Α.Ε 2013-2018

Επιτροπή Εκδόσεων, Πνευματικών Δραστηριοτήτων και Αρχείου

Πρόεδρος : Δημήτρης Ταλιαδώρος, Μέλος Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Μέλη : Δρ. Πέτρος Παπαπολυβίου, Μέλος Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

Φοίβος Πρωτοπαπάς

Κυριάκος Χατζησάββας, Μέλος Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Επιτροπή Μνημείων, Ιστορικών Χώρων και Παρακολούθησης των Έργων

Πρόεδρος : Άθως Πετρίδης, Άριστος Καψοσιδέρης, Μέλη Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Μέλη : Χαράλαμπος Μπαταριάς

Παναγιώτης Ζερβός

Χαράλαμπος Φακούρας

Ανδρέας Θεοφάνους

Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

Επιτροπή Ενημερίας και Πρόνοιας

Πρόεδρος : Όμηρος Νεοκλέους

Επίτιμη Πρόεδρος : Δήμητρα Γρηγορά

Ταμίας : Λοΐζος Παπακωνσταντίνου

Μέλη : Γιώργος Παλαιολόγος

Μαλάμω Λύρα Νεοφύτου

Αστέρω Μεγάλεμου

Φρίξος Κλεάνθους (Μέλος Σ.Ι.Μ.Α.Ε)

Επιτροπή Εκδηλώσεων

Πρόεδρος : Κυριάκος Χατζησάββας, Μέλος Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Μέλη : Στέλιος Χριστοφή

Γεώργιος Παλαιολόγος

Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

ΝΕΑ ΗΓΕΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία, στις 29 Νοεμβρίου 2014 στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, η Γενική Συνέλευση της Ένωσης Αγωνιστών Αμμοχώστου Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959. Στη Συνέλευση κατατέθηκε ο απολογισμός από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Φώτο Παπαδόπουλο και ο Ταμίας κ. Χρίστος Καπάς κατέθεσε την ταμειακή κατάσταση.

Στη συζήτηση που ακολούθησε υποβλήθηκαν ερωτήσεις, ακούσθηκαν απόψεις, έγιναν εισηγήσεις και πάρθηκαν αποφάσεις για τη μελλοντική πορεία της Ένωσης.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης κ. Φώτος Παπαδόπουλος και ο Αντιπρόεδρος κ. Μηνάς Χρ. Μηνάς έχουν εκλεγεί χωρίς ανθυποψήφιο. Η συνέλευση εξέλεξε επίσης την Εξελεγκτική Επιτροπή αποτελούμενη από τους ακόλουθους Αγωνιστές: Γιωργάκης Χριστάκης, Οδυσσέως Οδυσσέας, Παντελή Χρ. Παντελής, Πουλλής Μίκης, Στέφου Κύρος, Χατζηβασιλείου Γεώργιος, Χατζηπροδρόμου Δημητράκης.

Επίσης στην πρώτη συνεδρίαση της Εκτελεστικής Γραμματείας, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2014, τις υπόλοιπες θέσεις πήραν οι πιο κάτω:

Γραμματέας:

Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης

Ταμίας:

Χρίστος Καπάς

Οργανωτικός Γραμματέας:

Παντελής Καρατζιάς

Βοηθός Γραμματέας:

Γεώργιος Τεπελής

Βοηθός Ταμίας:

Χριστάκης Γιωργάκης

Βοηθός Οργανωτικός:

Παναγιώτης Κάρουος

Μέλη:

Τα υπόλοιπα μέλη των Επαρχιακών Επιτροπών

Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης
Γραμματέας

ΤΑ ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΑ

ΤΟ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΙΤΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΜΗΛΩΝΑ

Έρευνα Ευθύμου-Μίμη Βασιλείου

«Έλληνες αδελφοί,

Πενήντα και τρία χρόνια Αγγλικής κατοχής έπεισαν όλους και διεπίστωσαν περιτράνως:

α) ότι οι δούλοι λαοί δεν ελευθερούνται με τας ικεσίας και παρακλήσεις και τας εκκλήσεις προς τα αισθήματα των τυράννων, β) ότι η απάντησις των τελευταίων είναι η περιφρόνησις προς τους ικετεύοντες ευτελείς δούλους και η αποθράσυνσις των, γ) ότι η μόνη σωτηρία μας από πάσης απόψεως είναι η εθνική απολύτρωσις και ότι οι ξένοι είναι εδώ διά να θεραπεύσουν τα γενικά και ειδικά συμφέροντά των με κατάντημα βέβαιον την ηθικήν και υλικήν μας εξαθλίωσιν.

Διά ταύτα, με το βλέμμα υψωμένον σταθερώς προς τον φωτεινόν αστέρα Νέας Βηθλεέμ του εθνικού Σωτηρίου, ένα δρόμον έχομεν και μόνον να βαδίσωμεν, τον δρόμον που είναι στενός και τεθλιμμένος μεν, αλλ' οδηγεί προς την Σωτηρίαν. Να υψώσωμεν υπό το φως της ημέρας την σημαίαν της Ενώσεως και μέσα στις καμίνους των συνεχών προσπαθειών συσπειρωμένοι

γύρω της, ομονοούντες και λησιμονούντες τας διχονοίας με πάσαν θυσίαν και με παν μέσον να επιδιώξω μεν την εθνικήν μας λύτρωσιν διά της μετά της Μητρός Ελλάδος Ενώσεώς μας.

Εν ονόματι του Θεού, προστάτου του Δικαίου, της Ηθικής και της Ελευθερίας, αγαθά υβριζόμενα από τον ξένον τύραννον, εν ονόματι της αιωνίας ιδέας της Ελληνικής Πατρίδος πειθαρχήσωμεν προς την Φωνήν-Νόμον, Φωνήν-Πρόσταγμα, που καταβαίνει από το Σινά των εθνικών νομοδοσιών.

Πειθαρχήσωμεν πιστεύοντες προς τον θρίαμβον του Δικαίου υπέρ την βίαν. Τι και αν οι ξένοι τύραννοι στηρίζονται επί κολοσσών κτηνώδους βίας και ισχύος; Προς τη βίαν ας αντιτάξωμεν το δίκαιόν μας, που θα θριαμβεύση στο τέλος, μάλιστα όταν εμπνέεται με όλην την δύναμιν της ψυχής. Προς την κτηνώδη βίαν ας αντιταχθούν τα αδάμαστα όπλα της ψυχής τα εμπνεόμενα και κραταιούμενα από την χαλυβδίνην ισχύν των αδουλώτων πίστεων, που ξεύρουν και δύνανται πάντα να νικούν, να κινούν ακόμη και τα ασάλευτα όρη των ακατορθώτων.

Πειθαρχήσωμεν προς την Φωνήν αυτήν, που είναι η Φωνή της Πατρίδος, είναι η Φωνή που αναβαίνει από τους τάφους εκείνων, όσοι επτά αιώνας σπείραν τα οστά των εις τους κόλπους της Κυπριακής γης χωρίς η πραγματώσις των πόθων και ονείρων των διά μίαν εθνικήν λύτρωσιν να γλυκάνη τας αθλίας ημέρας της πολυστενάκτου ζωής των. Πολίται ψυχικώς της Ελευθέρας Ελληνικής Πατρίδος, προδίδομεν εκείνους πειθαρχούντες προς τους νόμους και προστάγματα του Ξένου Δυνάστου, προς τον οποίον και προς τους ανόμους νόμους του ουδεμίας υπακοήν χρεωστούμεν.

Αντιτάξωμεν λοιπόν ανυπακοήν προς τας αδίκους και αυθαιρέτους θελήσεις του, και καταβάλωμεν κάθε προσπάθεια διά να λείψη από τον τόπο μας, προς εξαγνισμόν του, το άγος και όνειδος του ανθρωπίνου πολιτισμού που λέγεται Αγγλική κατοχή και Διοίκησις της Κύπρου.

Είπον ότι ο δρόμος ούτος είναι στενός

και τεθλιμμένος και οδηγεί διά των θυσιών προς την σωτηρίαν της απολυτρώσεως. Τέκνα της φυλής, που έστησε δίπλα από τους θριάμβους των ηρωισμών τα ολοκαυτώματα του Μεσολογίου και του Αρκαδίου, ας μη ανακόψωμεν τον δρόμον, όστις μόνος οδηγεί προς τας τραχείας κορυφάς της επιτυχίας της νίκης.

Εμπρός όλοι, και μάλιστα οι νέοι ας γίνουν η πρωτοπορία του αγώνος. Ας δείξουν ότι δεν είναι μόνον νέοι το σώμα, αλλά και την ψυχήν έχουν νεάζουσιν και ορμώσαν προς τας σκληράς επιδιώξεις και τους τραχείς αγώνας διά μίαν ελευθέραν Πατρίδα, διά μίαν ευτυχή αύριον, η οποία τους ανήκει περισσότερο ή εις ημάς.

Εμπρός και ο Θεός, που δεν έπλασε τους λαούς του και τα πλάσματά του να είναι δούλοι των άλλων λαών, είναι μαζί μας.

Ο ΚΙΤΙΟΥΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

17η Οκτωβρίου 1931».

ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ ΕΟΚΑ 1955-1959**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
2014-2015**

- **25 Νοεμβρίου 2014:** Κατ'οίκον περιορισμοί (curfew) κατά τον Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959: Μια ιστορική και κοινωνιολογική προσέγγιση. Εισηγητής: Μίμης Σοφοκλέους Επιστημονικός Διευθυντής του Ιστορικού Αρχείου του Δήμου Λεμεσού.
- **13 Ιανουαρίου 2015:** Η ματαίωση του οράματος στην ποίηση των τελευταίων χρόνων του Αγώνα. Εισηγήτρια: Ήβη Θωμά, υποψήφια διδάκτωρ, στο τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου.
- **17 Φεβρουαρίου 2015:** Τουρκικές επιθέσεις της Τ.Μ.Τ το 1958 και δολοφονίες των Ελλήνων από τους Τούρκους. Εισηγητές: Άγγελος Χρυσοστόμου, διδάκτωρ του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και Πιστούλα Ιωάννου, απόφοιτος του Μεταπτυχιακού τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.
- **17 Μαρτίου 2015.** Οι καταδικασθέντες σε θάνατο αλλά μη εκτελεσθέντες αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Εισηγήτρια: Αναστασία Γιάγκου, Ειδικός Επιστήμονας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- **21 Απριλίου 2015:** Πολιτικά γεγονότα ύστερα από την απελευθέρωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου από την εξορία του στις Σεϋχέλλες (1957-1958). Εισηγητής: Δημήτρης Ταλιαδώρος, Εκπαιδευτικός, Ιστορικός-Ερευνητής.
- **19 Μαΐου 2015:** Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Εισηγητής Κώστας Φωτιάδης, καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΓΩΝΑ Ε.Ο.Κ.Α (Σ.Ι.Μ.Α.Ε)

*Προς όλα τα Πανεπιστήμια
της Κύπρου*

23 Οκτωβρίου 2014

Θέμα: Διαγωνισμός συγγραφής δοκιμίου μεταξύ φοιτητών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Πανεπιστημίων της Κύπρου με θέμα «Το αίτημα της Ελευθερίας σε σχέση με τον Απελευθερωτικό Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959»

Το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 (Σ.Ι.Μ.Α.Ε), οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959 και το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 (ΙΔ.Α.Α.Ε.), στην προσπάθειά τους για συντήρηση της μνήμης του Αγώνα μας, με την ευκαιρία της επέτειου της συμπλήρωσης 60 χρόνων από την έναρξη του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ (1955-2015), εισηγούνται όπως προκηρυχθεί διαγωνισμός μεταξύ των φοιτητών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Πανεπιστημίων της Κύπρου (Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Frederick University, Πανεπιστήμιο «Νεάπολις»).

Το βραβείο με την επωνυμία «BPA-BEIO Σ.Ι.Μ.Α.Ε» απευθύνεται προς

τους φοιτητές των Πανεπιστημίων και σκοπός του είναι η βράβευση των φοιτητών που θα λάβουν μέρος σε ερευνητική εργασία στο πιο πάνω θέμα.

Η όλη διαδικασία του διαγωνισμού δεν θα επηρεάσει την ομαλή λειτουργία των Πανεπιστημίων, εφόσον ο κάθε διαγωνιζόμενος θα επιτελέσει ερευνητική εργασία εκτός του προγράμματος των Πανεπιστημίων.

Επισυνάπτουμε τους κανονισμούς του διαγωνισμού (Συνημμένο 1) και τη σχετική ανακοίνωση (Συνημμένο 2) μαζί με ενδεικτική βιβλιογραφία (Συνημμένο 3), για ενημέρωση των φοιτητών του Πανεπιστημίου σας.

Ανδρέας Μαϊμαρίδης
Πρόεδρος Σ.Ι.Μ.Α.Ε.

Σ.Ι.Μ.Α.Ε - ΙΔ.Α.Α.Ε - ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Προκήρυξη Διαγωνισμού συγγραφής Θεατρικού Σεναρίου
για παρουσίαση στα πλαίσια του εορτασμού της
εθνικής επετείου της 1ης Απριλίου το 2015

Με τη συμπλήρωση εξήντα χρόνων από την έναρξη του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959, το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ και οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ, προκηρύσσουν διαγωνισμό συγγραφής θεατρικού σεναρίου, για σκηνική παρουσίαση, στα πλαίσια του εορτασμού της εθνικής επετείου της 1ης Απριλίου το 2015.

Το θέμα του θεατρικού σεναρίου είναι: «Οι τελευταίες εβδομάδες του οδοιπορικού του Γρηγόρη Αυξεντίου και το ολοκαύτωμα του Μαχαιρά στις 3 του Μάρτη του 1957».

Τη σχετική προκήρυξη και τους όρους του διαγωνισμού οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλαμβάνουν από τα γραφεία του Σ.Ι.Μ.Α.Ε, του ΙΔ.Α.Α.Ε και των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959 (Λεωφ. Προδρόμου 40, Στρόβολος).

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ*Από τη Σύνταξη*

19 Νοεμβρίου 1958. Ο προδότης καθοδηγεί τα βρετανικά στρατεύματα μέχρι το στόμιο του κρησφυγέτου στο Δίκωμο. Φωνάζει ο επί κεφαλής: «Μάτση παραδόσου». Μεγάλη στιγμή. Ο αετός αποφασίζει αμέσως. Διατάζει τους συναγωνιστές του να βγουν και απαντά: «Αν θα βγω, θα βγω πυροβολώντας». Και συντελείται το ολοκαύτωμα: Ο αετός κομματιάζεται και καίεται από τις φονικές βρετανικές χειροβομβίδες. Φεύγει από τα επίγεια. Μεταβαίνει στην αθανασία, όπου ακόμη όμως η ψυχή του βασανίζεται και λυπάται βλέποντας τη συνεχιζόμενη καταδεινοπάθηση της πατρίδας.

Μνημονεύουμε και τιμούμε τη μνήμη του και του υποσχόμαστε ότι: Εμείς

τουλάχιστον οι συναγωνιστές του, θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την ελευθερία του τόπου μας, πράγμα που είναι και το καλύτερο μνημόσυνο στον ήρωα.

ΑΙΩΝΙΑ ΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ

ΤΡΙΣΑΓΙΟ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-59, το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59, το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59 και η οικογένεια του Ήρωα, τέλεσαν Τρισάγιο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του ήρωα ΚΥΡΙΑΚΟΥ

ΜΑΤΣΗ στα Φυλακισμένα Μνήματα, την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου στις 2.00μ.μ.

Του Τρισαγίου προέστη ο Πανιερότατος Μητροπολίτης Κερύνειας κ. Χρυσόστομος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ - Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

*ΕΙΣ ΕΜΟΙ ΜΥΡΙΟΙ, ΕΑΝ ΑΡΙΣΤΟΣ Η,**(ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ)**Του δρ Κλείτου Ιωαννίδη, Προέδρου της Φιλοσοφικής Εταιρείας Κύπρου,
Συγγραφέα - Ερευνητή*

Ο Κυριάκος Χριστοφή Μάτσης, ο ήρωας του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα της Κύπρου (1955-1959) έπεσε μαχόμενος στο Κάτω Δίκωμο (σήμερα υπό τουρκική κατοχή), στις 19 Νοεμβρίου 1958, αφού αρνήθηκε να παραδοθεί στα Βρετανικά στρατεύματα. Η σωρός του ετάφη εν κρυπτώ στα Φυλακισμένα Μνήματα των Κεντρικών Φυλακών Λευκωσίας, δίπλα στους μεγάλους ήρωες συναγωνιστές και φίλους του Γρηγόρη Αυξεντίου, Μάρκο Δράκο, Στυλιανό Λένα, Μιχαλάκη Καραολή κ.ά.

Ο Κυριάκος Χριστοφή Μάτσης, γνήσιο τέκνο της αγροτικής Κύπρου (εκ Παλαιχωρίου), υπήρξε ο ιστορικός καταλύτης γενεάς γενεών υποδούλων Ελλήνων Κυπρίων, οι οποίοι αγωνίστηκαν με αίμα, από τον 12ο αιώνα, για την αποτίναξη του ξενικού ζυγού (Φράγκοι, Ενετοί, Τούρκοι, Άγγλοι).

Το αηδόνι της Κύπρου, όπως τον απεκάλεσε ο αείμνηστος Πρωθυπουργός, γέρος της Δημοκρατίας Γεώργιος Παπανδρέου, όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου, ευρισκόμενος εν Ελλάδι ως

φοιτητής της Γεωπονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1946-1952), με τον καημό της ρωμιοσύνης και την άσβηστη νοσταλγία της Ένωσης με τη μητέρα πατρίδα Ελλάδα, ανέλαβε το ρόλο του πρώτου εθναποστόλου της Κυπριακής Ελευθερίας στη μητροπολιτική ελεύθερη Ελλάδα. Διαπρύσιος κήρυξ, αλλά και ρήτωρ θεσπέσιος ομολόγησε στους αδελφούς Έλληνες το στεναγμό της δούλης Κύπρου και ζήτησε, ως νεότερος Ρήγας Βελεστινλής, την εθνική της αποκατάσταση.

Ο Κυριάκος Χριστοφή Μάτσης αναδείχθηκε σε Παλαιολόγεια μορφή. Στάθηκε ο άνθρωπος του «αυτοπροαιρέτως», του «κοινή γαρ γνώμη», του «ου φεισόμεθα της ζωής ημών». Με τέτοια ψυχοσύνθεση απέδειξε τι σημαίνει η καθ' ημάς Ανατολή του Φώτη Κόντογλου και η ιδιαιτερότητα της κοινωνίας και μετοχής στο είναι των πραγμάτων, ως γνήσιος Έλλην Χριστιανός Ορθόδοξος, όπως θα τον ήθελε ο άλλος μεγάλος της Κύπρου, διαλεκτικός ποιητής, Δημήτρης Λιτέρης.

Ο Κυριάκος Χριστοφή Μάτσης, ένας άξιος της πατρίδας, κινήθηκε πάντοτε στα έσχατα του έθνους, όντας υπερβατικός και οριακός στην ύπαρξη και στη συνείδηση. Κινήθηκε στα τέλεια σχήματα των αθανάτων ιδεών, γενόμενος εθνοδιδάσκαλος. Δίδασκε (ποίηση, ιστορία, φιλοσοφία, πολιτειολογία) στους νεαρούς αντάρτες συναγωνιστές του στα βουνά του Πενταδακτύλου, ως Τομεάρχης Κερύνειας και ανταρτικός αρχηγός της Β. Κύπρου, μετά τη δραπέτευσή του από τα στρατιωτικά κρατητήρια της Κοκκινοτριμιθιάς και πρότυπο αυταπαρνήσεως και πνευματικού ήθους.

Ο Κυριάκος Χριστοφή Μάτσης, πολιτική προσωπικότητα από τα πρώτα μεταγυμνασιακά του χρόνια, στάθηκε στις εμπροσθοφυλακές της μικρής αγαπημένης του, γλυκείας νήσου Κύπρου, πάντοτε πρωτοπόρος και ανοίγοντας δρόμους στα σκοτεινά, ως αληθινός βιωματικός ποιητής που ήταν. Με αρετήν και τόλμην, κατά το Κάλβειον ρήμα, υπεστήριξε τους ανθρώπους κατά τρόπον ταπεινόν και υπέροχον (πήγε σε στρατοδικείο στην Ελλάδα και υπεστήριξε, ιδίω κινδύνω, φίλον και συμφοιτητή του, μέλος του ΕΛΑΣ, με εντυπωσιακά αποτελέσματα).

Ο Κυριάκος Χριστοφή Μάτσης ανήκει στο Μακρουγιαννικό εμείς. Λειτουργησε πάντοτε ως καθολική συνείδηση και με μόνο γνώμονα τον άνθρωπο, τα δίκαιά του, την ελευθερία του. Γι' αυτό και γράφει για τα δικαιώματα του αν-

θρώπου προτού υπογραφεί ο Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, το 1945 στον Άγιο Φραγκίσκο των ΗΠΑ και προτού δημοσιευτεί το κείμενο και η Ανακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Γι' αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί οικουμενικός άνθρωπος, οραματιστής, με πλήρη συνείδηση του προς τα πού οδεύει το ανθρώπινο γένος. Έζησε, τουλάχιστον 100 χρόνια πιο μπροστά από την εποχή του.

Στο δίτομο μας έργο Κυριάκος Μάτσης ο οραματιστής, Λευκωσία 1998, γράψαμε χαρακτηριστικά για τον εθνικό ήρωα, αλλά και τον οικουμενικό άνθρωπο.

«Ο Κυριάκος Μάτσης παρέμεινε, άχρι θανάτου, πιστός στην πατρώα γη και στην εθνική επιταγή. Στα 32 του χρόνια έφυγε από τον κόσμο τούτο, αφήνοντας πίσω του μια απ' αλλού φερμένη λάμψη, η οποία παραμένει κτήμα εσαεί του γένους των Ελλήνων.

Το μάθημα του Κυριάκου Μάτση υπήρξε μέγα, εν λόγοις και έργοις. Αυτό το ύψιστο μάθημα εξιστορεί η παρούσα επιστημονική εργασία. Παρουσιάζουμε, μέσα από τα ίδια τα κείμενα τον αξίου της φυλής τη σκεπτόμενη ψυχή του, τις αγωνίες και τους υπέροχους προβληματισμούς της ανήσυχης ύπαρξης του, αλλά και το προχωρημένο, για τα χρόνια που έζησε, όραμά του για τον έλληνα άνθρωπο και τον κόσμο.

Οι ιστορικές μαρτυρίες που παρατίθενται των ανθρώπων που τον έζησαν ή αγωνίστηκαν μαζί του στη Βόρειο Ελλάδα και στην Κύπρο, επικυρώνουν και προσυπογράφουν τα όσα ο ακατάβλητος αγωνιστής συνέλαβε και διατύπωσε ως στοχασμούς και εξομολογήσεις και στα οποία έδωσε σάρκα και οστά με την παραδειγματική ζωή του.

Ο Κυριάκος Μάτσης, ως γνήσιος Έλλην, αγάπησε, όσο ελάχιστοι, τον πολυσήμαντο λόγο. Αγάπησε τη λογοτεχνία και ιδιαίτερα την ποίηση, την Ιστορία, τη φιλοσοφία, τη μελέτη, τον προβληματισμό. Πάλεψε με τις ιδέες, όσο πάλεψε και με τον εαυτό του. Πάλεψε αδιάκοπα και σε κάθε στιγμή, για τα εθνικά δίκαια της Κύπρου και τους πύρινους εθνικούς λόγους του, τους έκανε πράξη ενάρετη.

Σάρκωσε το λόγο του, γι' αυτό και τα δρώμενα του βίου του ανήκουν στην κατηγορία των σπάνιων και εκλεκτών. Δραματική και τραγική η ζωή του, αλλά καθ' όλα ακεραία. Και οι πράξεις του σπουδαίες και τέλειες, σύμφωνες προς τον Αριστοτελικό περί τραγωδίας ορισμό. Γράφοντας για τον Κυριάκο Μάτση νιώθω νάναι μέσα μου Μεγάλη Παρασκευή. Θρηνώ τον ωραίο, τον μοναδικό, εκείνον που δεν προοριζόταν για τον πονηρό μας κόσμο. Ο Κυριάκος Μάτσης ανήκε στα Άνω. Δεν είχε καμιά σχέση με τα κάτω, κι ας σπούδασε γεωπονία, κι ας αγαπούσε με πάθος τη γη και τη φύση. Κα-

τόρθωσε τη δική του γη να την κάνει ουρανό και το δικό του ουρανό, όσο μπορούσε, ακόμη και με το αίμα του, να τον φέρει, ως αστραπή, πάνω στη γη των πατέρων μας.

Κάθε γραμμή που γράφτηκε σ' αυτούς τους τόμους γράφτηκε με δάκρυα στα μάτια. Ήταν πάμπολλες οι φορές που διακόψαμε τις ηχογραφήσεις, κατά τη διάρκεια της έρευνάς μας στη Θεσσαλονίκη και στην Κύπρο, γιατί η συγκίνηση δεν μας άφηνε να συνεχίσουμε. Σπαράξαμε για την απώλεια μιας τόσο ολοκληρωμένης και φωτεινής προσωπικότητας του Ελληνισμού, που, αν ζούσε, όπως όλοι το ομολογούν, θα ήταν στις εμπροσθοφυλακές της φυλής και ίσως η πολύπαθη Κύπρος να είχε άλλο πεπρωμένο.

Ο Κυριάκος Μάτσης προσέλαβε τον κόσμο ποιητικά. Γι' αυτό και προχώρησε με εμπιστοσύνη και αθωότητα, στα σκοτεινά, όπως θα έλεγε ο Ιωάννης του Σταυρού. Ως αληθινός ηγέτης και πρωτοπόρος που ήταν, άνοιξε δρόμους στον ελλαδικό χώρο, ώστε ν' ακουστεί η πνιγμένη φωνή της δούλης Κύπρου. Πρώτος αυτός στη Βόρειο Ελλάδα άναψε τη δάδα της Κύπρου και σκόρπισε ιερό και εθνικό ρίγος για την εθνική υπόθεση της αγγλοκρατούμενης Κύπρου.

Ο Αθηναίος φιλόσοφος Πλάτων θεωρούσε τον άνθρωπο Άνθρωπο, όταν μετείχε στις ουράνιες ιδέες. Αυτό εφαρμόζεται απόλυτα στην περίπτωση του

Κυριάκου Μάτση. Ο Κυριάκος δεν είχε απλώς μέθεξη με τις ιδέες. Με το άνοιγμα της καρδιάς του χώρεσε τον κόσμο μέσα του. Και την ιδέα, προπαντός εκείνη της Ελευθερίας, τη διακόνησε με λογικό πάθος και τόλμη απαράμιλλη. Εξ υπαρχής στρατεύθηκε στο μέτωπο, στα πρώτα και επικίνδυνα. Ήταν ατρόμητος και έτοιμος. Και το απέδειξε, όταν ήρθε η ώρα. Αυτό το ακατόρθωτο κατόρθωμα θέλει να καταθέσει το σύγγραμμά αυτό. Αυτή του την ποίηση, την οποία υπέγραψε με το αίμα του, μαρτυρούμε ταπεινά κι εμείς, που έστω και από μακριά γευτήκαμε κάποιες σταγόνες από το κλέος του».

Μέσα από τα κείμενα που μας άφησε (ημερολόγια, επιστολές, προσωπικές εξομολογήσεις κ.ά.) βλέπουμε το μεγάλο ηθικό ανάστημά του «Σκοπός μας είναι η διαρκής τελειοποίηση» (16.6.1944), μόλις 18 ετών παιδί. Και στις 18.10.1944 γράφει «Ευτυχείς ήταν οι Στωικοί. Ας ζει πάντα η απάθειά τους. Υπέροχος ήταν και ο Σωκράτης, που δεν πρόσχε καθόλου τη γνώμη των πολλών...

Στις 28.5.1945, μόλις 19 ετών, θα μας πει εξομολογητικά: «Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι ο άνθρωπος περικλείει μέσα του μίαν τεραστίαν δύναμη, το πνεύμα. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι το πνεύμα αυτό, είναι εκείνο που υπεκίνει και ενέπνεε ένα Σωκράτη, ένα Βούδαν, ένα Πλάτωνα

και όλες τας μεγάλας διανοίας. Αλλά το πνεύμα αυτό, η δύναμις, είναι καλύτερα να πούμε, μένει εις τους περισσότερους ανεκμετάλλετος. Είναι η βενζίνη, ήτις χρειάζεται τον σπινθήρα διά να ανάψει. Και ο σπινθήρ αυτός είναι η γνώσις της δυνάμεως. Ας του δώσουμε τον σπινθήρα για να ανάψει. Και τότε θα μεγαλουργήσωμεν.»

Εκείνο που είναι θαυμαστό είναι ο Πλατωνικός τρόπος που θεάται τα πράγματα, την κατάσταση της ανθρωπότητας. Πιστεύει πως η καλύτερευση του κόσμου θα έρθει με την καλύτερευση του εαυτού μας. Αυτό δεν λέγει και ο Πλάτων στην Πολιτεία και στους Νόμους; Γράφει ο νεαρός Κυριάκος, στις 8.1.1944.

«Χιλιάδες όμως άνθρωποι είναι έτοιμοι να χύσουν το αίμα των για το καλό της ανθρωπότητας, για μας δηλαδή, την νέαν Γενεάν. Και μεις οφείλομεν και έχομεν ιερόν καθήκον να συνεργασθώμεν στον τεράστιον αυτόν αγώνα. Από τον εαυτόν μας. Εάν όλοι μας θέλωμεν να καλλιτερεύσει η ανθρωπότης, ας προσπαθήσουμε έκαστος χωριστά να καλλιτερεύσωμεν τον εαυτόν μας, δημιουργούντες ισχυρόν χαρακτήρα και τότε ο κόσμος θα διορθωθεί αφ' ετέρου. Και βέβαια όλοι το θέλωμεν αυτό».

Εκεί όμως που φαίνεται η καθολικότητα της σκέψης του, η οικουμενικότητα του οραματισμού του, αυτή που κατορθώνει την υπέρβαση των φυλετι-

κών, ιστορικών, εθνικών και θρησκευτικών διαιρέσεων και παραμένει μόνημα επίκαιρος στην πολιτική σκακιέρα, είναι όταν ο αντάρτης και Τομεάρχης της ΕΟΚΑ αποτολμά να γράψει για το υπέρτατο αίτημα των ελευθέρων πνευμάτων, που ήταν ένας απ' αυτούς.

«Να γιατί δεν νοιάζομαι, αν τη γη τη ζουν Τούρκοι για Έλληνες, Εβραίοι για... Εκείνο πούχει αξία είναι να τη ζουν αυτοί που την ποτίζουν με τον ιδρώτα τους και να περπατούνε ελεύθεροι πάνω της, διαφεντευτές της, κυρίαρχοι της. Ν' αναπνέουν περήφανοι τον αέρα της που νάναι αέρας δροσιάς, ομορφιάς, λεβεντοσύνης. Όχι πνίχτης...».

Για την ηρωική έξοδο από τα γήινα του Κυριάκου Χριστοφή Μάτση, για τον ωραίο και γενναίο, γράφει χαρκτηριστικά ο Διγενής στα Απομνημονεύματα του στις σελ. 325-326: «Την 19ην Νοεμβρίου ανεκαλύφθη και εφονεύθη εντός του κρησφυγέτου τον, εις ΚάτωΔίκωμον, ο τομεάρχης Κυρηνείας Κυριάκος Μάτσης.

Ο ηρωικός θάνατος του Μάτση συνέβη υπό τας ακόλουθους συνθήκας: Μετά τας εντατικές ερεύνas εις Αγ. Γεώργιον και Καραβάν της επαρχίας Κυρηνείας, ο Μάτσης, διασπάσας τον κλοιόν των Άγγλων στρατιωτών εξ Αγ. Γεωργίου, κατόρθωσε, μέσω της πόλεως Κερύνειας, να φθάσει εις το Πέλλα-Πάις. Εκεί παρέμεινε επί τέσ-

σaras ημέρας και αφού έδωσεν οδηγίας διά μερικής ενέδρας αι οποίαι έπρεπε να γίνουν εις την περιοχήν εκείνην, απεφάσισε να αναχώρηση διά Δίκωμον, διότι αι έρευναι του στρατού συνεχίζοντο εις ολόκληρον την επαρχίαν με εντονώτερον ρυθμόν.

Εις Δίκωμον παρέμεινεν εις την οικίαν του Κυριάκον Διάκου, όπου είχε κατασκευασθεί και κρησφύγετο. Την 17ην Νοεμβρίου 1958, ώραν 16ην και εις απόστασιν 1 χλμ. περίπου από το χωρίον, εστρατοπέδευσαν περί τους 40 στρατιώται, ενώ αι επιχειρήσεις του Αγγλικού στρατού συνεχίζοντο με αύξουσιν έντασιν καθ' όλην την επαρχίαν Κερύνειας. Την 19ην Νοεμβρίου 1958 στρατιώται εισήλθον εις το χωρίον και την 9.30' ώραν έκαμαν έρευνα εις το σπίτι, όπου ευρίσκετο ο Μάτσης με δύο άλλους συντρόφους του, τους Ανδρέαν Σοφιόπουλον και Κώστα Χριστοδούλου. Το ποδοβολητόν των στρατιωτών ηκούετο επάνω από το κρησφύγετον, ενώ οι εντός αυτού παρέμειναν ακίνητοι και σιωπηλοί. Μετ' ολίγον οι στρατιώται απεχώρησαν άπρακτοι Την 12.30' οι στρατιώται επανήλθον εις την οικίαν και αφού συνέχισαν τας έρευνάς των, ανεχώρησαν και πάλιν άπρακτοι. Η δευτέρα αυτή έρευνα ενέβαλεν εις υποψίαν τον Μάτση ότι ήταν προδομένοι. Πράγματι, μετά έναν τέταρτον της ώρας οι στρατιώται επανήλθον, κατ' ευθείαν αυτήν την φορά, εις το στόμιον του κρησφυγέτου, του οποίου το κάλυμμα ήρχισαν να σπάζουν, κάποιος δε εφώ-

ναξεν ελληνιστί: «Ε, Μάτση, παραδόσου». Ο Μάτσης μετά των συντρόφων του εγέμισαν τα όπλα των και έκαναν τα διάφορα έγγραφα, τα οποία είχαν. Το κρησφύγετον εγέμισε από καπνό. Οι Άγγλοι εξηκολούθουν να καλούν τον Μάτση να παραδοθή, διότι εν εναντία περιπτώσει, θα τον έκαιαν με πετρέλαιον. Στιχομυθία διεξήχθη τότε μεταξύ Άγγλων και Μάτση, όστις, αφού διέταξε τους δύο συντρόφους του να εξέλθουν του κρησφυγέτου, απήντησε με βροντερήν φωνήν: «Δεν θα βγω ζωντανός. Θα βγω πυροβολών». Εις απάντησιν, οι Άγγλοι πολιορκηταί του έρριψαν ειδικάς χειροβομβίδας εντός του κρησφυγέτου, εκ των οποίων ο Μάτσης εύρεν ακαριαίον τον θάνατον.

Εις τους δημοσιογράφους επετράπη να επισκεφθούν το κρησφύγετόν του εντός του οποίου ευρίσκετο εισέτι ο νεκρός του Μάτση. Το θέαμα ήτο φρικτόν, παρουσιάζον εικόνα τραγικήν και μεγαλείον. Ο Μάτσης, με έκφρασιν ικανοποιήσεως διά το ηρωικόν τέλος του, είχαν αγκαλιασμένα τα δυο αυτόματά του. Ο δεξιός πους του ήταν αποκομμένος και απηνθρακωμένος, νωπόν δε το αίμα έσταζεν ακόμη επί του δαπέδου του κρησφυγέτου.

Έτσι απέθανεν ο Μάτσης. Ένας ακόμη ήρως εις το Πάνθεον της Κυπριακής εποποιίας. Ετάφη εις τον περίβολον των Κεντρικών Φυλακών, παραπλεύρως του τάφου του Αυξεντίου και των άλλων αθανάτων αγωνιστών της ΕΟΚΑ».

Η εφημερίδα Ελευθερία (Λευκωσίας), την Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 1958 δημοσίευσε όσα ο πατέρας του ήρωα Χριστοφής Μάτσης είπε για το νεκρό υιό του.

«Τόσον εγώ, όσον και η σύζυγος μου, είμεθα υπερήφανοι διά των ηρωικών θάνατον του προσφιλούς μας υιού, ο οποίος ηγωνίσθη με όλη την δύναμιν της ψυχής διά την ελευθερίαν της μαρτυρικής νήσου μας. Εύχομαι αι θυσίαι των παιδιών μας να φέρουν σύντομα τους καρπούς των, την πολυπόθητον δηλαδή Ελευθερίαν».

Αυτά ισχύουν και σήμερα, 45 χρόνια μετά την εγγραφή του Κυριάκου, στη Βίβλο του Έθνους, όταν αρνήθηκε τη δουλεία του ξένου δυνάστου και κέρδισε την αθανασία της εθνικής μνήμης. Στάθηκε έτσι ένας αληθινός υιός του ανθρώπου, ένας ανεπανάληπτος διάκονος της πανανθρώπινης Ελευθερίας.

Οι πρόσφατες εξελίξεις για λύση του Κυπριακού και η τελική απόρριψη του Σχεδίου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Κόφι Ανάν λόγω της αμετακίνητης αδιαλλαξίας του Ντενκτάς και της Άγκυρας καθιστούν επίκαιρη την αναφορά μας στον κορυφαίο αγωνιστή και ήρωα του απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-59, Κυριάκο Μάτση.

Η σημασία της αναφοράς εντοπίζεται στην πολιτική διορατικότητα του Κυριάκου Μάτση σε χρόνους ανύπο-

πτους, όταν ο ήρωας διαπίστωνε την ανάγκη ο αγώνας της ΕΟΚΑ να κατέληγε στην αποδοχή των προτάσεων της Αποικιοκρατίας μέσω του Κυβερνήτη Sir John Harding στις συνομιλίες που διεξήγαγε με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Ο Μάτσης πίστευε τότε ότι η αναγνώριση της Αρχής της Αυτοδιάθεσης από την Αγγλική αποικιοκρατία και ο καθορισμός ημερομηνίας εξάσκησης του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης από τον κυπριακό λαό θα έπρεπε να ήταν ουσιαστικά αποδεκτή εφ' όσον σημαντικές άλλες πτυχές όπως της ασφάλειας, της αμνηστίας κτλ. εσυμφωνούντο.

Μελετητής βαθυστόχαστος της ιστορίας και ιδιαίτερα των συμπερασμάτων εκ της Μικρασιατικής καταστροφής γνώριζε και υιοθετούσε τη συμβουλή του Βενιζέλου, όπως αποφευχθεί οτιδήποτε που μπορούσε να αναβιώσει αντιπαράθεση και σύγκρουση με την Τουρκία, μετά τα γεγονότα του 1922.

Οι Αγγλοι ανεγνώρισαν στο πρόσωπο του τον ανυπότακτο αλλά και σκεπτόμενο πολιτικά Κύπριο αγωνιστή. Είναι το μόνο στέλεχος της ΕΟΚΑ που τον επισκέφθηκε στα ανακριτήρια της Ομορφίτας ο Στρατάρχης Χάρτινγκ και συζήτησε μαζί του εφ' όλης της ύλης.

Μετά τα ανακριτήρια της Ομορφίτας μεταφέρεται στο στρατόπεδο συγκεντρώσεως στην Κοκκινοτριμιθιά.

Εν τω μεταξύ οι Αγγλοι εξορίζουν το Μάρτιο του 1956 τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στις Σεϋχέλλες.

Δύο μήνες αργότερα, τον Μάιο 1956, αρχίζουν εντατικές συνομιλίες με τον Κυριάκο Μάτση στα Κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς για λύση του κυπριακού με επικεφαλής τους κορυφαίους εκπροσώπους της αποικιοκρατίας, όπως τον Ρεταγουέη και άλλους. Αποδέχονται βελτίωση του σχεδίου Χάρτινγκ στο σημείο που υπήρχε διαφωνία του Αρχιεπισκόπου όπως στο θέμα της εσωτερικής ασφάλειας, της αμνηστίας και το κρίσιμο σημείο του χρόνου της εξασκήσεως του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης, που βελτιώνεται στα 5 χρόνια.

Ο Διγενής με μυστικό σύνδεσμο κρατείται ενήμερος και δίνει οδηγίες, αλλά τελικά απορρίπτει τις αγγλικές υποχωρήσεις με επιστολή του προς τον Μιλτιάδη (ψευδώνυμο του Κυριάκου Μάτση).

(φωτοτυπία επιστολής Διγενή προς Μιλτιάδη)

Ο Μάτσης είναι έξαλλος και θεωρεί αδιανόητη την απόρριψη, αλλά δέχεται την απόφαση του Αρχηγού της ΕΟΚΑ.

Δραπετεύει από το στρατόπεδο Κοκκινοτριμιθιάς το Σεπτέμβριο του 1956 και αναλαμβάνει τον νευραλγικό

τομέα της ΕΟΚΑ στην οροσειρά Πενταδακτύλου της επαρχίας Κερύνειας.

Αρχές του 1958 απολύεται απροσδόκητα από το στρατόπεδο Κοκκινοτριμιθίας ο Γιαννάκης Μάτσης, αδελφός του Κυριάκου Μάτση.

Όπως διαφάνηκε αργότερα η απόλυση του έγινε σκόπιμα για να αποσταλεί δισέλιδη δακτυλογραφημένη επιστολή προς τον Κυριάκο, την οποία υπέγραφε ο Αρχηγός του Special Branch Major Maccaouan και του εξέθετε την κατάσταση του κυπριακού, αρχές Ιουνίου 1958.

Αναφερόταν στις μακρές συζητήσεις που είχε κατά τη διάρκεια της ανάκρισης του Κυριάκου στα ανακριτήρια Ομορφίτας, δύο χρόνια νωρίτερα, και του υπεδείκνυε ότι η συνέχιση του ένοπλου αγώνα θα οδηγούσε στη σύγκρουση της ΕΟΚΑ με τους κομμουνιστές και με τους τουρκοκύπριους και ότι το αποτέλεσμα αυτής της σύγκρουσης θα ήταν η διχοτόμηση της Κύπρου.

Καλούσε τον Κυριάκο να μετρήσει αυτούς τους κινδύνους για το μέλλον της Κύπρου και τόνιζε ότι από όλους τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ ήταν ο μόνος που διέθετε την πολιτική κρίση και την ικανότητα να κρίνει ποιο ήταν το πραγματικό συμφέρον της Κύπρου και

θα ελάμβανε ανάλογες αποφάσεις επηρεάζοντας και άλλα σημαντικά στελέχη της οργάνωσης.

Του τόνιζε παράλληλα ότι η συνέχεια του Αγώνα θα οδηγούσε και στη δική του ανεύρεση από τις αγγλικές αρχές και ότι γνώριζε ο Maccaouan ότι σε μια τέτοια εξέλιξη ο θάνατος και όχι η παράδοση θα ήταν η επιλογή του Κυριάκου.

Τρεις μέρες μετά την αποστολή του γράμματος προς τον Κυριάκο Μάτση, δηλαδή στις 6 Ιουνίου 1958, άρχισαν οι οργανωμένες βιαιοπραγίες των τουρκοκυπρίων στην περιοχή του Αγίου Κασσιανού στη Λευκωσία.

Η αστραπή της 19ης Νοεμβρίου 1958 στο Κάτω Δίκωμο έγινε σύλληψη καθαρή, γι' αυτό και μένει στον αιώνα, όπως το θέλει ο ποιητής. Για να συνεχίσει ο Οδυσσέας Ελύτης πως ο ήρωας, αληθινό φωτόδεντρο, προχώρησε αμείλικτος μέσα στο Φως, όπως τον Ιησού Χριστό και όλους τους ερωτευμένους. Γνήσιο άλας της γης.

Ο Κυριάκος λειτούργησε ποιητικά και λειτούργησε μυστικά, αναστάσιμα. Ένας αληθινά υπαρξιακός άνθρωπος, που σήμανε τις οντολογικές καμπάνες από κρύσταλλο για το αυριανό μέγα Πάσχα του Θεού, για την αυριανή θέωση του ανθρώπου.

Παρουσίαση ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΜΠΑΤΑΡΙΑ «Οι θύμισες του Μπαταριά»

Τον Πέτρον Παπαπολυβίου

Κυκλοφόρησε πρόσφατα το βιβλίο «ΕΟΚΑ 1955-1959: Οι θύμισες του Μπαταριά». Συγγραφέας του ο παλιός αντάρτης της ΕΟΚΑ, Χαράλαμπος Μπαταριάς, γεννημένος στο μικρό χωριό Σαράντι της Πιτσιλιάς, το 1938, γόνος εξαμελούς οικογένειας φτωχών αγράμματων αγροτών, με βαθιά θρησκευτική πίστη και αγάπη στην Ελλάδα. Πήγε Δημοτικό στο διπλανό χωριό, στα Λαγουδερά, Στη συνέχεια, έμαθε την τέχνη του υποδηματοποιού και άνοιξε σκαρπάρικο στο χωριό του, ενώ δούλεψε και στο Σουέζ. Επιστρέφοντας από την Αίγυπτο αγόρασε συνεταιρικά με έναν ξάδελφό του λεωφορείο, και έκανε το καθημερινό δρομολόγιο Σαράντι-Λευκωσία. Από τα 17 του χρόνια έμαθε βιολί και έπαιζε σε γάμους, σε χωριά της Πιτσιλιάς, της Μόρφου και της Λευκωσίας. Ο συγγραφέας, αντάρτης της ΕΟΚΑ από τον Νοέμβριο του 1955, περιγράφει τις μάχες που πήρε μέρος. Αναφέρεται στους ήρωες-συμπολεμιστές του, αλλά και τους «ανώνυμους» συναγωνιστές του, με τους οποίους μοιράστηκε το όραμα της ένωσης με την Ελλάδα,

τις κακουλίες του αντάρτικου, τα βασανιστήρια στα ανακριτήρια και τα ανήλιαγα κελιά των φυλακών στη Λευκωσία και στη Σκωτία (ήταν φυλακισμένος 26 μήνες). Από την άλλη, θυμάται και καταγράφει πάντοτε με περιφρόνηση τους αντάρτες που πέρασαν στο αντίπαλο στρατόπεδο και έγιναν ένοπλοι καταδότες. Περιγράφει χωρίς σχόλια την αποχώρηση συναγωνιστών του, οι οποίοι δεν άντεξαν τις ταλαιπωρίες και εγκατέλειψαν το όπλο τους και το βουνό. Αντίθετα, γράφει με δέος για τον Αυξεντίου. Για όσα έζησε μαζί του, για τον παράτολμο ηρωισμό του στη μάχη στα Σπήλια, για το χιούμορ του, τις ηγετικές του ικανότητες, την αγάπη στους συντρόφους του, στα τραγούδια του Αττίκ. Ο Αυξεντίου ήταν, που ανήμερα των Χριστουγέννων του 1955, σε ένα ανεπανάληπτο γλέντι που θύμιζε τα χρόνια της κλεφτουριάς του 1821 βάφτισε τον συγγραφέα Μπαταριά, εμπνευσμένος από το ομώνυμο ποίημα του Μαλακάση για τον περίφημο βιολιτζή του Μεσολογγίου.

Στέκομαι στη συμπαράσταση των απλών ανθρώπων στους αγωνιστές. Στον Καλοπαναγιώτη μια γερόντισσα όταν αντίκρισε αντάρτες, είπε: «Παναΐα μου, Θεέ μου, τούτοι, εν σαν τους άλλους αδρώπους, άκουα αδρώπους της ΕΟΚΑ τζιαι νόμιζα πως εν κάτι αδρώποι με έτσι κελλέδες μιάλες»... Στην Παπούτσα, δυο γυναίκες από τον Άγιο Θεόδωρο Αγρού, η Δέσποινα Κουλλαμή και η Δέσποινα Χριστοφίδη, επισκέπτονταν τους αντάρτες μέσα στο κρύο και στο σκοτάδι για να τους φιλέψουν με σπιτικό φαγητό και να επιμείνουν να τους πλύνουν τα ρούχα. Στον Μαχαιρά, ο ηγούμενος Ειρηναίος βγήκε από το κρεβάτι του και κοιμόταν στο πάτωμα μέχρι να αναρρώσει ύστερα από την εγχείριση ο Αυξεντίου. Σε έναν στρατιωτικό έλεγχο

τον Μπαταριά βοήθησε να αποφύγει την προσωπική έρευνα, που πιθανότατα θα οδηγούσε στη σύλληψή του, ο Δημήτρης Κυπριανού, από τα Λαγουνδερά, στέλεχος του ΑΚΕΑ. Ήταν δεύτερος του ξάδελφος και βαφτιστικός του πατέρα του και ο πατέρας του σημερινού γενικού γραμματέα του ΑΚΕΑ, Άντρου Κυπριανού... Ο Χαράλαμπος Μπαταριάς γράφει αυθεντικά, πηγαία, με μακρογυαννικό ύφος που γοητεύει τον αναγνώστη, καταφέροντας να μεταφέρει αυτούσιο το πνεύμα του αγώνα του 1955-1959, χωρίς εξιδανικεύσεις και μεγάλα λόγια. Ένα σημαντικό βιβλίο που αξίζει να διαβαστεί από όσους θέλουν να μάθουν τι σήμαινε η ΕΟΚΑ για τον απλό Έλληνα Κύπριο.

* Ο Π. Παπαπολυβίου είναι αναπλ. καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Χαιρετισμός του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε Ανδρέα Μαϊμαρίδη στην παρουσίαση του βιβλίου του Χαράλαμπου Μπαταριά

Τετάρτη, 15 Οκτωβρίου 2014

Με χαρά και συγκίνηση αποδέχτηκα την παράκληση του αγαπημένου συναγωνιστή Χαράλαμπου Χριστοδούλου, αργότερα Μπαταριά, ψευδώνυμο που έλαβε κατά τον Αγώνα και που του έμεινε πλέον σαν επώνυμο για το υπόλοιπο της ζωής του και κανένας πλέον δεν τον γνωρίζει με άλλο όνομα ή επίθετο.

Ο Μπαταριάς μας λοιπόν, γεννήθηκε και μεγάλωσε στην πιο φτωχή περιοχή τότε της Κύπρου, την Πιτσιλιά.

Ανδρώθηκε σε ένα χαρακτήρα ανήσυχο και διερευνητικό ο οποίος τον οδήγησε σε μια εναλλαγή ενασχολήσεων που η τότε Κυπριακή κλειστή οικονομικοπολιτική κοινωνία τον άφηνε ανικανοποίητο και τον οδήγησε μέχρι το Σουέζ τότε που η Βρετανία είχε έλθει σε ρήξη με την Αίγυπτο αρνούμενη αποχώρηση από εκεί, απολύοντας όλους τους Αιγύπτιους εργαζομένους στη Βάση.

Εν τω μεταξύ εκρήγνυται η επανάσταση της 1ης Απριλίου 1955 και ο

φλεγόμενος Μπαταριάς ορκίζεται τον μεγάλο όρκο της ΕΟΚΑ λίγες μέρες αργότερα στο σκαρπάρικο του Μ.Χ. Ελευθερίου από τον Ανδρέα Νέστορος Σκουφά.

Από εκεί αρχίζει μια οργιώδης δραστηριότητα του Μπαταριά, η Μακρυγιαννική αφήγηση της οποίας από τον ίδιο, βάζει τον αναγνώστη κατά τρόπο ανεπιτήδευτο και γνήσια υποκειμενικό να συμμετέχει και να δρα σαν να είναι ο ίδιος ο αναγνώστης πρωταγωνιστής και μέλος της οργάνωσης.

Τόσο γλαφυρά, παραστατικά και αληθινά περιγράφει τα διάφορα γεγονότα και επιχειρήσεις στις οποίες έλαβε μέρος ο Χαράλαμπος, γιος του Χριστόδουλου και της Ηλιούς από το Σαράντι, χωρίς έπαρση, χωρίς επιτήδευση.

Εμείς όλοι ευχαριστούμε τον Μπαταριά γι' αυτό το γνήσιο ντοκουμέντο ενός σημαντικού μέρους της ιστορίας του Κυπριακού Απελευθερωτικού Αγώνα και του ευχόμαστε να έχει δύναμη και ζωή, να είναι το ζωντανό υπόδειγμα του Κύπριου Αγωνιστή στην παρούσα και τις επόμενες γενιές.

«Οι θύμισες του Μπαταριά»

15/10/2014

Χαιρετισμός του Θάσου Σοφοκλέους

Νιώθω πραγματικά να με διακατέχει ένα ξεχωριστό συναίσθημα ανάμικτο με αγάπη, ικανοποίηση και χαρά, όταν αναλογίζομαι την αγωνιστική πορεία του αγαπητού φίλου και συναγωνιστή Χαράλαμπου Μπαταριά.

Είχα και έχω την τύχη να τον ζώ από κοντά, να τον ακούω πολλές φορές να περιγράφει, να αφηγείται και να εξιστορεί με γλαφυρότητα, με σχολαστικότητα και κάθε λεπτομέρεια γεγονότα και σκηνές που είδε και που έζησε. Τελειομανής, πεισματάρης και μεθοδικός, απαιτεί και αγωνίζεται ώστε όλα να γίνονται στην εντέλεια.

.....
Διαβάζοντας το βιβλίο του, που με πολλή επιμέλεια και ξεχωριστό μεράκι έγραφε και μας παρουσιάζει σήμερα, παρόλο ότι τα περισσότερα από όσα γράφει και αναφέρει, μού είναι γνωστά, με τραβούν, τα διαβάζω με άνεση και τα χαίρομαι.

Η γλαφυρότητα του λόγου, η απλοϊκή και η πηγαία αφήγηση, η αυστηρότητα και η επιμελημένη λεπτομέρεια, ζωντανεύουν τις εικόνες και ενισχύουν την φαντασία, ώστε ο αναγνώστης να ξηλα τα γεγονότα, να τα αναπλάθει και να τα αφομοιώνει.

Εκείνο που θέλω να επισημάνω είναι ότι όταν γράφεις μέσα από την καρδιά σου και αυτά που γράφεις είναι γνήσια και πηγαία, δεν χρειάζεται να έχεις διπλώματα Πανεπιστημίου ούτε τίτλους διδακτορικούς.

Φτάνει εσύ να είσαι γνήσιος και να έχεις πίστη και αυτοπεποίθηση και να νιώθεις αυτό που κάνεις και αυτά που λες.

Έτσι είναι ο αγαπητός Χαράλαμπος που στη ζωή του έμαθε να αγωνίζεται και να παλεύει για τα ωραία και μεγάλα.

.....
Χαιρετίζω με ιδιαίτερη χαρά την έκδοση του βιβλίου «Θύμισες του Μπαταριά», που όπως ο ίδιος ο συγγραφέας τονίζει, συμβάλλει στο ιστορικό οικοδόμημα και στην ορθή καταγραφή της ιστορίας του απελευθερωτικού μας Αγώνα.

.....
Αγαπητέ Χαράλαμπε, σε Ευχαριστώ και είμαι βέβαιος ότι τώρα που έκανες την αρχή θα συνεχίσεις.

Έχεις ακόμα πολλά να προσφέρεις και να καταγράψεις.

Το Σαράντι περιμένει. Ο Θεός μαζί σου!

Παρουσίαση του βιβλίου του Σταύρου Σιδερά «Οι ποιητές δεν πεθαίνουν ποτέ»

14 Οκτωβρίου 2014

Χαιρετισμός του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη

Παραδίδεται σήμερα στο αναγνωστικό κοινό το μυθιστόρημα «Οι ποιητές δεν πεθαίνουν ποτέ» του Σταύρου Σιδερά. Τον Σταύρο Σιδερά ποτέ δεν γνώρισα σαν μυθιστοριογράφο. Τον γνώρισα σα μουσικοσυνθέτη, σαν τραγουδιστή, σαν στιχουργό. Είναι ευχάριστη έκπληξη για όλους μας αυτή η άλλη του όψη.

Το ιστορικό μυθιστόρημά του μας φανερώνει μια άλλη πλευρά της πολυσχιδούς μέχρι σήμερα δραστηριότητάς του, προσφέροντας σε όλους μας, αλλά ιδίως στους Αγωνιστές που το διαβάζουν, να βλέπουν τον εαυτό τους στον Αγώνα και να ανατριχιάζουν, όχι βέβαια επειδή είχαν μια περιπέτεια ερωτική με Αγγλίδα κοπέλα, αλλά σε όλες τις άλλες δραστηριότητες των μελών της Οργάνωσης, είτε στο αντάρτικο των βουνών, είτε στο αντάρτικο των πόλεων.

Η γλαφυρότητα, η ζωντάνια και η δύναμη του λόγου του Σταύρου, η ταχύτητα της εναλλαγής των σκηνών, κάνουν το όλο έργο έτοιμο για θεατρική ή κινηματογραφική παρουσία, η οποία θα αποδίδει κατά το δυνατό, αληθινό τον Αγώνα της ΕΟΚΑ, κατανοητό, παραδομένο στο κυπριακό και ευρύτερο κινηματογραφικό κοινό αληθινό με όση πιστότητα είναι δυνατό να βγει σε να βγει σε αυτού του είδους τις παραγωγές.

Τέλος είναι ένα βιβλίο που, όπως γράφει ο Γιώργος Πολυράκης «Διαβάζεται απνευστί από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα». Και εύχομαι το έργο να είναι καλοτάξιδο και στον Σταύρο να συνεχίσει αυτή την ευλογία που έχει να τη μεταβιβάζει και στους νεώτερους.

Παρουσίαση Του βιβλίου του Λούη Λοΐζου «ΤΗΛΛΥΡΙΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1964»

Χαιρετισμός από τον Θάσο Σοφοκλέους

Μια αλυσίδα δια μέσου του χρόνου
Μείναι η πορεία της πολυβασανι-
σμένης Πατρίδας. Γεγονότα, αγώνες,
θυσίες. Αίμα και δάκρυα. Μια πορεία
που γράφεται από τότε που ο σκλάβος
λαός μας σήκωσε το ανάστημά του και
διεκδίκησε την ελευθερία του, ακολου-
θώντας τον άγραφο νόμο πως η ελευ-
θερία δεν χαρίζεται αλλά κερδίζεται με
αίμα και δάκρυα. Σκληρό και πολύ
ακριβό το τίμημα.

.....
Το βιβλίο που κυκλοφορεί σήμερα και
που με πολλή αγάπη, μόχθο και κόπο
έγραψε ο αγαπητός Λούης Λοΐζου, μάς
παρουσιάζει ανάγλυφο τον Αγώνα του
λαού μας, στη προσπάθεια να αντιμε-
τωπίσουμε τα άνομα και παράνομα
σχέδια της Τουρκίας ενάντια στην Κυ-
πριακή Δημοκρατία. Μια Τουρκία που
επιβουλεύεται την ευτυχία του λαού
μας και προκαλεί με τις ενέργειές της
δυστυχία και πόνο. Μια Τουρκία που
έχει ξεπεράσει κάθε όριο και παραβιά-
ζει προκλητικά τη νόμιμη τάξη και
τους διεθνείς κανόνες.

Το βιβλίο αυτό καλύπτει τα γεγονότα

τού 1964. Τότε που οι Τούρκοι της Κύ-
πρου κήρυξαν ανταρσία και ανυπα-
κοή και βοηθούμενοι από την Τουρκία
προσπάθησαν να δημιουργήσουν τετε-
λεσμένα και επιχείρησαν να εδραιώ-
σουν το προγεφύρωμα στην Τηλλυρία
με σκοπό την εισβολή, πράγμα βέβαια
που έκαμε αργότερα, γιατί της δώσαμε
την ευκαιρία με τα δικά μας λάθη, το
1974. Αποτελεί αδιάσειστη μαρτυρία
για τη μεγάλη και υπεράνθρωπη προ-
σπάθεια που οι νεοσύλλεκτοι στρα-
τιώτες μας, μαζί με εθελοντές κατέ-
βαλαν για να ανατρέψουν τα σχέδια
των Τούρκων και να διαλύσουν το
προγεφύρωμά τους στη περιοχή Τηλ-
λυρίας. Ο καθένας τους είναι και μια
ιστορία. Ο καθένας τους κουβαλά τα
όσα έζησε και βίωσε στον τιτάνιο
Αγώνα, τις σκληρές μάχες, τη φωτιά το
θάνατο.

*«Ανηφορία ο Λωρόβουνος
Κι' η Λευτεριά θροنیάστηκε
Στην πιο ψηλή κορφή του»*

Αυτοί οι απλοί στίχοι περικλείουν όλο
το μεγαλείο της μεγάλης αναμέτρησης.

Ο συγγραφέας με πολλή ευαισθησία

και λεπτότητα ξεκινά, όπως έπρεπε, με τους τρεις ήρωες της 31ης Μοίρας Καταδρομών.

**Υπολοχαγός Νικόλαος Παπαγεωργίου
Καταδρομέας Γεώργιος Απλητσιώτης
Καταδρομέας Μιχαήλ Κουσουλίδης**

Με τρεις αυτοσχέδιους ξύλινους σταυρούς στην κορυφή του βουνού εκεί όπου το αίμα τους πότισε τη γη μας.

Από τις αφηγήσεις των παλληκαριών που έζησαν και βίωσαν τα γεγονότα και έλαβαν μέρος στις σκληρές μάχες για να ξηλώσουν το προγεφύρωμα των Τούρκων και να τους εκδιώξουν προς τη θάλασσα και αν δεν τους σταματούσαν οι δικοί μας θα τους έπιαναν όλους αιχμαλώτους, νιώθουμε το μεγαλείο της ψυχής τους την παλληκαριά, την αυτοθυσία, την αυταπάρνηση. Ζούμε με συγκίνηση και νιώθουμε ευγνωμοσύνη για όσα με τις μαρτυρίες τους μάς εξιστορούν και μας φορτίζουν συναισθηματικά.

Πέρα όμως από τις μαρτυρίες των μαχητών ο συγγραφέας παραθέτει ημερή-

σιες διαταγές των αξιωματικών και σχολιάζει την πολιτική ατμόσφαιρα στην Ελλάδα και στη Κύπρο των ημερών εκείνων. Παραθέτει την έκθεση για τα γεγονότα του Αρχηγού της Α.Σ.Δ.Α.Κ στρατηγού Γεωργίου Γρίβα Διγενή, την έκθεση του στρατηγού Γεωργίου Καραγιάννη και του στρατηγού Ηλία Πρόκου, ως και άλλα σχετικά ανακοινωθέντα και δημοσιεύματα.

.....
Χαιρετίζω την ωραία προσπάθεια του αγαπητού Λούη Λοΐζου. Το βιβλίο αυτό, είναι ένας επιπρόσθετος κρίκος στην αλυσίδα της ιστορίας.

.....
Παράλληλα αποτελεί ένα βιβλίο που θα παραδειγματίζει τους νεώτερους θα εμπνέει, θα νουθετεί και θα δείχνει τον δρόμο του χρέους και του καθήκοντος, που κάθε ένας έχει προς την πατρίδα.

Αγαπητέ Κ. Λοΐζου εύχομαι ο Θεός να φωτίζει τα βήματα και τις σκέψεις σας για να δημιουργείτε.

Παρουσίαση του βιβλίου ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ-ΑΝΤΙΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ Απελευθερωτικός Αγώνας 1955-59

Χαιρετισμός του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη

Αισθάνομαι ιδιαίτερη συγκίνηση για το γεγονός που μου έλαχε να απευθύνω χαιρετισμό στην παρουσίαση του βιβλίου ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ-ΑΝΤΙΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ - Απελευθερωτικός Αγώνας 1955-59, που το Κρατικό Αρχείο εξέδωσε 55 χρόνια από τη λήξη του.

Η έκδοση αυτή μας δίνει μέσα από τα φυλλάδια με την υπογραφή του Αρχηγού Διγενή, ή αυτά με την απλή υπογραφή ΕΟΚΑ ή και αργότερα της ΠΕΚΑ, της ΑΝΕ και του Εγερτηρίου Σαλπίσματος ανάγλυφο τον επικό Αγώνα του Λαού μας για ελευθερία και θυσία.

Με αγωνία ο κυπριακός Ελληνισμός στα χωριά και τις πόλεις μας περιμένε τα φυλλάδια της ΕΟΚΑ να κυκλοφορήσουν για να μάθει τις νέες επιθέσεις της Οργάνωσης, να ενθαρρυνθεί, να ανυψωθεί το ηθικό του, να παραδειγματισθεί, να φρονηματισθεί, να ενθουσιαστεί και να φτάσει στο ύψιστο, στη θυσία.

Τα φυλλάδια ήταν η ζωογόνος τροφή του, ήταν το μάννα του στις δύσκολες ώρες που περνούσε. Με λαχτάρα τα φύλαγε στο στήθος του για να τα μεταδώσει στον γείτονα, τον συγγενή, τον φίλο του.

Η επίδραση των φυλλαδίων της ΕΟΚΑ στον Κυπριακό Ελληνισμό εκείνες τις μέρες του Αγώνα εθεωρήθη από τους αποικιοκράτες κατακτητές σαν ένα όπλο στα χέρια της ΕΟΚΑ ισοδύναμο με πυροβόλο. Για να το αντιμετωπίσουν μηχανεύτηκαν τα χαλκεία. Με μανία επιδόθηκαν στη χάλκευσή δικών τους φυλλαδίων, ως δήθεν προερχομένων από την ΕΟΚΑ γράφοντας σε αυτά κατασκευασμένες από τους ίδιους ψευδείς ιστορίες, δικές τους, με σκοπό να δυσφημίσουν την ΕΟΚΑ, να ενσπείρουν ζιζάνια και διχόνοια, να απομυθοποιήσουν τον Διγενή και την ΕΟΚΑ.

Πλην εις μάτην.

Η ΕΟΚΑ αποκάλυψε τα δόλια και καταχθόνια σχέδιά τους, κατάγγειλε τη μαύρη προπαγάνδα τους, προστάτευσε τον λαό με δικές της ανακοινώσεις και μηνύματα, κερδίζοντας κατά κράτος και σε αυτό το μέτωπο την αποικιοκρατία.

Αυτή τη μνημειώδη πάλη μεταξύ της ΕΟΚΑ και της μαύρης προπαγάνδας του Γκαιοπελικού τότε Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και των άλλων προπαγανδιστικών μηχανισμών της αποικιοκρατίας παρουσιάζει σήμερα με το υπό αναφορά βιβλίο το Κρατικό

Αρχείο, προσφέροντας πρωτογενή ύλη στον ερευνητή αλλά και την πρέπουσα τιμή και σε όλους τους εμπλεκέντες τότε σε αυτή την άνιση μάχη της ενημέρωσης του λαού. Τους συντάκτες, τους εργαζομένους στους πολυγράφους, τους μεταφορείς και τους διανομείς.

Συγχαίρουμε όλους στο Κρατικό Αρχείο που με μεγάλη προσπάθεια και κόπο κατόρθωσαν να εκδώσουν αυτό το άρτιο βιβλίο το οποίο και παραδίδουν σήμερα στο πανελλήνιο ως το εξαιρετικό επιστέγασμα των κόπων τους.

Ε.Ο.Ε.Α.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Με τήν βοήθειαν του Θεού, με πίστιν εἰς τόν τιμίον ἄνθρωπον μας, με τήν συμπαρασταντήν ἀκοήθειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ καί με τήν βοήθειαν τῶν ἑταίρων.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΝΑΣΙΝ
ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΣΥΤΟΥ.

Με σθένος ἡμεῖς, τό ὅποιον ἡμεῖς κατέλειπεν οἱ πρόγονοί μας ὡς ἱερᾶν παρακαταθήκην * * * * * Ε Π Ι Τ Α Ε *.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ,

Ἀπό τῆς θέσθ τῶν αἰώνων ἡμεῖς ἀγωνίζομεν ὅσοι ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι ἐλάττωσαν τήν Ἑλληνικήν ἱστορίαν διὰ τὴν ἀσπληρότητα τῆν ἐλευθερίαν των, οἱ καταθνήσκοντες, οἱ παλαιονόμοι, οἱ τριημέριοι τοῦ Λεωνίδα καί οἱ νεώτεροι τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους. ἡμεῖς ἀγωνίζομεν οἱ ἀγωνισταί τοῦ 21, οἱ ὅποιοι ἡμεῖς ἐδίδομεν, ὅτι ἡ ἀπελευθερώσις ἀπὸ τῶν ζυγῶν δυνατόν ἀποκτάται πάντοτε μετὰ τὸ Α Λ Η Α. ἡμεῖς ἀγωνίζομεν, ἀκούη σῶμας ὁ Ἑλληνισμός, ὁ ὅποιος ἡμεῖς παρακαλοῦμεν μετὰ ἀγωνίαν, ἀλλὰ καί μετὰ ἐθελικήν ὑπερηφάνειαν.

*Ὡς ἀπαντήσωμεν μετὰ ἔργα, ὅτι ἔσθ γίνωσκον * πολλῶν κέρρους * τοῦτον.

Εἶναι καιρός νὰ δείξωμεν εἰς τόν κόσμον, ὅτι ἐάν ἡ διεύνη διπλωματία εἶναι * Α Δ Ι Κ Ο Σ * καί ἐν πολλοῖς Α Η Λ Η Δ Ρ Ο Σ. Ἡ Κυπριακή αὐτὴ εἶναι τέχνη διὰ τὴν δύναμιν ἡμεῖς ὅσον θέλουν νὰ ἀποδώσιν τὴν λευτερίαν ἡμεῖς, μπορούμεν νὰ τὴν διεκδικήσωμεν μετὰ τὸ ἴδιον ἡμεῖς τὸ ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ Τὸ ΑΙΜΑ ἡμεῖς.

*Ὡς δείξωμεν εἰς τόν κόσμον ἀκόμη μετὰ φόβον ὅτι καί τοῦ σήμερον Ἑλληνισμός * ὁ πράχλος ζυγῶν ὅσον ὑπομένει *. Ὁ ἀγὼν ὅσον εἶναι σκληρός * ὁ οὐκίστος διαθέτει τὰ μέσα καί τὸν ἀριθμόν.

*ἡμεῖς οὐκίστομεν τὴν ὕψην, *ἔχομεν καί τὸ ΔΙΚΑΙΟΝ μετὰ μέρος ἡμεῖς. Ἐν αὐτῷ καί ὅσον Η Ι Κ Η Σ Ο Μ Ε Ν.

ΔΙΔΩΜΕΙΣ ΔΙΔΑΧΜΑΤΑΙ,

*Απολύετε τὸ ἔργον σας. Εἶναι αἷμα ἐν εἰρήσῃ αἵματι οἱ ἅπλοι νὰ χύνουν τὸ αἷμα των γιὰ τὴν ἀποκρίσιν τῶν λευτεριῶν των, τὸ αἷμα αὐτὸ ὅσον γιὰ τὸ ὅποιον καί ἡμεῖς ἐπληρώσαμεν τὸν τὸν παρῶν των λαὸν σας καί γιὰ τὸ ὅποιον εἶναι τοῦλάχιστον διαβεβαιώσας ὅτι ἐπληρώσατε ἐναντίον τοῦ ναζισμοῦ καί τῶν ρατσισμῶν.

ΕΛΛΗΝΕΣ,

*Ὅσον καί ἐν ἐκτίσασθε ἀκούσατε τὴν φωνήν ἡμεῖς.

ΕΠΙΧΡΕΣΤΟΜΕΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΑΣ.....

Ε.Ο.Ε.Α.

Ο

ΑΡΧΗΓΟΣ

Δ Ι Γ Ε Ν Η Σ

Κρουαζιέρα των Συνδέσμων Αγωνιστών

Τον Κυριάκου Γρηγορά

Η φετινή κρουαζιέρα έγινε μεταξύ της 17ης και 25ης Σεπτεμβρίου 2014 και περιλάμβανε αρκετές δραστηριότητες.

Έγιναν εκδηλώσεις στη Λήμνο, στον Ακρίτα και στο Αυξέντιο που σημείωσαν μεγάλη επιτυχία και πρόσφεραν συγκίνηση σε όλους όσοι παρευρέθηκαν.

«Στη Λήμνο τύχαμε υποδοχής από τον Δήμαρχο του Νησιού και άλλους και κατευθυνθήκαμε στον χώρο του Μνη-

μείου. Με τη συμμετοχή όλων όσοι ήταν στο πλοίο καθώς και κατοίκων της Λήμνου, αρχίσαμε την εκδήλωση με τρισάγιο, με ιερέα που φρόντισε ο Δήμος της Λήμνου. Ακολούθως μίλησε ο Δήμαρχος της Λήμνου, ο Δήμαρχος της κατεχόμενης Λύσης και ο Κυριάκος Γρηγοράς εκ μέρους των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ.

Στη συνέχεια τραγουδήσαμε τραγούδια της ΕΟΚΑ.

Στο Μνημείο της Λήμνου

Η όλη τελετή έκλεισε με τον Εθνικό μας Ύμνο.

Φεύγοντας από την Λήμνο, φθάσαμε Σάββατο πρωί στη Θεσσαλονίκη. Η εκδρομή για το χωριό Ακρίτας ήταν προγραμματισμένη από εμάς. Φθάσαμε στον Ακρίτα εκεί που ο Ήρωας Γρηγόρης Αυξεντίου υπηρέτησε ως Ανθ/γός. Αφού ήλθε ο ιερέας του χωριού έγινε τρισάγιο. Ακολούθησαν ομιλίες του Δημάρχου Κιλκίς, του Δημάρχου Λύσης και των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ κ. Κυριάκο Γρηγορά.

Κατάθεση στεφάνων, τραγούδια της ΕΟΚΑ και τελειώσαμε και πάλιν με τον Εθνικό μας Ύμνο.

Ύστερα από τη Θεσσαλονίκη πήγαμε στην Καβάλα κι' από εκεί επισκεφθήκαμε το χωριό Αυξέντειο όπου και πάλιν μίλησε ο Δήμαρχος Αβδήρων ο Δήμαρχος Λύσης και ο κ. Κυριάκος Γρηγοράς εκ μέρους των Συνδέσμων

Αγωνιστών ΕΟΚΑ. Έγινε η κατάθεση στεφάνων και ψάλλαμε κι' εδώ τον Εθνικό μας Ύμνο.

Καταφέραμε να μεταδώσουμε σε όλους τους ταξιδιώτες ένα εθνικό παλμό κι' αυτό πάντοτε με την αναφορά των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ. Μεταδίδονταν καθημερινά «ΝΤΟΚΙΜΑ-ΝΤΕΡ» που αναφέρονταν στον Απελευθερωτικό Αγώνα της ΕΟΚΑ, τον ήρωα Γρηγόρη, Αυξεντίου, Κυριάκο Μάτση, Λιοπέτρι κ.λ.π. και δεν σας κρύβω τη συγκίνηση όλων βλέποντας τη συμμετοχή όλων όσοι βρίσκονταν στο πλοίο.

Προβάλαμε το όνομα και τον ρόλο των Συνδέσμων Αγωνιστών και δώσαμε το μήνυμα σε όλους πως οι Σύνδεσμοι όπου κι' αν βρίσκονται θα πρωτοπορούν και θα προβάλλουν τα εθνικά μας θέματα μέχρι την ολοκλήρωση των εθνικών μας πόθων.»

Πρόσκληση ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-59, το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59, το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59, η ΣΕΚ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Εθελοντών Αγωνιστών 1963-64, η Παγκύπρια Ομοσπονδία Εφέδρων Αξιωματικών, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Εφέδρων Καταδρομέων, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Εφέδρων Τεθωρακισμένων, η ΠΑΔΕΔ-Πρωτοπορία Δασκάλων, η ΑΛΛΑΓΗ Καθηγητών, ο Γυναικείος Όμιλος Πρωτοπορία, η ΓΟΔΗΣΥ, ο Παναγροτικός, η ΕΠΟΠΑ, η ΝΕ.ΔΗ.ΣΥ, η Γ.Ο.Ε.Κ, η Ν.Ε.Κ και η Οργάνωση Πρεσβυτέρων

Πολιτών, προσκαλούν τον Κυπριακό Ελληνισμό στο Τρισάγιο που θα τελέσουν την Παρασκευή 18 Ιουλίου 2014 και ώρα 7:30 μ.μ. στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, στη μνήμη των Ελλαδιτών και Κυπρίων Αξιωματικών και Οπλιτών και όλων των άλλων που έπεσαν κατά τη βάρβαρη Τουρκική. Εισβολή.

Την όλη τελετή τίμησε με την παρουσία του ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης, ο Πρέσβης της μητρός Πατρίδας κ. Βασίλης Παπιδιάννου, Υπουργοί και πλήθος κόσμου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Κατάθεση δάφνης επί των τάφων και κενотаφίων των ηρώων.
2. Τρισάγιο από τον Πανιερότατο Μητροπολίτη Κύκκου και Τηλλυρίας κ. κ. Νικηφόρο.
3. «Ανδρών Ηρώων» από τη Χορωδία των Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-59
4. Ομιλία από τον Πρόεδρο των Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-59 κ. Θάσο Σοφοκλέους.
5. Κατάθεση Στεφάνων.
6. Ενός λεπτού σιγή.
7. Εθνικός Ύμνος.

Τρισάγιο ΣΤΑ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΑ ΜΝΗΜΑΤΑ

Οι Σύνδεσμοι Αγонιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-59 και οι οικογένειες των ηρώων, τελούν το Σάββατο 9 Αυγούστου 2014, στις 10.00' π.μ. τρισάγιο στα Φυλακισμένα Μνήματα εις μνήμη των τριών απαγχονισθέντων την 9η Αυ-

γούστου 1956, ηρωομαρτύρων ΑΝΔΡΕΑ ΖΑΚΟΥ, ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΑΤΑΤΣΟΥ και ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΜΙΧΑΗΛ και καλούν όσους τιμούν την μνήμη τους να παραστούν στο τρισάγιο.

Θα ακολουθήσει κατάθεση στεφάνων.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ
Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959
σας προσκαλούν στο ετήσιο μνημόσυνο των πεσόντων,
απαγχονισθέντων, θανόντων εν βασανιστηρίοις
και των εν ειρήνη τελειωθέντων Αγωνιστών της ΕΟΚΑ
της επαρχίας Λευκωσίας, που θα τελεστεί
στον **Ιερό Ναό Παναγίας Φανερωμένης στη Λευκωσία**
την **Κυριακή 30 Νοεμβρίου 2014**.

Επιμνημόσυνο λόγο θα εκφωνήσει
ο Υπουργός Άμυνας κύριος Χριστόφορος Φωκαΐδης.
Του μνημοσύνου θα προστεί
ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης κύριος Βενίδικτος.
Κατάθεση στεφάνων στο μνημείο των Ηρώων
της ΕΟΚΑ στο προαύλιο της εκκλησίας.

Ομιλία του Υπουργού Άμυνας κ. Χριστόφορου Φωκαΐδη στο μνημόσυνο Αγωνιστών ΕΟΚΑ επαρχίας Λευκωσίας

(Κυριακή, 30 Οκτωβρίου 2014 στις 9:00 π.μ ,
Ιερός Ναός Παναγίας Φανερωμένης, Λευκωσία)

*«Δεν αργεί να καρπίσει τ' αστάχυν
δε χρειάζεται μακρύ καιρό
για να φουσκώσει της πίκρας το προζύμι»*

Ο προφητικός λόγος του Γιώργου Σεφέρη, δύο χρόνια πριν την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ, στο ποίημα του «Σαλαμίνα της Κύπρος», δεν ήταν παρά ένα προμήνυμα για τον επερχόμενο ξεσηκωμό του Κυπριακού Ελληνισμού.

Ένα ξεσηκωμό που δεν ήταν απότοκο μόνο της καταπίεσης των Άγγλων, των ανελεύθερων συνθηκών και των στερήσεων της αποικιοκρατίας. Ήταν η απάντηση της Κυπριακής ιστορίας στο μεγάλο ερώτημα του Διαφωτισμού.

Ήταν, με άλλα λόγια, η έκφραση αυτοπροσδιορισμού των Ελλήνων της Κύπρου, που αποτελούσαν τη μεγάλη πλειοψηφία του Κυπριακού λαού, και οι οποίοι δεν διεκδικούσαν τίποτε περισσότερο από το ιερό δικαίωμα της ελευθερίας και της δημοκρατίας, στην εποχή των εθνών κρατών. Και η πραγ-

μάτωση αυτού του δικαιώματος δεν μπορούσε να ήταν τίποτε λιγότερο από την ένωση της Κύπρου με τη μητέρα Ελλάδα.

*Πανοσιολογιότατε,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,
Κυρίες και κύριοι,
Ελληνίδες, Έλληνες,*

Είναι μεγάλη η τιμή και βαρύ το χρέος να μιλήσει κανείς για ήρωες. Να αποτιμήσει με λόγια όσα ο νους δεν μπορεί να συλλάβει. Και να αποδώσει δίκαιο φόρο τιμής και αιώνιας ευγνωμοσύνης σε αυτούς που με τη θυσία τους έθρεψαν το δέντρο της κυπριακής ελευθερίας και σφυρηλάτησαν μια ασυμβίβαστη παράδοση αγώνων των Ελλήνων για εθνική αξιοπρέπεια.

Τέτοιοι ήταν και οι ήρωες της ΕΟΚΑ του 55-59 που τιμούμε σήμερα.

Πώς να εκφράσει λοιπόν κανείς, με λόγια πεζά, το μεγαλείο της ψυχής όσων απήφησαν τον θάνατο, αυτών που τραγουδώντας ανέβαιναν στο ικρίωμα της αγχόνης;

Πώς να αποδώσει με λόγια φτωχά και χλιοειπωμένα τη σημασία μιας από τις σημαντικότερες περιόδους της ιστορίας της πατρίδας μας;

Να αναφερθεί άραγε στην πλοκή των γεγονότων και των ηρωικών μαχών; Στις τοποθεσίες και στις χρονολογίες; Να καταφύγει σε συγκριτική παράθεση αριθμητικών δεδομένων στο στρατιωτικό πεδίο;

Μα αν κάτι εξευτελίστηκε, αν κάτι καταφρονήθηκε στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. ήταν η λογική των αριθμών. Απέναντι στις υπερσύγχρονες στρατιωτικές δυνάμεις της κραταιός τότε Βρετανικής Αυτοκρατορίας, με την ασύγκριτη υπεροπλία σε μέσα και οπλισμό και την τεράστια πολεμική πείρα, οι Έλληνες της Κύπρου αντέταξαν το ακατάβλητο σθένος της ψυχής, την ευστροφία του νου, τον υπέρμετρο πόθο και την ακατανίκητη εσωτερική ανάγκη για ελευθερία.

Αποτίοντας, λοιπόν, σήμερα, τον οφειλόμενο φόρο τιμής στους ήρωες αγωνιστές της ΕΟΚΑ, δεν μπορεί παρά να αισθάνεται κανείς δέος αλλά και εθνική περηφάνια.

Δεν μπορεί παρά να υποκλίνεται με σεβασμό και απέραντη ευγνωμοσύνη, μπροστά στο μεγαλείο της ψυχής όσων έπεσαν ηρωικά στο πεδίο της μάχης, στα κρατητήρια των βασανιστηρίων της ντροπής, στους απαγχονισθέντες, αλλά και σε όσους ηρωικούς αγωνιστές έφυγαν από τη ζωή, με τον καημό της ανολοκλήρωτης ελευθερίας και τον πόθο της επιστροφής στα κατεχόμενα σήμερα μέρη μας.

Και το δέος, η περηφάνια και ο σεβασμός αυτός, γίνεται ακόμα μεγαλύτερος όταν βρίσκεται κανείς ανάμεσα στους ζωντανούς ήρωες της ΕΟΚΑ. Ανάμεσα σε όλους αυτούς που προσέτρεξαν σήμερα εδώ για να τιμήσουν τους συναγωνιστές τους, αυτούς που μια μικρή στροφή της τύχης, μια συγκυρία της στιγμής, τους κράτησε στη ζωή. Αυτούς που είναι σήμερα μαζί μας, ζωντανή απόδειξη, πως τούτος ο τόπος μπορεί ακόμα να μεγαλουργήσει. Μπορεί να υπερβεί τα μικρά και να βρει τον δρόμο για τα μεγάλα και τα αληθινά, τον δρόμο που οδηγεί στην τελική δικαίωση και στη λύτρωση της πατρίδας.

*Κυρίες και κύριοι,
Ελληνίδες και Έλληνες,*

Επιμετρώντας το μέγεθος της προσφοράς και της θυσίας των ηρώων που μνημονεύουμε σήμερα, καλούμαστε να αναλογιστούμε και το δικό μας ιστο-

ρικό χρέος έναντι της πατρίδας. Να ψηλαφίσουμε με κριτική διάθεση τα λάθη και τα πάθη μας. Να υπερβούμε διχαστικά σύνδρομα και τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος και με πατριωτικό ρεαλισμό και ορθοφροσύνη, όπως μας διδάσκει ο Θουκυδίδης, να σταθούμε αντάξιοι της ιστορίας μας, αντάξιοι των ηρώων μας.

Τι είναι όμως ηρωισμός σήμερα; Ένα ανάλογο ερώτημα έθετε το 1896 ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης: «Τις ημύνθη περί πάτρης»; Για να απαντήσει: «Άμυνα περί πάτρης θα ήτο η ευσυνείδητος λειτουργία των θεσμών, η χρηστή διοίκησης, η πρόληψη της χρεοκοπίας».

Στον πόλεμο ηρωισμός σημαίνει αυτοθυσία. Η ευθύνη μας όμως έναντι της πατρίδας δεν εξαντλείται μόνο εν καιρώ πολέμου. Ηρωισμός σημαίνει πριν απ' όλα αίσθηση του καθήκοντος, αίσθηση της ευθύνης, απέναντι στην πατρίδα και στο κοινό καλό.

Γιατί, όπως με εναργή τρόπο ορίζει ο Περικλής στον Επιτάφιο:

«το εύδαιμον το ελεύθερον, το δ' ελεύθερον το εύψυχον»

Ευτυχισμένοι μπορούν να είναι μόνο οι ελεύθεροι και πραγματικά ελεύθεροι μόνο οι γενναίοι. Δεν υπάρχει ευτυχία έξω από τη συλλογική επιδίωξη του κοινού καλού της ελευθερίας, που προ-

ϋποθέτει βεβαίως τη γενναιότητα.

Ποια είναι συνεπώς η δική μας προσωπική ευθύνη σήμερα; Ας προβληματιστούμε και ας αναρωτηθούμε, όπως είχε πράξει κάποτε ο Κένεντι, όχι τί η πατρίδα μπορεί να κάνει για μας, αλλά τί εμείς μπορούμε να κάνουμε για την πατρίδα.

*Κύριες και κύριοι,
Φίλες και φίλοι,*

Είναι αλήθεια ότι ο χρόνος, αδυσώπητος, μπορεί να κάμπτει πολλές φορές το φρόνημα. Κάποιοι άρχισαν πλέον να αμφιβάλλουν αν έχει αξία κανείς να αγωνίζεται.

Είναι γι' αυτό που, σαράντα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή, και ειδικά σε μια εποχή που η πολιτική απαξιώνεται, που η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τον θεσμός υποχωρεί, έχουμε όσο ποτέ άλλοτε ευθύνη, να προσφέρουμε ελπίδα και προοπτική στον λαό.

Έχουμε όμως, και όσο ποτέ άλλοτε, ανάγκη από πρότυπα, από πρότυπα ηρωισμού. Έχουμε ανάγκη από ήρωες. Έχουμε ανάγκη να τιμούμε τους ήρωες. Γιατί όσο τιμούμε τους ήρωες, αναπλάθουμε τη μαγιά που παράγει τους ήρωες. Την ίδια μας ταυτότητα, δηλαδή, την αυτοσυνειδησία μας. Αυτή που μας κρατά όρθιους στο πέρασμα των αιώνων σε αυτή την ακριτική γη, στην εσχατιά του Ελληνισμού, να φυ-

λάμε Θερμοπύλες. Παρά τους πολλούς κατακτητές, παρά τις κακουργίες και τις επιβουλές.

Σφυρηλατώντας την αυτοσυνειδησία και την αυτογνωσία μας, αναβαπτίζομαστε με τις αρχές και τα ιδανικά που καθόρισαν τις μεγάλες ιστορικές στιγμές του έθνους. Με τα ίδια ιδανικά και τις αρχές στις οποίες πίστεψαν και για τις οποίες θυσιάστηκαν οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Για την ελευθερία και τη δημοκρατία, για την ειρήνη και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Αρχές ακατάλυτες, αρχές πανανθρώπινες, αρχές πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε ο σύγχρονος πολιτισμός.

Άλλωστε για τους Έλληνες, ανέκαθεν, η υπεράσπιση των αρχών αυτών είχε ιδιαίτερο νόημα και περιεχόμενο, ως μέρος της υπαρξιακής τους ιδιοσυστασίας. Γιατί λέξεις όπως η δημοκρατία και η ελευθερία, απέκτησαν νόημα και περιεχόμενο στο πλαίσιο του αρχαίου ελληνικού πνεύματος.

Η υπεράσπιση, λοιπόν, των αρχών αυτών υπαγορεύεται από την ίδια την ιστορική διαδρομή και πορεία του Ελληνισμού. Από τον Μαραθώνα, στον Αχυνώνα του Λιοπετρίου. Από τις Θερμοπύλες, στο Μεσολόγγι, στην Πίνδο και στον Μαχαιρά. Από τον Λεωνίδα, στον Καραϊσκάκη και στον Κυριάκο Μάτση.

Το ξημέρωμα της 1ης Απριλίου 1955, όταν δόθηκε το έναυσμα για τον μεγάλο αγώνα της ΕΟΚΑ, οι Έλληνες της Κύπρου δεν αναζητούσαν ένα νέο προορισμό, μια νέα ταυτότητα. Στην ουσία συναντιόντουσαν ξανά με την ιστορία αγώνων και την ταυτότητα του Ελληνισμού.

Απλοί άνθρωποι, ανυστερόβουλοι, με βαθιά προσήλωση στον Θεό και στην Ελλάδα, ιερωμένοι, εκπαιδευτικοί, βιοπαλαιστές, αγροτόπαιδα, φοιτητές και μαθητές, μετρήθηκαν με το μπόι της ελληνικής αντρείουσνης και έγγραψαν με το αίμα τους, το όνομα της ΕΟΚΑ στις επίλεκτες δέλτους της παγκόσμιας ιστορίας των απελευθερωτικών κινήματων ενάντια στην αποικιοκρατία.

Κύριες και κύριοι,

Ο αγώνας της ΕΟΚΑ δεν οδήγησε στον πολυπόθητο στόχο της ένωσης. Οδήγησε στην εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας που έκτοτε αποτέλεσε - αν και με απροθυμία στην αρχή καθότι δεν ήταν ο αρχικός στόχος - τη θεσμική κιβωτό μέσα στην οποία εναπόθεσε ο Ελληνισμός τις προσδοκίες του για φυσική και εθνική επιβίωση.

Ο πολιτικός συμβιβασμός του '60 δε σήμαινε όμως σε καμιά περίπτωση συμβιβασμό ή περιστολή των στοιχείων εκείνων που συνέθεταν και συνθέτουν την ελληνική μας ταυτότητα.

Η επιβίωση του Ελληνισμού δεν ήταν ποτέ, και δεν είναι και σήμερα, έννοια αντίθετη με την συνύπαρξη και τη αρμονική συμβίωση και τη συνεργασία με τους Τουρκοκύπριους. Ούτε οι εμπνευστές του αγώνα της ΕΟΚΑ είχαν ποτέ ως στόχο να έρθουν σε ρήξη με την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Ήταν η επεκτατική αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, και βεβαίως τα γεωπολιτικά συμφέροντα τρίτων που οδήγησαν στη συνέχεια στις δικαιοτυπικές συγκρούσεις.

Γι' αυτό και σαράντα χρόνια σήμερα μετά την τουρκική εισβολή και τη συνέχιση της εδραίωσης των κατοχικών τετελεσμένων, η αποκατάσταση της ενότητας, της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για τη μελλοντική επιβίωση του Ελληνισμού.

Η απεξάρτηση των Τουρκοκυπρίων από τον στρατηγικό εναγκαλισμό της Άγκυρας αποτελεί προϋπόθεση για τη διατήρηση της δικής τους ταυτότητας αλλά και τη μελλοντική επιβίωση του Ελληνισμού της Κύπρου.

Η δημογραφική αλλοίωση του νησιού, μέσα από την παράνομη συνέχιση του εποίκισμού, και ξεχωρίζω ειδικά αυτή τη διάσταση, γιατί οι δημογραφικές αλλαγές - είναι ιστορικά αποδεδειγ-

μένο - αποτελούν καταλύτη για πολιτικές εξελίξεις, οδηγεί στον ορατό πλέον κίνδυνο να καταστεί ο Ελληνισμός μειοψηφία, μετά από 3000 χρόνια κυρίαρχης παρουσίας στο νησί. Κι' αυτή είναι η κύρια στρατηγική απειλή για τον Ελληνισμό της Κύπρου σήμερα.

Είναι γι' αυτό που δεν μπορεί και δεν πρέπει ουδόλως να συμβιβαστούμε με τη βολική - ίσως, για κάποιους - συνήθεια, μιας αργόσυρτης διχοτόμησης.

Είναι η ώρα, λοιπόν, να αναλογιστούμε τις ιστορικές μας ευθύνες. Να συνειδητοποιήσουμε πως βρισκόμαστε σε ένα εξαιρετικά κρίσιμο σταυροδρόμι της ιστορίας μας, όπου καλούμαστε να διαφυλάξουμε τον φυσικό μας χώρο αλλά και την ίδια την εθνική μας ύπαρξη στις δεκαετίες που έρχονται.

Η σημερινή ειδικά, διαμορφωθείσα τον τελευταίο καιρό, κατάσταση, με τις κλιμακούμενες τουρκικές προκλήσεις αποτελεί αντανάκλαση της κρισιμότητας της συγκυρίας αυτής που διερχόμαστε.

Απαιτείται σωφροσύνη, αποφασιστικότητα αλλά και ομοψυχία, προκειμένου να υπερβούμε τις τρέχουσες δυσκολίες και τα εμπόδια που έχουμε μπροστά, έχοντας πάντα στο μυαλό τον απώτερο στόχο της λύσης και της απαλλαγής από την κατοχή.

Γι' αυτό και το σημερινό μνημόσυνο δεν αποτελεί μόνο οφειλόμενο φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στους μεγάλους μας ήρωες. Είναι ταυτόχρονα υπόμνηση αυτοσυνειδησίας και κάλεσμα ευθύνης για συνέχιση του αγώνα για τη σωτηρία της πατρίδας.

Τα μεγάλα ιδανικά που ενέπνευσαν τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α αποτελούν και σήμερα φάρο πορείας που προσδιορίζει την ιστορική μας συνέχεια σε μια εποχή σύγχρονων προκλήσεων. Από αυτά τα ιδεώδη και ιδανικά οφείλουμε και σήμερα να εμπνευστούμε για να ανταποκριθούμε στο κάλεσμα των καιρών και να διασφαλίσουμε το μέλλον του Ελληνισμού.

Από αυτόν εδώ τον ιερό χώρο, στην καρδιά της Λευκωσίας, στην ιστορική αυτή εκκλησία της Φανερωμένης, που συνδέθηκε με τους εθνικούς πόθους του Κυπριακού Ελληνισμού, ενισχύουμε και ενδυναμώνουμε τη θέλησή μας για συνέχιση του αγώνα που διεξάγουμε για απελευθέρωση και επάνωση της πατρίδας μας σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και συνδημιουργίας για όλους τους νόμιμους κατοίκους της Κύπρου.

Ανανεώνουμε την υπόσχεσή μας σε όλους τους ήρωες που μνημονεύουμε σήμερα, πως θα συνεχίσουμε τον αγώνα τους. Πως δεν θα επιτρέψουμε

να ξεθωριάσει η ελπίδα και η πίστη για επιστροφή στη κατεχόμενη γη μας. Πως δεν θα ανεχτούμε τη διολίσθηση προς τη σιωπηρή διχοτόμηση. Πως δεν θα αποστρατευτούμε από τον αγώνα μέχρι να ριζώσει ξανά ο Ελληνισμός στη αγαπημένη γη της Αμμοχώστου, της Κερύνειας και της Μόρφου.

Αυτή, φίλες και φίλοι, είναι η ιερή μας ευθύνη, αυτή είναι ιστορική επιταγή που κουβαλούμε.

Την κληρονομιά των προγόνων μας οφείλουμε να παραδώσουμε και εμείς με τη σειρά μας στις επόμενες γενιές των Ελλήνων. Να παραδώσουμε μια πατρίδα ελεύθερη και απαλλαγμένη από στρατεύματα κατοχής και συρματοπλέγματα.

Αυτό αποτελεί το χρέος μας απέναντι σε όλους τους ήρωές μας. Αυτό αποτελεί το καθήκον μας απέναντι σε όσους αγωνίστηκαν για την ελευθερία της πατρίδας.

Γιατί η ελευθερία δεν είναι προτέρημα, αλλά χρέος για τους λαούς που έμαθαν να αγωνίζονται. Και εμείς ξέρουμε να αγωνιζόμαστε. Οι ήρωες του μεγάλου επικού αγώνα της ΕΟΚΑ μας δείχνουν τον δρόμο.

Αιώνια ας είναι, λοιπόν, η μνήμη τους. Το παράδειγμά τους θα μας συνοδεύει για πάντα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΟΪΖΙΔΗΣ*

Του δρ.α Πέτρου Στυλιανού

Ο ομιλητής θα εστιάσει το λόγο της αποψινής αναφοράς του στον οπτηρό σκαπανέα της υλοποίησης του χιλιάκριβου τ' ονείρου του σκλαβωμένου κυπριακού Ελληνισμού για την ένωση με το μητροπολιτικό Ελληνισμό, τον Σωκράτη Λοϊζίδη, καταθέτοντας απ' το πλατύ της μνήμης χωροστάσι κάποια απ' τ' αναρίθμητα προσωπικά του παραθέματα που με τον Σωκράτη συνάπτονται.

Δεκαεφτάχρονος ακόμα τότες ο αποψινός αφηγητής παρακολουθεί τη συγγλονιστική δράση του ως Γενικού Γραμματέα της ΠΕΚ, που διακηρύσσει *urbi et orbi* την ανέκκλητη βούληση των σκλαβωμένων ραγιαδών του Ελληνικού νότου για την καταξίωση της χιλιάκριβης ιδέας της ένωσης. Τον παρακολουθεί μέσα από της εγκυκλίους του που ως Γ.Γ της Παναγροτικής Ένωσης εκδίδει για ενημέρωση των μελών των τοπικών ΑΤΕ ΠΕΚ και για την προώθηση της Ένωσης και για την καταξίωση των χρονιζόντων από την αστοργία της αποικιακής κυβέρνησης αγροτικών προβλημάτων της Κύπρου και για την παράθεση στατιστικών πινάκων που εμφανίζουν την αλματώδη άνοδο της ελληνικής σε σύγκριση με την κυπριακή, αγροτικής οικονομίας,

σε μια περίοδο μάλιστα που ο ελληνισμός μόλις που αναδύεται από τις στάχτες της τετράχρονης φασιστικής κατοχής και τον αδελφοκτόνο εμφύλιο. Κι όμως οι αναπτυξιακοί ρυθμοί της Ελληνικής αγροτικής οικονομίας υπερακοντίζουν κατά πολύ τους αντίστοιχους ρυθμούς της κυπριακής αγροτικής οικονομίας.

Ο ομιλών θυμάται τον Σωκράτη Λοϊζίδη στο καφενείο του Αντώνη Βαφειάδη στο Σεράγιο της Κυθρέας να πυρπολεί τις ψυχές των εκατοντάδων Ελληνοκυπρίων ακροατών που συγκεντρώνονται κρεμασμένοι ουσιαστικά και μεταφορικά από τα χείλη του, συναρπάζοντάς τους με τη χειμαρρώδη ομιλία του για το ενωτικό δημοψήφισμα του Γενάρη του 1950. Τότες που ο λαός μας, αψηφώντας τις απέλπιδες αντιδράσεις της αποικιοκρατικής διακυβέρνησης, θα θωρακίσει με το καταπληκτικό 96% υπέρ της ένωσης την κυπριακή Εθναρχία, δίνοντας το αταλάντευτο στίγμα πλεύσης της αλύτρωτης, μικρής πατρίδας για την ένωσή του με τον μητροπολιτικό ελληνισμό. Και οι αποικιοκράτες θα φρυνάξουν. Θα εξορίσουν αρχικά τον πυρφόρο αρογογράφο και Δ/τη της καθημερινής εφημερίδας «Έθνος» της Λευκωσίας

και της λαμπρής μηνιαίας επιθεώρησης «Αγωνιστής», Παντελή Γ. Μπίστη και, στη συνέχεια, τον αδάμαστο, διαπρύσιο κήρυκα του κυπριακού ελληνισμού για τη λευτεριά και την Ένωση, τον Σωκράτη Λοϊζίδη.

Τότες, ο αποψινός ομιλητής θυμάται, 17χρονος ακόμα, τον Σωκράτη Λοϊζίδη να κατευθύνεται στην Ιερά Αρχιεπισκοπή - στο παλιό, φυσικά Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο - για ν' αποχαιρετίσει άλλη μια αγιασμένη στους αλυτρωτικούς αγώνες του Ελληνισμού μορφή, τον αρχιεπίσκοπο Μακάριο το Β', συνοδευόμενος από μια μικρή μαθηματική ομάδα συνεργατών και φίλων. Έξω από τα κάγκελα της τοτινής Αρχιεπισκοπής συγκεντρώνονται μερικές δεκάδες, όχι πιο πολλές από τέσσερις με πέντε, ανάμεσα στις οποίες κι ο αφηγητής, μαθητής του Παγκυπρίου Γυμνασίου και ανταποκριτής (δωρεάν, φυσικά) της εφημερίδας «Έθνος», για ν' ακούσει το στερνό δημόσιο αποχαιρετιστήριο τούτη τη φορά λόγω του Σωκράτη Λοϊζίδη που επιλογικά θα υπογραμμίσει - και παρατίθενται, όπως ο αφηγητής εξήντα σχεδόν χρόνια από τότες τα θυμάται:

«— Γεια σας, αγαπητοί συναγωνιστές. Φεύγω μετά το αχαρακτήριστο διάταγμα του Βρετανού Κυβερνήτη. Μα θα επιστρέψω σύντομα σε μια πατρίδα ελεύθερη, ενωμένη με την Ελλάδα, με

τον ήλιο της λευτεριάς να σελαγίζει απ' άκρη σ' άκρη της αδούλωτης γης μας.»

Τα θερμά χειροκροτήματα που επικαλύπτουν το επιστέγασμα της σύντομης μα μεστής αποχαιρετιστήριας ομιλίας του Σωκράτη Λοϊζίδη συνιστούν το ουσιαστικότερο, το συγκλονιστικότερο μήνυμα αγάπης που η δουλωμένη πατρίδα του αποστέλλει για να τον συνηγορεί.

Κι ο αφηγητής θυμάται ένα χρόνο στερνότερα τον Σωκράτη Λοϊζίδη να προεδρεύει τόσο στην Αρχαιολογική Εταιρεία της Ελλάδας στην Αθήνα, αρχικά, όσο και στην - σ' ενάμιση μήνα μεταγενέστερα - Πανεπιστημιακή Δέσχη των εργασιών της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Κυπρίων, την οποία ο ομιλητής, μαζί με δυο τρεις συναγωνιστές - ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγεται ο Θάσος Σοφοκλέους, ο Πάτροκλος Σταύρου και ο Κωστάκης Κυριακίδης - αγωνίζεται σκληρά για να αναβιώσει, και μέλος του νέου πενταμελούς διοικητικού της Συμβουλίου θα εκλεγεί.

Και θ' αρχίσει από τότες μαζί με δυο τρεις συναγωνιστές η στενή συνεργασία τους με τον Σωκράτη και τον Σάββα Λοϊζίδη για προώθηση του εθνικού μας ζητήματος. Ο αφηγητής περνά δυο και τρεις κάποτε φορές τη βδομάδα, από τα δικηγορικά γραφεία των

αδελφών Λοϊζίδη, στην Ομήρου, πότε για να διανεμίει, να παραδώσει καλύτερα - ελλείψει ελληνικού κρατικού γραφείου τύπου - στα γραφεία των αθηναϊκών εφημερίδων ανακοινώσεις του Γραφείου Εθναρχίας της Αθήνας, πότε για να ρίξει μια βιαστική ματιά στις κυπριακές εφημερίδες, που το γραφείο της αρχιεπισκοπής Κύπρου αποστέλλει στο γραφείο του Σάββα και Σωκράτη Λοϊζίδη - κυπριακές εφημερίδες δεν υπήρχαν τότε στα αθηναϊκά περίπτερα - και πότε για ν' ανταλλάξει μια-δυο κουβέντες για το εθνικό μας ζήτημα.

Τότες ο αφηγητής θα συνεργαστεί με το γραφείο των αδελφών Λοϊζίδη για τη διοργάνωση στο φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός» μιας εκδήλωσης για τα εικοσάχρονα από την εξέγερση τ' Οκτώβρη του 1931. Τότες που ο λαός μας απαυδισμένος από τη βρετανική κατοχή, βλέπει τα όνειρά του για ολοκλήρωση των εθνικών του στόχων να φυλλορροούν - με τη μετεξέλιξη της βρετανικής κατοχικής παρουσίας στην Κύπρο από ναυτικό προγεφύρωμα της Βρετανίας, υπαγόμενο όμως στην οθωμανική αυτοκρατορία, σε κτήση της βρετανικής αυτοκρατορίας στα 1914, όταν η Τουρκία του Αβδούλ Χαμίτ θ' απολακτίσει τη σωστική για την ακεραιότητά της βρετανική παρέμβαση στο γνωστό ρωσοτουρκικό πόλεμο, με την προσχώρησή της στο γερμανικό

στρατόπεδο, κατά της Αντάντ, μιας κι η παρουσία των υπερσύγχρονων γερμανικών υποβρυχίων στον Βόσπορο δίνει κατά την κρίση του Αβδούλ το πρόκριμα για την τελική κατίσχυση των γερμανικών όπλων και τον ως εκ τούτου σίγουρο διαμοιρασμό με τη Γερμανία της πολεμικής λείας με στόχο την πανευρωπαϊκή ηγεμονία. Κι αργότερα, στα 1925, όταν ο βρετανικός αποικιοκρατικός μηχανισμός θ' αναβαθμίσει το βρετανικό status στην Κύπρο με την ανακήρυξη της Κύπρου σ' αποικία του βρετανικού στέμματος, η Κύπρος συνειδητοποιεί τη διαμετρικά αντίθετη πορεία της βρετανικής πολιτικής, προς την ιδέα της Ένωσης, όπως στα πρώτα στάδια της εδώ. παρουσίας της τη θεωρούσε. Ως συνέχεια δηλαδή της βρετανικής χειρονομίας με την απόδοση της ηρωικής Επτανήσου στην Ελλάδα. Έτσι, η σταδιακή εδραίωση του αποικιοκρατικού θεσμού, κατατομεί όνειρα κι ελπίδες των περήφανων παιδιών του Ελληνικού Νότου.

Και δεν είναι αυτό μονάχα. Μα βλέπει τα ψευδεπίγραφα και νόθα συνταγματικά σκευάσματα της βρετανικής αποικιοκρατίας να εκμηδενίζουν και να κονιορτοποιούν κι αυτά τα ψίχουλα των συνταγματικών ελευθεριών με τα γνωστά ανεκδιήγητα και τα φοβερά για το φαρισαϊσμό τους «Διατάγματα εν Συμβουλίω», τα orders του Council, που εκπορεύονται από τους πέντε δια-

ταγμένους στη βρετανική μηχανή Βρετανούς δικαστές που επιψηφίζουν οποιαδήποτε νομοσχέδιο καταψηφίζει η κυπριακή βουλή ή καταψηφίζουν, συνταγματικώ δικαίω όποιο νόμο το Κυπριακό Νομοθετικό Συμβούλιο ψήφισε, ανάλογα με τις εντολές και τα συμφέροντα της Μεγάλης Βρετανίας. Κι ο κυπριακός λαός μοσχοπληρώνει τα ανώτερα αυτά στελέχη της Βρετανικής Νομικής Υπηρεσίας, για να καταφέρνουν τις γνωστές πισώπлатες μαχαιριές στο καταταλαίπωρο σώμα της Κύπρου.

Και στα 1931 οι Βρετανοί ανώτεροι δικαστές ψηφίζουν το τελωνειακό δασμολόγιο - τους νέους φόρους - που η κυπριακή βουλή καταψηφίζει. Οι πέντε Άγγλοι ανώτεροι δικαστές καταστρατηγούν και καταπνίγουν τη θέληση του κυπριακού λαού και τον υποχρεώνουν να καταβάλει το τίμημα της αλόγιστης εκδαπάνησης από τους Βρετανούς των χρημάτων του.

Έτσι, η υπομονή του εξαντλείται. Και πορεύεται στο κυβερνείο παραδίδοντας στις φλόγες το ξύλινο σύμβολο της στυγνής αποικιοκρατικής παρουσίας.

Κι ο θιγμένος, τάχατες, βρετανικός αποικιοκρατικός μηχανισμός αντιδρά φονεύοντας και τραυματίζοντας δεκάδες διαδηλωτές αλλά και αθώους πολίτες, όπως τον κοσιτετράχρονο αδελφό

του Σωκράτη, τον Λοΐζο Λοϊζίδη, φυλακίζοντας εκατοντάδες, εξορίζοντας πολιτικοθηρσκευτικούς ηγέτες κι επιβάλλοντας μ' ανελεύθερα/δικτατορικά διατάγματα τα γνωστά απαγορευτικά μέτρα του Σερ Ρόναλντ Στορς και του Σερ Ρίτςμοντ Πάλμερ. Ο κυπριακός λαός θα κρατήσει για μια ολόκληρη οκταετία το βάρος της πιο στυγνής κι αποπνικτικής αποικιοκρατικής δυναμικής. Μα ούτε ο ίδιος ο λαός, ούτε οι ίδιοι οι εκπρόσωποι του, κι ούτε ασφαλώς κι ο Σάββας κι ο Σωκράτης Λοϊζίδης, αδέρφια του κτηνωδώς δολοφονηθέντος αδελφού τους θα ορρωθήσουν. Και το καταπληκτικό μήνυμα της ομιλίας στον Παρνασσό που δίνει τότες ο πολιτικός εξόριστος των Οκτωβριανών Θεοφάνης Τσαγγαρίδης, και που ο αφηγητής το συγκρατεί από μνήμης ως τα τώρα, τους εκφράζει απόλυτα.

Σήμερα, θάρτουν ίσως μερικοί απ' αυτούς που στοχάζονται πολύ κι η σκέψη αντικόβει κάθε σκέψη τους κι ενέργεια και θα καταδικάσουν ίσως την εξέγερση. Ο λαός όμως, οι πλατειές μάζες του λαού καμιά δεν αισθάνονται μετάνοια για τα όσα επιτέλεσαν. Το σύνθημα ήταν σαφές και κατηγορηματικό, περιορισμένο σ' ένα και μόνο σκέλος. Για λευτεριά, για θάνατο! Δεύτερο δεν υπήρχε!

Θα ακολουθήσει η εποποιία του ελλη-

νικού λαού με τον Σωκράτη Λοϊζίδη, τον Ροδίωνα και τον Μίμη Γεωργιάδη κι άλλους Κύπριους της Αθήνας στρατευμένους εθελοντές από τους πρώτους στις τάξεις του ελληνικού στρατού, που θα γράψει στα «χιονόδοξα», κατά τον χαρακτηρισμό του Ελύτη, βορειοηπειρωτικά βουνά τη γνωστή εποποιία του '40, και που θα οδηγήσει τον ίδιο το Βρετανό πρωθυπουργό, τον Ουίνστον Τσέρτσιλ να διακηρύξει με στεντόρειο ρητορικό λόγο πως μελλοντικά η ανθρωπότητα δε θα λέει πως οι Έλληνες πολεμούν ως ήρωες, μα οι ήρωες πολεμούν ως Έλληνες.

Κι όμως όλα αυτά θα ξεχαστούν σε λίγο. Ούτε η καταπληκτική εθελοντική στράτευση 35 χιλιάδων γονιών κι αδελφών μας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ούτε οι εκκλήσεις, ούτε τα συλλαλητήρια, ούτε τα δημοψηφίσματα, ούτε οι προσφυγές στον ΟΗΕ θα ηχήσουν σε ώτα ακουόντων. Αντίθετα, ο ίδιος ο Βρετανός υφυπουργός αποικιών, ο ανεκδιήγητος Χόπκινσον, θα διακηρύξει μέσα στο ίδιο το βρετανικό κοινοβούλιο, μέσα στον ίδιο τον υποτιθέμενο ναό της Δημοκρατίας της χώρας του, πως η Κύπρος ουδέποτε θ' αποκτήσει την ανεξαρτησία της. Έτσι ο κυπριακός λαός καλείται να επιλέξει ανάμεσα στη διηνεκή δουλεία και στην απελπισμένη, πρωτόγνωρη για τις παντοειδείς δυσχέρειές της απελευθερω-

τική πάλη, μετατρέποντας σε χειροβομβίδες τις καρδιές του κι αδράχνοντας τις σκουριασμένες αραβίδες για ν' ανεβεί στις αετοράχες και στα διάσελα προκειμένου να συντρίψει τα δεσμά της πολυστένακτης σκλαβιάς του.

Κι ο Σωκράτης δρομοδειχτεί την πορεία. Θα καταστεί ο σηματοδότης του κυπριακού ελληνισμού, κατεβαίνοντας με τον αρχηγό Διγενή στην Κύπρο, για να στήσει μαζί του τη θρυλική επαναστατική οργάνωση της Κύπρου που θα γράψει με τον Αυξεντίου και τον Μάτση, τον Δράκο και τον Καραολή, τον Λένα και τον Παλληκαρίδη την εποποιία του 55-59.

Ο αφηγητής, καταδικασμένος σε δεκαπεντάχρονη φυλάκιση θα ξανασυναντηθεί, στις Κεντρικές όμως τούτη τη φορά φυλακές, με τον ήδη καταδικασθέντα σε δωδεκάχρονη φυλάκιση, Σωκράτη Λοϊζίδη. Και μαζί συνιστούν τις δύο ολιγομελείς - επταμελείς - επιτροπές που στοχοθετούν στη μορφωτική ανέλιξη των συγκαταδίκων ανταρτών η μία και μια για την απόδρασή τους από την Κυπριακή Βασιλίη, η άλλη.

Σημαντικά τα μηνύματα που αφήνει ο Σωκράτης Λοϊζίδης με τα μαθήματα της κυπριακής ιστορίας που αναλαμβάνει. Μερόνυχτα μοχθώντας, δίπλα στους συγκατατούμενους αντάρτες, γίνεται πρότυπο κι υπογραμμός μιας

αδιάλειπτης συστράτευσης. Κι όταν θα στραγγαλίσουν και τις εικονικές ελεύθερες μας ώρες στις Κεντρικές Φυλακές, οι κρατούμενοι αντάρτες θα τον επιλέξουν σε μια τριμελή επιτροπή με τον αφηγητή και τον Ευγένιο Κότσαπα, προκειμένου να καταγγείλουν στην Επιτροπή των Φυλακών που φτάνει για να διερευνήσει τις συνθήκες διαβίωσής τους, την απάνθρωπη, την πανάθλια συμπεριφορά και στάση των βρετανικών αρχών των Φυλακών.

Μα σύντομα θ' αρχίσουν οι αποτρόπαιες βρετανικές κινήσεις που στοχεύουν στην κατάπνιξη της φωνής των ηγετικών πρωτοβουλιών των Κύπριων καταδίκων ανταρτών.

Έτσι, ο αφηγητής θ' αποτελέσει, με τους Ρένο Κυριακίδη, Δημήτρη Φιλιαστίδη, Γιώργο Ιωάννου, Γιώργο Σκοτεινό και το Λοίξο Χ' Λοίξου την πρώτη ομάδα που θα σταλεί τον Αύγουστο του 1956 στις βρετανικές φυλακές του Wormwood Scrubs, για ν' ακολουθήσει η δεύτερη μ' άλλους εννιά αντάρτες με τον Σωκράτη Λοϊζίδη, τον Θάσο Σοφοκλέους κι άλλους.

Εκεί, στ' ανήλιαγα μπουντρούμια και τα κατασκότεινα κελιά, θα γραφτεί μια άλλη συγκλονιστική ιστορία με το Σωκράτη και τους άλλους αγωνιστές προμαχούμενους και μοχθούντες για τη λευτεριά και τη δικαίωση. Με τις καταγγελίες των βασανιστηρίων που δια-

πράχθηκαν στην Κύπρο, με τις τραυματικές ουλές αδιάψευστους μάρτυρες των αληθειών που οι καταγγελίες εμπεριέχουν και που οι αντάρτες στις Φυλακές του Wormwood επιδεικνύουν, και που θα προβάλουν πρώτοι οι Βρετανοί βουλευτές Τζέννη Λη, Φέννερ Μπρόκγουέι και Λέσλη Χέιλ μέσα από το ίδιο το βρετανικό κοινοβούλιο, θα συγκλονίσουν τη βρετανική μα και την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, ενώ ταυτόχρονα με απεργίες πείνας, με επιστολές και μηνύματα θα καταστούν οι Ηρακλείς δεσμώτες, οι διαπρύσιοι Κήρυκες του αιτήματος για λευτεριά του χεμιαζόμενου λαού μας.

Θυμάμαι, συγκινημένος, όταν στις φυλακές του Maidstone θά ρθει η λαίδη Στραμπόλγκι να μας δει για να μεταφέρει τα μηνύματα των καταδίκων ανταρτών στην Κύπρο. Ο Σωκράτης θα διευκρινίσει, απαντώντας σε σχετική ερώτηση της λαίδης:

— Χωριό μου εμένα είν' όλη η Κύπρος κι όχι μονάχα το Δίκωμο. Έτσι, σ' όλη την Κύπρο να μεταφέρετε το μήνυμα πως ο τελευταίος χτύπος της καρδιάς μας χτυπάει για κείνη.

Και η λαίδη Στραμπόλγκι, μια δραστήρια, πανέμορφη, νεαρότατη, πανέξυπνη γυναίκα, θα τονίσει.

— Μα είναι υπέροχες αυτές οι φράσεις και θα τις μεταφέρω μόλις πατήσω το

πόδι μου απ' άκρη σ' άκρη σ' ολάκερη την Κύπρο.

Για τρία σχεδόν χρόνια, φίλε κ. Υπουργέ, συναγωνιστές και συναγωνίστριες, στις Κεντρικές Φυλακές της Κύπρου, στις φυλακές του Maidstone και στις φυλακές του Wormwood Scrubs, θα συζητάμε, θα μιλάμε, θα καταθέτουμε προβληματισμούς, θα αλληλοεκμυστηρευόμαστε ακόμα και τις πιο

μύχιες μας σκέψεις, θα ξεδιπλώνουμε στόχους κι οράματα για τη χιλιοπληγωμένη, χιλιοπροδομένη ετούτη γη.

Μια ζωή γεμάτη αγώνες κι αγωνίες, μια ζωή γιομάτη δράση στις εμπροσθοφυλακές κάθε μορφής αγώνα, αναδεικνύει το Σωκράτη Λοϊζίδη σαν μια από τις σεμνότερες, τις συγκλονιστικότερες κι ηρωικότερες μορφές της σκλαβωμένης ακόμα γης μας.

Ο Σωκράτης Λοϊζίδης

****Ομιλία στην αίθουσα τελετών των Συνδέσμων Αγωνιστών στις 8.12.06.***

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

31 Αυγούστου, 1956

Του Νίκου Κόση

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

28 Αυγούστου 2014

Σ' αυτόν τον ιερό χώρο του παλαιού Νοσοκομείου Λευκωσίας, σ' αυτόν ακριβώς τον χώρο, στις 31 Αυγούστου 1956 μεγαλοούργησε και αναδείχθηκε για άλλη μια φορά η ελληνική αρετή και ο διαχρονικός ηρωισμός που χαρακτηρίζει τη ζωή των Ελλήνων μέσα από τους αιώνες,

Καθώς ο μεγαλειώδης απελευθερωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ εναντίον των Άγγλων αποικιοκρατών κορυφωνόταν και έπαιρνε όλο και νέες, μεγαλύτερες διαστάσεις, δυο ταπεινά και περήφανα παλληκάρια της, από το Γέρι, ο Ιωνάς Νικολάου γιος του Νικόλα και της Μορφίας Ιωνά και ο Κυριάκος Κολοκάσης γιος του Αναστάση και της Ευαλλούς Νικολάου, έπεφταν στο πεδίο της τιμής και της αξιοπρέπειας στη μεγάλη επιχείρηση για την απελευθέρωση του αγνού αγωνιστή της οργάνωσης Πολύκαρπου Γιωρκάτζη, που είχε μεταφερθεί στο νοσοκομείο για ιατρικές εξετάσεις.

Είναι τιμή και υποχρέωσή μας να αναφερόμαστε να μνημονεύουμε τους ήρωες και μάρτυρες του λαού μας, τους πρωταγωνιστές και τους δημιουργούς

της ιστορίας μας. Είναι, όμως, ακόμη μεγαλύτερο το χρέος να αντλούμε τα ανάλογα διδάγματα, ιδιαίτερα στους σημερινούς χαλεπούς καιρούς, όπου για 40 ολόκληρα χρόνια, η πατρίδα και ο λαός μας ζουν και αναπνέουν την Τουρκική κατοχή.

Θυμούμαι με δέος και συγκίνηση εκείνη τη συνάντηση στο σπίτι του αγωνιστή Στέλιου Πιτσιλλίδη στην παλιά Λευκωσία. Η Οργάνωση είχε πάρει την απόφαση να επιχειρήσει την απελευθέρωση του κρατουμένου στις Κεντρικές Φυλακές Πολύκαρπου Γιωρκάτζη που θα μεταφερόταν στο Γενικό Νοσοκομείο για ιατρικές εξετάσεις.

Την πληροφορία για την μεταφορά του Γιωρκάτζη είχε μεταφέρει στον Τομέαρχη Λευκωσίας Ανδρέα Τσιάρτα η Ουρανία Κοκκίνου.

Την όλη επιχείρηση θα εκτελούσε η ομάδα του Γερίου την οποία αποτελούσαν οι ήρωες μας Ιωνάς Νικολάου και Κυριάκος Κολοκάσης ως επίσης και οι Σπύρος Κυριάκου και Παναγιώτης Κοτζιάς. Σ' αυτήν προστέθηκαν ο Νίκος Σαμψών και ο Νεοπτόλεμος Λεφτής. Για την κάλυψη και μεταφορά

θα συμμετείχαν και δύο νεαρές αγωνίστριες, η Ελένη Χριστοφορίδου και η Βερονίκη Λεωνίδου.

Αφού τους δώσαμε τον οπλισμό που αποτελείτο βασικά από πιστόλια και περίστροφα, τα μέλη της ομάδας, με αισιοδοξία και βεβαιότητα προχωρούσαν στο μεγάλο, επικίνδυνο εγχείρημα. Τότε ο φόβος και ο κίνδυνος δεν συντρόφευαν τη ζωή και τους υπολογισμούς μας. Ως αποτέλεσμα της αιματηρής αυτής μάχης που πραγματοποιήθηκε στις 31 Αυγούστου 1956 που έδωσε η ομάδα Γερίου στο Γενικό Νοσοκομείο ενάντια στους Άγγλους στρατιώτες, ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης ήταν πλέον ελεύθερος για να συνεχίσει τον αγώνα του εναντίον των Αγγλων.

Όμως την ίδια ώρα η Οργάνωση θρηνούσε τον χαμό δυό τολμηρών στελεχών της, του Ιωνά Νικολάου και του Κυριάκου Κολοκάση, που χωρίς τον παραμικρό δισταγμό και χωρίς αμφιταλαντεύσεις πορεύτηκαν προς την αθανασία.

Οι πεσόντες υπέρ πίστεως και πατρίδας δεν ζητούν από τους ζώντες εκδηλώσεις τιμής και ευγνωμοσύνης. Καταξιωμένοι οι ίδιοι από την υπέρτατη πράξη της ζωής τους και πολιτογραφημένοι στην αιώνια χώρα της ιστορίας, το μόνο που διεκδικούν και δικαιούνται είναι η δικαίωση της θυσίας τους, η μεταλαμπαδέυση των ιδανικών τους

και η ηρεμία της ψυχής τους μέσα από την πραγμάτωση των ωραίων ονείρων τους. Η απόδοση τιμής και ευγνωμοσύνης στους νεαρούς ήρωες είναι δική μας υποχρέωση και όχι δική τους απαίτηση. Είναι δική μας οφειλή και όχι δική τους αξίωση. Και αυτή η δική μας οφειλή και υποχρέωση δεν εκπληρώνεται με λόγια. Εκπληρώνεται μονάχα με έργα. Με έργα που να βεβαιώνουν ότι εκείνοι που έφυγαν, δεν χάθηκαν μάταια. Με έργα που να μαρτυρούν ότι εκείνοι που θυσιάστηκαν δεν πέθαναν άδικα. Με έργα που να μετουσιώνονται σε κατάθεση προσφοράς προς την πατρίδα ... που καρτερά την ώρα του λυτρωμού και της δικαίωσης.

Αν τιμούμε σήμερα τους ήρωές μας, είναι περισσότερο για να θυμόμαστε το χρέος μας σ' εκείνους. Για να παίρνουμε από εκείνους πνοή και δύναμη να αντέχουμε.

Καλύτερο μνημόσυνο θα είναι για τους ήρωες και μάρτυρές μας όταν θα μπορέσουμε κάποτε να τους μνημονεύσουμε σε μια ελεύθερη και επανενωμένη Κύπρο, χωρίς στρατό κατοχής και χωρίς εποίκους, με την αποκατάσταση των δικαίων και των δικαιωμάτων μας.

Τότε μόνο θα ησυχάσει η ψυχή τους, όταν μπορέσουμε να ξανακοιτάξουμε τον σκλαβωμένο Πενταδάκτυλο χωρίς να τον ντρεπόμαστε.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΗΡΩΩΝ ΓΕΡΙΟΥ

Τον Θάσσαν Σοφοκλέους

Μνημονεύουμε και τιμούμε σήμερα τα ηρωικά παιδιά του Γερίου και εκφράζουμε το θαυμασμό μας για το μεγαλείο της ψυχής τους.

Το ηρωϊκό Γέρι διαδραμάτισε, διαχρονικά πρωτεύοντα ρόλο στους αγώνες της Κύπρου μας και πρόσφερε τα παιδιά του στο βωμό της Λευτεριάς.

.....

Με επικεφαλής τους αθάνατους ήρωες της μάχης του Νοσοκομείου Ιωνά Νικολάου και Κυριάκο Κολοκάση, που πρώτοι έσυραν τον χορό προς την αθανασία και άναψαν τη φλόγα στις καρδιές για να ακολουθήσουν ο Κυριάκος Κακουλλής και τα αγνοούμενα παλληκάρια Ανδρέας Κουκουμάς και ο Αδάμος Χριστοδούλου Παμπόρης, που ακόμα κρατούν σε αγωνία τους δικούς τους γιατί δεν γνωρίζουμε τι απέγιναν.

.....

Ήταν οι τελευταίες μέρες του Αυγούστου 1956. Ο αγώνας του λαού μας πήρε φωτιά. Η ΕΟΚΑ σχεδίαζε την απελευθέρωση του αγωνιστή Πολύκαρπου Γιωρκάτζη που βρισκόταν κατάδικος στις Κεντρικές Φυλακές. Η απελευθέρωση θα γινόταν από το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, όπου θα μετέφεραν τον Γιωρκάτζη για ακτινογραφίες. Μια παράτολμη και πολύ επι-

κίνδυνη επιχείρηση γιατί αφ' ενός το Νοσοκομείο εφρουρείτο από Άγγλους στρατιώτες και αφ' ετέρου ο Γιωρκάτζης θα συνοδευόταν από τρεις Άγγλους στρατιώτες και ένα δεσμοφύλακα με τον οποίο ήταν δεμένος.

Η ψυχωμένη ομάδα «Γεράκι» του Γερίου ανταποκρίθηκε θετικά και άμεσα στη πρόταση της Οργάνωσης. Ο Νίκος Κόσιης ρώτησε απευθείας τον Ιωνά Νικολάου και τον Παναγιώτη Κοτσιά και αυτοί απάντησαν αμέσως χωρίς δισταγμό. Ναι θα αναλάβουμε την επιχείρηση. Ακολούθησε σύσκεψη στο μυστικό καταφύγιο της ομάδας και όλα μπήκαν στη σειρά.

Την επιχείρηση θα αναλάμβαναν οι Ιωνάς Νικολάου, Κυριάκος Κολοκάσης, Σπύρος Κυριάκου και ο Νίκος Σαμψών που προσφέρθηκε να πλαισιώσει την ομάδα Γερίου.

Τα τέσσερα παλληκάρια οικιοθελώς προσφέρθηκαν να αναλάβουν την επιχείρηση γνωρίζοντας πόσο δύσκολη και επικίνδυνη ήταν ή όλη προσπάθεια. Κατάστρωσαν λεπτομερώς το σχέδιο. Τους αγωνιστές θα μετέφεραν στο Νοσοκομείο δύο αυτοκίνητα που θα οδηγούσαν οι Παναγιώτης Κοτσιάς και Νεοπτόλεμος Γεωργίου (Λεφτής) με τη συνοδεία δύο αγωνιστριών της Ελένης Χριστοφορίδου και της Βερενίκης Λεωνίδου.

Το πρωί της 31ης Αυγούστου συναντήθηκαν στο σπίτι του Στέλιου Πιτσιλίδη στη Λευκωσία μαζί με τον Νίκο Κόσιη τον Ανδρέα Τσιάρτα (τομεάρχη) και το Γεώργιο Ταλιαδώρο που εργαζόταν στο Νοσοκομείο και ο οποίος θα παρακολουθούσε τις κινήσεις του Γιωρκάτζη και θα έδινε το σύνθημα την κατάλληλη στιγμή.

Επεξεργάστηκαν όλες τις λεπτομέρειες, έβαλαν τον σταυρό τους και έφθασαν στο Νοσοκομείο. Ήταν ή ώρα 10.00 π.μ. Ο Ταλιαδώρος που παρακολουθούσε τον Γιωρκάτζη έδωσε το σύνθημα. Τα τέσσερα παλληκάρια προχώρησαν στον διάδρομο. Ο Ιωνάς και ο Κυριάκος πήραν θέση στην αριστερή μεριά και ο Σπύρος με τον Σαμπών στη δεξιά.

Την ίδια στιγμή ο Γιωρκάτζης κατέβαινε τις σκάλες του Νοσοκομείου. Το σχέδιο ήταν να τους αφήσουν να προχωρήσουν και μόλις τους περάσει και ο τελευταίος στρατιώτης να επιτεθούν. Δυστυχώς κάτι δεν πήγε καλά. Ο Άγγλος λοχίας αντιλήφθηκε ένα από τα παλληκάρια που ανέσυρε το πιστόλι του και πυροβόλησε εναντίον των αγωνιστών οι οποίοι ανταπέδωσαν τα πυρά. Ο Άγγλος κτυπήθηκε από τον Σπύρο Κυριάκου και τρικλίζοντας άρχισε να πέφτει, δυστυχώς όμως πέφτοντας το χέρι του γαντζώθηκε στη σκανδάλη του στέρλινγκ και πυροβολούσε. Δύο σφαίρες κτύπησαν τον Κυριάκο Κολοκάση στη κοιλιά και έπεσε.

Ο Ιωνάς πληγώθηκε και τραυματισμένος σύρθηκε προς την έξοδο πυροβολώντας εναντίον των Άγγλων που έτρεξαν προς το Νοσοκομείο, κι' όταν πια το περίστροφό του άδειασε, το πέταξε εναντίον των Άγγλων και έπεσε εξαντλημένος. Άγγλος στρατιώτης τον κτύπησε στο κεφάλι με το όπλο και ξεψύχησε. Ο Σπύρος Κυριάκου πληγωμένος με διαμπερές τραύμα στην κοιλιά κατόρθωσε να μετακινηθεί σε διπλανό δωμάτιο από όπου Έλληνας γιατρός με φορείο τον έστειλε στο χειρουργείο. Στις ανακρίσεις ισχυρίστηκε ότι βρισκόταν εκεί γιατί πήγε να δει κάποια ξαδέλφη του και έτσι τους ξεγέλασε.

Στη μάχη σκοτώθηκε ατυχώς ο Κυβερνητικός φαρμακοποιός Κούλλης Κυριακίδης από αδέσποτη σφαίρα και τραυματίστηκε ελαφρά ο Γιώργος Ταλιαδώρος. Ο Νίκος Σαμπών μαζί με τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη κατόρθωσαν να διαφύγουν.

Έτσι εξελίχτηκε η ηρωική μάχη του Νοσοκομείου που συγκλόνισε τον Κυπριακό Ελληνισμό, οδήγησε στην αθανασία τα ηρωικά παιδιά Ιωνά Νικολάου και Κυριάκο Κολοκάση και έγραψε τη δική της λαμπρή σελίδα στο έπος του 55-59.

Από το ίδιο χρέος κινούμενος ο Κυριάκος Κακουλής, που νεαρός υπηρέτησε την πατρίδα από τις τάξεις της Άλκιμης Νεολαίας ΕΟΚΑ, έπεσε μαχόμενος στις σκληρές μάχες στα Καζιβερά της Μόρφου, το 1964, όταν οι δυνάμεις της

αστυνομίας αντιμετώπισαν τούρκους στασιαστές που έστησαν οδοφράγματα. Και ο έφηβος Κωστάκης Λοΐζου βρισκόμενος σε διατεταγμένη υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά στις 18 Ιουνίου 1968 άφησε την τελευταία του πνοή επιτελώντας το καθήκον του προς την πατρίδα.

Επιστέγασμα της εθελούσιας προσφοράς προς την πατρίδα, ο Ανδρέας Κουκουμάς και ο Μάκης Παμπόρης. Με τη βάρβαρη τουρκική εισβολή κατατάγηκαν εθελοντές στο 305 Τ. Εφέδρων στο Δάλι. Στις 5 Αυγούστου το τάγμα τους με διαταγή μετακινείται στη περιοχή της Μιας Μηλιάς και αναλαμβάνουν την κατασκευή οχυρωματικών έργων υπό την διοίκηση του ταγματάρχη Τάσου Μάρκου. Μια άνιση προσπάθεια. Αντιμέτωποι με το βαρύ πυροβολικό, τα τανκς και την αεροπορία των Τούρκων εισβολέων.

Στις 14 Αυγούστου η γραμμή της Μιας Μηλιάς ύστερα από μια σκληρή και άνιση μάχη έσπασε. Πανωλεθρία. Οι απώλειες μεγάλες. Πολλοί μαχητές έπεσαν στα χέρια του εχθρού. Ανάμεσα τους και τα δύο παλληκάρια του Γερίου. Έκτοτε αγνοείται η τύχη τους μαζί με τόσους άλλους αγνοούμενούς μας. Μια τραγική πτυχή του εθνικού μας προβλήματος. Η εγκληματική στάση της Τουρκίας, η αδιαφορία και η απάθεια της διεθνούς κοινότητας που μόνο τα συμφέροντά τους μετρούν και τα πολλά δικά μας λάθη, οδήγησαν στην αποτελμάτωση.

Υποκλινόμαστε ευλαβικά εκφράζουμε τον θαυμασμό μας και εναποθέτουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα με τους αγώνες και τη θυσία τους τα ηρωικά παιδιά μας πρόσφεραν προς τη μαχόμενη πατρίδα.

Μαζί με τα αθάνατα παλληκάρια μνημονεύουμε και τιμούμε τους ηρωικούς γονείς, τα αδέρφια τους συγγενείς. Τιμούμε τις αδούλωτες μάνες που σήκωσαν τον σταυρό τους και άντεξαν τον πόνο τους, που είδαν τα παιδιά τους μισοκαμένα και κατακρεουργημένα με τη φράση «χαλάλι της πατρίδας λεβέντη μου».

Θα θέλαμε να μνημονεύουμε και να τιμούμε τους ήρωές μας κάτω από άλλες συνθήκες. Θα θέλαμε να μπορούσαμε να τους πούμε ότι οι αγώνες και οι θυσίες τους δικαιώθηκαν και πως οι στόχοι μας επιτελέστηκαν. Όμως δυστυχώς οι πρόσφυγές μας σηκώνουν τον σταυρό τους με πόνο με τη λαχτάρα του γυρισμού. Η Κερύνεια μας μαγαρίζεται από τους βάρβαρους εισβολείς και ο αλυσοδομένος Πενταδάκτυλος κουβαλά στην πλάτη του τη σημαία της ντροπής του ψευδοκράτους.

Κάναμε λάθη, ξεφύγαμε από τους στόχους και τους σκοπούς μας, χαλαρώσαμε, δεχθήκαμε εύηχα συνθήματα, ξεστρατίσαμε, μας νίκησαν ο ευδαϊσμός και η καλοπέραση.

Η Τουρκία για 40 χρόνια κρατά τη γή μας. Πήρε τις περιουσίες μας, τα σπίτια μας, ξεσπίτωσαν 200,000 Έλληνες από

τα χωριά και τα σπίτια τους, σκότωσαν, ατίμασαν, λεηλάτησαν αλλοιώνουν καθημερινά τον δημογραφικό χαρακτήρα των κατεχομένων, καταστρέφουν την Ελληνική κληρονομιά και εμείς μιλάμε για επαναπροσέγγιση και «οι Τούρκοι είναι αδελφοί μας».

Χιλιάδες Ελληνοκύπριοι πηγαίνουν στα κατεχόμενα όχι για να προσκυνήσουν τη μαρτυρική γη μας, αλλά για να συναγελάζονται με τους Τούρκους και να ενισχύουν οικονομικά τους έποικους που κατά χιλιάδες έχουν γεμίσει τη χώρα μας.

Χιλιάδες Ελληνοκύπριοι απροστάτευτοι και εγκαταλελειμμένοι ξεπουλούν τις περιουσίες τους στους Τούρκους με ορατό κίνδυνο κάποια στιγμή να παρουνσιιάσουν μεγάλη ιδιοκτησία της Κυπριακής γης.

Εκατοντάδες Έλληνες Κύπριοι ταξιδεύουν από το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου με τις Τουρκικές αερογραμμές, αναγνωρίζοντας με τον τρόπο αυτό το ψευδοκράτος και ενισχύοντας οικονομικά τους εισβολείς.

Ελληνίδες και Έλληνες ήρθε η ώρα να αναθεωρήσουμε τη συμπεριφορά μας. Με τον νου και την καρδιά συντονισμένα, σε αρμονική πορεία, να ανακαλέσουμε τις δυνάμεις που διαθέτει ο λαός μας, την πίστη, την ψυχική αντοχή, τη θέληση και την αγάπη προς τα ακατάλυτα ιδανικά της φυλής, με στόχο την απελευθέρωση των κατεχο-

μένων εδαφών μας, και επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια και στις περιουσίες τους.

Με βάση τα νέα δεδομένα στο Κυπριακό, με τις νέες γεωπολιτικές εξελίξεις και τις διαφοροποιήσεις στο πολιτικό σκηνικό, με τη διεθνοποίηση του προβλήματός μας και τη σύμπτωση συμφερόντων με άλλα κράτη, ήρθε η ώρα να πιεσθεί η Τουρκία ώστε να εφαρμόσει τους διεθνείς κανόνες, τις αρχές και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. Να σεβαστεί και να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις της προς την Ε.Ε., να σεβαστεί το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, και να εφαρμόσει όλα όσα η Ε.Ε. της έχει εγγράφως υποδειξει για να προχωρήσει στην ένταξή της.

Οι Αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α, όσοι επιζήσαμε του τιτάνιου Αγώνα για λευτεριά και ένωση με τη μάνα Ελλάδα, νιώθουμε μεγάλη ευθύνη για όσα μετά την απελευθέρωση συνέβησαν. Με πόνο ψυχής αναλογιζόμαστε από πού ξεκινήσαμε και πού φθάσαμε. Επιμετρούμε τα λάθη μας, τις παραλείψεις μας, και αγωνιούμε για το μέλλον.

Η δική μας φιλοσοφία για λύση του Κυπριακού ασφαλώς διαφέρει από τη φιλοσοφία των πολιτικών. Παραμένουμε σταθεροί στις θέσεις μας όπως καθορίστηκαν από τους προαιώνιους πόθους του λαού μας. Εμείς δεν κάναμε ούτε υπογράψαμε συμφωνίες κορυφής και ομοσπονδίες.

Εμείς δεν αναγνωρίζουμε τα τετελεσμένα που η Τουρκία με τη δύναμη των όπλων θέλει να επιβάλει.

Απαιτούμε αποχώρηση των στρατευμάτων εισβολής και κατοχής. Απαιτούμε επιστροφή των εποίκων στην Τουρκία. Ο εποικισμός είναι έγκλημα πολέμου γι' αυτό απορρίπτουμε κάθε σκέψη παραμονής εποίκων στη γη μας.

Την ώρα τούτη της ενδοσκόπησης, ενώπιον Θεού και ανθρώπων, υπό τη σκιά των ψυχών των ηρώων μας, που υπερίπτανται και μας παρακολουθούν, υποσχόμεθα ότι θα συνεχίσουμε τον Αγώνα για να ελευθερώσουμε τον Πενταδάκτυλο και να επικρατήσει, ειρήνη, δικαιοσύνη και ευτυχία στο πολυβασανισμένο Νησί μας.

Πιστεύουμε στο δίκαιο. Πιστεύουμε στον Αγώνα μας. Διεκδικούμε αυτά που μας ανήκουν.

Κυρίες και Κύριοι,

Οι Αγώνες και οι θυσίες των Ηρώων και των Αγωνιστών, η θυσία του Ιωνά Νικολάου, του Κυριάκου Κολοκάσι, το αίμα του Κακουλή και του Λοΐζου, τα αγνοούμενα παιδιά μας, μάς καθορίζουν το μέτρο της δικής μας στάσης και της δικής μας συμπεριφοράς και είναι μ' αυτό το μέτρο που θα κριθούμε.

Υποκλινόμαστε ευλαβικά μπροστά στο μεγαλείο της θυσίας των ηρώων μας, καταθέτουμε κλωνάρια δάφνης στους τάφους τους και προσευχόμαστε όπως ο Θεός αναπαύσει τις ψυχές τους.

31 Αυγούστου 1956

Ιωνάς Νικολάου

Κυριάκος Κολοκάσης

Μνημόσυνο ΗΡΩΩΝ ΛΥΣΗΣ

3 Αυγούστου 2014

Ομιλία του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη

Ελληνίδες και Έλληνες Λυσιώτες,

Αισθάνομαι πολύ μικρός, αισθάνομαι δέος να σταθώ μπροστά στην πλειάδα των ηρωικών νεκρών της Λύσης, και όχι μόνο, γιατί και οι επιζώντες αγωνιστές της ΕΟΚΑ της Λύσης υπήρξαν ισάξιοι και ομότιμοι των νεκρών των οποίων οι ψυχές και η Δόξα περιύπτανται σήμερα εδώ, αναγνωρίζοντας συντρόφους αγαπημένους να τελούν το μνημόσυνό τους σε γη ξένη και όχι στον περικαλλή ναό της Παναγίας της Λύσης.

Η Λύση, το κεφαλοχώρι της Μεσαορίας για όσους τη γνώρισαν είχε τις δικές της ιδιαιτερότητες. Ο δικός της πολιτισμός, διατηρημένος από αρχαιοτάτων χρόνων παραδομένος από γενιά σε γενιά ήταν εξαιρετικός, τα τραγούδια και οι χοροί της σε κάθε ευκαιρία γάμων ή και πανηγύρεων, όλα περιστρεφόμενα γύρω από την αγροτική ζωή αλλά και τον καημό της σκλαβιάς, ήταν το μέτρο και η επωδός κάθε εκδήλωσης. Οι ερασιτεχνικές θεατρικές παραστάσεις που ανέβαιναν από τα σωματεία της Λύσης μόνο για την Ελλάδα και τους αγώνες της για αποτίναξη της σκλαβιάς μιλούσαν και για την απελευθέρωση και των άλλων

σκλάβων αδελφών του Ελληνισμού είχαν για θέματά τους.

.....

Ήδη ο Γρηγόρης Αυξεντίου και άλλοι Λυσιώτες, συνεπαρμένοι από το όραμα του Παρθενώνα κρυφουσνομιλούν και ονειρεύονται να ιδρύσουν μυστική οργάνωση που να ετοιμάσει τον Κυπριακό Ελληνισμό για ένοπλο αγώνα εναντίον του κατακτητή. Όμως ο Γρηγόρης δεν αντέχει να περιμένει. Φεύγει στην Ελλάδα αποφασισμένος να καταταγεί στη Σχολή των Ευελπιδων, να μορφωθεί στρατιωτικά, να εκπαιδευθεί κατάλληλα και να κατεβεί στην Κύπρο για να ηγηθεί της επανάστασης όπως την σχεδίαζε με χωριανούς και φίλους του. Εντάσσεται στον Ελληνικό στρατό και τοποθετείται σε μάχη μονάδα στα σύνορα.

Στην Κύπρο η Εθναρχούσα εκκλησία κηρύσσει και καθοδηγεί από τους άμβωνες των εκκλησιών τις αποφάσεις που λαμβάνονται στα Εθναρχικά συμβούλια και γαλβανίζει τις ψυχές των Κυπρίων για αγώνα μέχρι εσχάτων για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού.

Ήδη από το 1953 είχε ληφθεί από την Ηγεσία η απόφαση για δημιουργία μν-

στικής ένοπλης οργάνωσης για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και με τον όρκο των Αθηνών επισημοποιείται πλέον η απόφαση και ορίζονται από τους ορκισθέντες σαν πολιτικός Αρχηγός ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και στρατιωτικός Αρχηγός ο Κύπριος εν αποστρατεία Συνταγματάρχης του Ελληνικού Στρατού Γεώργιος Γρίβας.

Από εκείνη τη μέρα αρχίζει η μεγάλη εξόρμηση. Η εξεύρεση και όρκος έμπιστων στελεχών σε Κύπρο και Ελλάδα, η κάθοδος του Γρίβα στην Κύπρο και η μελέτη του εδάφους και Αγγλικών εγκαταστάσεων-στόχων. Η μύηση με πάσα μυστικότητα, η προετοιμασία κρυπτών για εναποθήκευση οπλισμού και η ένταση από στελέχη της εκκλησίας, της ΠΕΟΝ, της ΣΕΚ, της ΠΕΚ και των Χριστιανικών Οργανώσεων της μάχης, της ενημέρωσης, της διαφώτισης και της εθνικής ανάτασης του φρονήματος και του ηθικού του λαού, η προσήλωση στα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη έτσι που ο λαός να είναι ψυχολογικά έτοιμος να ενστερνισθεί την ιδέα του ένοπλου αγώνα για απελευθέρωση.

Σε αυτό τον Αγώνα, σε αυτό τον προσηλυτισμό, όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου και πριν ακόμα κυκλοφορήσει η πρώτη προκήρυξη του Διγενή, πρωτομάχοι βρέθηκαν να είναι οι Λυσιώτες αείμνηστοι Γρηγόρης Γρηγοράς, πιστός φύλακας άγγελος του Διγενή και ο Γρηγόρης Αυξεντίου, η αείφωτη λαμπάδα της Κυπριακής Ελευθερίας.

Πρώτοι αυτοί, εκλεκτοί μεταξύ εκλεκτών είχαν την τύχη την 1η Απριλίου 1955 να προβούν με τη διαταγή του Διγενή για έναρξη του Αγώνα, στις πρώτες καταδρομικές επιχειρήσεις εναντίον Αγγλικών στόχων.

Από εκείνη τη μέρα και στη συνέχεια, δεκάδες Λυσιώτες εντάχθηκαν στις τάξεις της ΕΟΚΑ, πρωταγωνιστές πλέον σε όλες τις φάσεις του αγώνα και σε όλες τις δραστηριότητες της οργάνωσης όχι μόνο στην περιοχή της Λύσης και των γύρω χωριών αλλά και ευρύτερα σε άλλες, πάντοτε με τις διαταγές του Διγενή, περιοχές της Κύπρου.

.....

Δεν είναι τυχαίο που η Λύση ανέδειξε τόσους ήρωες με επικεφαλής τον Ήρωα των Ηρώων μας Γρηγόρη Αυξεντίου, που πρώτος έσυρε το χορό της λεβεντιάς για να τον ακολουθήσουν οι Πάτροκλος Κόκκινος, Μιχαήλ Καϊλής (Σιάλος), Καλλής Σαγκάς, Δημητράκης Αναστάσης, Αναστάσης Σουρουλάς, Γεώργιος Χατζηιωνάς και Χριστοφής Παναγίδης, τα μνημόσυνα των οποίων τελούμε σήμερα.

Και όχι μόνο αυτοί. Μια πλειάδα Λυσιωτών Αγωνιστών προκειμένου να αποφύγουν τη σύλληψη, ανέβηκαν στο αντάρτικο πολεμώντας νυχθημερόν τον δυνάστη. Πέραν αυτών, η ραχοκοκαλιά της ΕΟΚΑ, οι δεκάδες παραινούντες άγνωστοι και ασύλληπτοι Αγωνιστές της Λύσης που στήριξαν όλη τη μαχητική παράνομη οργάνωση

αναδεικνυόμενοι ήρωες της καθημερινής και εικοσιτετράωρης δραστηριότητας της οργάνωσης, είτε σαν μαχητές συμμετέχοντες στις ενέδρες, είτε σαν τροφοδότες, είτε σαν σύνδεσμοι, είτε σαν μεταφορείς, είτε διανομείς της φωνής της ΕΟΚΑ με τα φυλλάδια και τα συνθήματά τους, είτε σαν ΠΕΚΑ διαφωτίζοντας και ενημερώνοντας τον λαό για τη θέση της ΕΟΚΑ απέναντι στην αγγλική προπαγάνδα, είτε σαν μέλη των διαιτητικών δικαστηρίων για να μην προσφεύγουν για τις διαφορές τους οι κάτοικοι στα Αγγλικά Δικαστήρια, είτε σαν πολιτοφυλακή αγρυπνούσα για να προειδοποιεί έγκαιρα για τυχόν κεκαλυμμένη είσοδο αγγλικών στρατευμάτων στο χωριό και με κυριότερο στόχο της την υπεράσπιση των χωρικών μας από τις δολοφονικές ενέδρες των Τούρκων της ΤΜΤ, της Σίντας και του Περγάμου, που είχαν σαν θύματα τούς Μιχαήλ Τούμπα και τα αδέρφια Πέτρο και Παύλο Νικολέτη και των οποίων το μνημόσυνο τελούμε σήμερα. Με όλους αυτούς και η Αλκιμη Νεολαία της ΕΟΚΑ, η ΑΝΕ, να είναι η ακένωτη δεξαμενή εφεδρειών για όλες τις δυνάμεις.

.....

Με τέτοιο λαό που έδειξε τόσες αρετές στον Αγώνα, τέτοιους ήρωες, τόσες θυσίες, διερωτόμαστε πώς καταντήσαμε εκτοπισμένοι στην ίδια την πατρίδα μας. Πώς δεν χαλιναγωγήσαμε τα πάθη μας και μόνοι μας βγάλαμε τα μάτια μας, τι μας έκαμε να εμπλακούμε

σε ένα εμφύλιο διχασμό, να αλληλοσκοτωνόμαστε και στο τέλος να ανοίξουμε μόνοι μας τις πύλες στον Αττίλα, να περάσει κάνοντας περίπατο με τις σιδερόφρακτες ορδές του, στους δρόμους μας, στα σπίτια μας, στα ιερά και τα όσιά μας, σπλώνοντας και σκυλεύοντας και αυτούς τους τάφους των γονιών μας.

Πώς και τί μας τύφλωσε;

Την εξήγηση μόνοι μας πρέπει να βρούμε, να ρωτήσουμε τον νου και την καρδιά μας, να κάνουμε την αυτοκριτική μας και να ζητήσουμε μεταξύ μας συγγνώμη και άφεση. Να ομολοήσουμε, να εύρουμε εκείνες τις καθαρές ρίζες, να ξαναεμβολιαστούμε στα αίματα και τις θυσίες, στις αξίες του καθαρού αγώνα της ΕΟΚΑ και να ξαναβαπτιστούμε στα νάματα της Οργάνωσης, του έθνους και της πατρίδας.

.....

Τότε θα αποκτήσουμε μέλλον, θα αποκτήσουμε γη, θα αποκτήσουμε πατρίδα να δώσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας και στα παιδιά των εγγονιών μας, σε κάθε μέλλουσα γενιά. Τότε θα αισθανθούμε ξανά την τιμή και την αξιοπρέπεια που χάσαμε. Τότε θα μπορέσουμε να αντικρίσουμε τους νεκρούς ήρωές μας στα μάτια άξιοι να τους φιλήσουμε, να τους αγκαλιάσουμε. Τότε θα δικαιωθούν και αυτοί και εμείς.

Αιωνία τους η μνήμη.

Επιμνημόσυνη ομιλία
του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε Ανδρέα Μαϊμαρίδη
στο μνημόσυνο του ήρωα της ΕΟΚΑ
Θεόδωρου Ζήνωνος όπως και στα αποκαλυπτήρια
του Μνημείου του στο χωριό του Χολέτρια

Κυριακή, 27 Ιουλίου 2014

«Πλάστη μου του ελέου σου, τι έσει το παιδί μου,
Πιάνει το καλαχούρι του τσας σύννογρα τζιαι πάει!
Πισκώ τον τζιαι γεμώνει το κρυφά-κρυφά προσφάι.
—Τζιαι γιούδι μου, πε μου τζι εμέν, μα 'ντα κακό λοάται,
έκαμες τζιαι τον τζύρη σου, γιε μου, τζιαι συλλοάται.
—Μα δεν κατάλαβες μανά, τριγύρω μέσα στα βουνά
τζι άλλων μανάδων τα παιδιά τες νύχτες πολεμούσιν,
έχουν ανάγκη που φαΐν, εν' πλάσματα, πεινούσιν.
—Γιούλη μου, φέρ' τους έσσω μας, στα όρη πιον κανεί τους
το σπίτι μας να 'ν' σπίτι τους, μανά, τζι εγιώ δική τους.

Αυτό το ποίημα, βγαλμένο μέσα από τα εσώψυχα της, έγραψε η μανά του ήρωά μας Θεόδωρου Ζήνωνος που μνημονεύουμε σήμερα, όταν υποψιάστηκε από τη συμπεριφορά του, τη συμμετοχή του παλληκαριού της στον υπέρτατο Αγώνα του Κυπριακού λαού για απελευθέρωση από τα δεσμά του αποικιοκρατή δυνάστη Εγγλέζου από τους μαχητές της ΕΟΚΑ κάτω από την καθοδήγηση και αρχηγία του Διγενή και με την ευχή του Μακαρίου.

Ο νεαρός Θεόδωρος, λάτρεψε τη γη των γονιών του και παρέμεινε υπηρέ-

της της, παρόλο που ήταν επιμελέστατος μαθητής με προοπτικές άλλες από το σκληρό και βαρύ επάγγελμα του γεωργού, το οποίο για τον Θεόδωρο δεν ήταν επάγγελμα αλλά λειτούργημα.

Δεκαεννέα χρόνων είναι ο Θεόδωρος όταν ιδρύει τον Αγροτικό του σύλλογο και γίνεται ο σταυροφόρος των Ελληνικών και Θρησκευτικών ιδεωδών σε όλα τα γύρω χωριά. Η φήμη του και η πατριωτική του δραστηριότητα είναι τέτοια, που πλέον έχει καταστεί, χωρίς να το αντιλαμβάνεται, ο προάγγελος των σημαντικών γεγονότων που σύ-

ντομα φανερώνονται σε όλη την Κύπρο.

Η Ε.Ο.Κ.Α., σαν κοιμισμένο από αιώνες ηφαίστειο, ξυπνά την 1η Απριλίου 1955. Η πρώτη προκήρυξη του Αρχηγού Διγενή, «Με τη βοήθεια του Θεού, με πίστη εις τον τίμιον Αγώνα μας και τη συμπαράστασιν ολόκληρου του Ελληνισμού και με την βοήθεια των Κυπρίων, ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΝΑΣΙΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΙΚΟΥ ΖΥΓΟΥ», κτυπά τον Θεόδωρο κατακούτελα, τον τρελαίνει, κινεί γη και ουρανό για να ενταχθεί στις τάξεις της και από τους πρώτους ορκίζεται τον Ιερό Όρκο και μετατρέπεται σε ιεραπόστολο της Εθνικής Ιδέας.

Γυρίζει τα χωριά, δια φωτίζει, ορκίζει κόσμο και οργανώνει υποστηρικτικές ομάδες της ΕΟΚΑ. Σύνδεσμος και τροφодότης των αντάρτικων ομάδων της περιοχής του. Την ημέρα ήρεμος γεωργός στα χωράφια, η κάλυψη που του προσφέρεται με την ιδιότητα του γεωργού είναι τέλεια, βοηθά και υπηρετεί την ΕΟΚΑ από κάθε θέση. Μαχητής, λαμβάνει μέρος σε ενέδρες μαζί με τους αντάρτες, οργανωτής δικτύου παρακολούθησης των κινήσεων των Αγγλικών στρατευμάτων και των επικουρικών, τροφодότης και σύνδεσμος πιστός μέχρι θανάτου. Η πολυσχιδής του δράση γίνεται αντικείμενο εύφημης αναφοράς από όλους τους ομαδάρχες της περιοχής.

.....

Όμως η ξηλόφθονη μοίρα αρχίζει πλέον να απεργάζεται άλλα. Χαράματα της 20ης Ιουλίου 1958, η αγρουπνούσα πολιτοφυλακή του χωριού ενημερώνει ότι δύο στρατιωτικά οχήματα με σβησμένα φώτα εισέρχονται στο χωριό. Οι κάτοικοι μαζεύονται αμέσως και με καθοδήγηση των παιδιών της ΕΟΚΑ επιτίθενται κατά των Άγγλων εισβολέων με ό,τι έχουν πρόχειρο, πέτρες, ξύλα, σφενδόνες. Οι κατακτητές πυροβολούν και τραυματίζουν μια γυναίκα και ένα παιδάκι. Οι κάτοικοι αγανακτισμένοι από τους τραυματισμούς πεισιμούνουν και εντείνουν τον πετροπόλεμο αναγκάζοντας τους κατακτητές σε υποχώρηση.

Ο Θεόδωρος ενεδρεύει και οπλισμένος με μια χειροβομβίδα επιζητεί την εκδίκληση για τους τραυματισμούς της γυναίκας και του μικρού αγοριού. Οπλίζει και ρίχνει την επιτόπια κατασκευής χειροβομβίδα η οποία από λάθος ρύθμιση εκρήγνυται πρόωρα στα χέρια του παλληκαριού. Ο θάνατός του είναι ακαριαίος. Το σώμα του διαμελίζεται και διασκορπίζεται σπονδή και φλόγα άσβεστη, αιώνια αναμμένη στην εικόνα της Ελληνικής Ελευθερίας.

Πάνδημη η κηδεία του Θεόδωρου την επομένη με όλες τις γύρω κοινότητες που ο Ήρωάς μας όργωνε και οργάνωνε καθημερινά, παρούσες να θρη-

νούν και να ραίνουν με τα λουλούδια της αγάπης τους το φέρετρο όπου κειτόταν το ολοκαύτωμα του σεπτού κορμιού του, που μαζί με τη θυσία τόσων άλλων συναγωνιστών του έφεραν την ανεξαρτησία στον τόπο μας.

Λίγα ήταν τα χρόνια της χαράς μας. Μετά μας ήρθαν τα χρόνια τα δύσκολα. Το φίδι το φαρμακερό που επιδέξια, πονηρά και εκδικητικά έριξε στην έστω κολοβή ανεξαρτησία μας, η Αγγλική Διπλωματία, η Τουρκία, δια των Τουρκοκυπρίων σύντομα σήκωσε κεφάλι.

Τρία χρόνια ζωής της ανάπηρης δοτής ανεξαρτησίας ήταν αρκετά για τους Τούρκους να σηκώσουν το όπλο εναντίον της νεαρής Δημοκρατίας. Νέες εκατόμβες θυμάτων, νέες περιπέτειες μέχρι σήμερα. Θύμα των Τουρκικών επιθέσεων στην Πάφο και η δεκαεξάχρονη αδελφή του ήρώα μας Γαλάτεια, μαθήτριά του πρώτου Γυμνασίου Πάφου, η οποία με ζωντανό παράδειγμα τον αδελφό της Θεόδωρο, έσπευσε στη μάχη της Πάφου να βοηθήσει τους Έλληνες μαχητές που ηρωικά αντιστέκονταν στην τουρκανταρσία μέχρι να την καταστείλουν. Είναι η δεύτερη μεγάλη προσφορά της οικογένειας του Ζήνωνα και της Χρυσταλλούς στην πατρίδα.

Με αυτό τον πολιτισμό, με αυτά τα ιδανικά, γνωρίζοντας τις απαιτήσεις που χρειάζεται το δένδρο της Ελευθερίας για να ανθίσει, πρόθυμα και ανυστερόβουλα έδιδαν οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ το κορμί τους, λίπασμα αιώνιο για να απολαμβάνουμε οι νεότεροι τον ίσκιο της και να γίνουμε σύμφωνα με τον όρκο των Αθηναίων «Πολλώ κάρονες τούτων»

Μια έκκληση κάνω, στο όνομα των νεκρών, των Ηρώων μας, των αγνοουμένων μας και των εκτοπισμένων μας. Ποτέ πια διχασμός, ποτέ πια αδελφοκτόνα μίσση.

Ομόνοια, εθνική ενότητα και ομοψυχία.

Η ευψυχία του Ελληνισμού είναι το ανίκητο όπλο του. Αυτή να επιζητούμε, σε αυτή να επιμένουμε και με αυτή θα νικήσουμε. Τότε θα βρουν ανάπαυση οι ψυχές των Ηρώων μας, των προγόνων μας, των νεκρών στρατιωτών μας και των θυμάτων μας.

Τότε θα έχουμε γη και πατρίδα να παραδώσουμε στα παιδιά, στα εγγόνια μας και όλες τις μέλλουσες γενιές.

Τότε θα μπορούμε να πούμε το «Νυν απολύεις τον δούλον σου Δέσποτα».

Αιωνία τους η μνήμη.

Νεκρολούλουδα στον Ανδρέα Γιαννόπουλο

Του Ανδρέα Αγγελόπουλου

«**Η** επιτυχία του απελευθερωτικού κινήματος οφείλεται κατά μεγάλο μέρος εις την αρίστην λειτουργίαν των συνδέσμων... Ούτως ήμην πάντοτε εις θέσιν να επικοινωνήσω καθ' εκάστην και εντός 8-10 ωρών με όλους τους συνεργάτες μου οπουδήποτε της Κύπρου, παρά τους υφιστάμενους σιδηρούς κλοιούς του δυνάστου. Ομολογώ ότι η οργάνωσις των συνδέσμων εις τα πλαίσια της Οργανώσεως υπήρξεν έν εκ των μεγαλυτέρων επιτευγμάτων μας, αλλά και οφείλω επίσης να εξάρω την αυτοθυσία, εργατικότητα και εχεμύθεια εκείνων, οι οποίοι την ανέλαβαν...», αυτά μεταξύ άλλων γράφει ο Διγενής στα απομνημονεύματά του στη σελίδα 29 και 30 για τον ρόλο των συνδέσμων.

Τη νευραλγική θέση του συντονισμού των συνδέσμων με την πύλη και επαρχία Λεμεσού ανέλαβα εγώ μετά από υπόδειξη του Τομεάρχη Λεμεσού κ. Χριστάκη Τρυφωνίδη. Έχοντας βαθιά την αίσθηση της σημαντικότητας της θέσης για την επιλοχία των σκοπών της Οργάνωσης επικεντρώθηκα στην επιλογή των ατόμων εκείνων, τα οποία θα έφεραν σε αίσιο τέλος την αποστολή τους.

Ένα από τα πρώτα στελέχη, που επεσήμανα ήταν ο μακαριστός σήμερα Ανδρέας Γιαννόπουλος ο οποίος εργαζόταν ως υπεύθυνος του γκαράζ της Κυπριακής Εταιρείας Μεταφορών (Κ.Ε.Μ.). Νέος, δραστήριος, γρήγορος στη σκέψη, εχέμυθος, υπεύθυνος, νουνεχής και χαμηλών τόνων, με αδιαφιλονίκητο πατριωτισμό συγκέντρωνε όλα τα προσόντα να αναδειχθεί σε πολύτιμο συνεργάτη.

Σταδιακά ο μακαριστός Γιαννόπουλος μύησε και με δική μου έγκριση ενέταξε στις τάξεις της ΕΟΚΑ καμιά δεκαριά στελέχη της ΚΕΜ έτσι που το γκαράζ της εταιρείας έγινε ο σύνδεσμος με το κέντρο, τον Κεντρικό Σύνδεσμο, όπως λεγόταν.

Όλες οι διαταγές, τα φυλλάδια, οι βόμβες και τα όπλα διακινούνταν απ' εκεί. Για τέσσερα χρόνια ο μακαριστός Γιαννόπουλος με την ομάδα του εργάστηκαν με σύνεση και υπευθυνότητα δίχως ποτέ να υποψιαστεί κανείς για τον ρόλο τους στην οργάνωση, ούτε τα μη μυημένα μέλη και στελέχη της ΚΕΜ. «Χάριτες χρωστάγει η πατρίδα», αντιγράφοντας τον Μακρυγιάννη, στον μακαριστό Γιαννόπουλο. Όλοι όσοι

εργαστήκαμε μαζί του τον θυμόμαστε με πολλή αγάπη και συχνά τον αναφέρουμε ως παράδειγμα ανδρός αφοσιωμένου ολόψυχα στον αγώνα.

Ο μακαριστός Ανδρέας Γιαννόπουλος γεννήθηκε στον Μαραθόβουνο Αιμολωχόστου το 1934. Μετοίκησαν στη Λευκωσία και αργότερα στη Λεμεσό όπου εντάχθηκε στο δυναμικό της ΚΕΜ. Μετά το 1974 μετακινήθηκε στην

Αθήνα όπου άνοιξε δικό του συνεργείο επιδιόρθωσης αυτοκινήτων. Αποδήμησε στα ουράνια δώματα την 1η Οκτωβρίου 2014.

Στη σύζυγό του Ξένια και τα παιδιά του Στέλιο, Λοΐζο και Πελοπίδα θερμά συλλυπητήρια και είτε ο Πανάγαθος να κατατάξει την ψυχή του εν σκηναίς δικαίων.

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α

« Ὁρκίζομαι εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος ὅτι:

- 1.- Θά ἀγωνισθῶ μέ ὅλας μου τάς δυνάμεις διὰ τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς Κύπρου ἀπό τόν Ἀγγλικόν ζυγόν, θυσιάζων καί αὐτήν τήν ζωήν μου.
- 2.- Δέν θά ἐγκαταλείψω τόν ἀγῶνα ὑπό οἰονδήποτε πρόσχημα παρὰ μόνον ὅταν διαταχθῶ ὑπό τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ὁργανώσεως καί ἀφοῦ ἐκπληρωθῇ ὁ σκοπός τοῦ ἀγῶνος.
- 3.- Θά πειθαρχήσω ἀπολύτως εἰς τάς διαταγάς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ὁργανώσεως καί μόνον τούτου.
4. Συλλαμβανόμενος θά τηρήσω ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν τόσον ἐπὶ τῶν μυστικῶν τῆς Ὁργανώσεως ὅσον καί ἐπὶ τῶν ὀνομάτων τῶν συμμαχητῶν μου, ἔστω καί ἐάν βασανισθῶ διὰ νά ὁμολογήσω.
- 5.- Δέν θά ἀνακοινῶ εἰς οὐδένα διαταγήν τῆς Ὁργανώσεως ἢ μυστικόν τό ὅποιον περιήλθεν εἰς γνῶσιν μου παρὰ μόνον εἰς ἐκείνους δι' οὓς ἔχω ἐξουσιοδότησιν ὑπό τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ὁργανώσεως.
- 6.- Τάς πράξεις μου θά κατευθύνῃ μόνον τό συμφέρον τοῦ ἀγῶνος καί θά εἶναι ἀπηλλαγμένα πάσης ἰδιοτελείας ἢ κομματικοῦ συμφέροντος.
- 7.- Ἐάν παραβῶ τόν ὅρκον μου θά εἶμαι ΑΤΙΜΟΣ καί ἄξιος πάσης τιμωρίας.»

Αποχαιρετισμός Παναγιώτας Ιωάννου

Του Θάσου Σοφοκλέους

Ασφαλώς αδιαμφισβήτητο γεγονός είναι ότι η Παναγιώτα Ιωάννου-Ψιλίτα, που αποχαιρετούμε σήμερα, λυτρώθηκε από τον πόνο και τη μεγάλη δοκιμασία που η επάρατη ασθένεια της προκάλεσε τον τελευταίο καιρό. Όμως για μας τους θνητούς, δεν παύει να είναι μια μεγάλη απώλεια, που μας προκαλεί θλίψη και πόνο, και δημιουργεί ένα μεγάλο κενό. Ιδιαίτερα βέβαια στους δικούς της, στα παιδιά και στα εγγόνια της.

Δεν είναι ούτε απλό ούτε εύκολο το χρέος, να αποχαιρετώ την αγαπημένη συναγωνίστρια, τη φίλη και στενή συνεργάτιδα Παναγιώτα, που για χρόνια έζησε στον περίγυρό μας, μοιράστηκε μαζί μας χαρές και λύπες, προβληματίστηκε, και πορεύτηκε μέσα στα πλαίσια της φιλοπατρίας, της αγωνιστικότητας, και της προσφοράς.

Η Παναγιώτα Ιωάννου-Ψιλίτα από το ηρωικό Παλαιχώρι υπήρξε μια πολυδιάστατη, μια πολυσύνθετη και δημιουργική προσωπικότητα. Ξεπέρασε τον εαυτό της, ξέφυγε από τα καθημερινά και τα τετριμμένα.

Ακούραστη, ριψοκίνδυνη, δημιουργική, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στον Αγώνα. Υπήρξε στέλεχος των ομάδων του χωριού της και είχε την τύχη να συνεργασθεί με τον ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου. Γράφει χαρακτηριστικά η ίδια στην εισαγωγή του βιβλίου της «Λειτουργία Ελευθερίας», που είναι αφιερωμένο στους ηρωομάρτυρες του Αγώνα μας: «Σ' εκείνο τον Αγώνα τον υπέροχο. Στον Αγώνα εκείνο τον μεγάλο, της Ελευθερίας ή του Θανάτου. Τον Αγώνα της Ένωσης. Παιδούλα τότε στο Γυμνάσιο του Αγρού είχα κι' εγώ να ρίσω».

.....

Υπήρξε μια καλή εκπαιδευτικός και πρόσφερε πολλά στην εκπαίδευση. Δασκάλα γαλούχησε και μόρφωσε όσα παιδιά είχαν την τύχη να είναι μαθητές της.

.....

Η Παναγιώτα, άνθρωπος ανήσυχος ζούσε και βίωνε καθημερινά τα δύσκολα χρόνια του Αγώνα και κατόρθωσε, εκφράζοντας την αγάπη της και την εκτίμησή της προς τους ηρωικούς

νεκρούς της ΕΟΚΑ, σε μια σκληρή και επίπονη προσπάθεια να γράφει βιβλία παρουσιάζοντας και υμνώντας τους ήρωες του απελευθερωτικού μας Αγώνα, αναλύοντας την προσφορά και τη θυσία του καθενός

.....

Πάλεψε μέσα από τη ζωή. Έδωσε μάχες, αγωνίστηκε και αντιστάθηκε... Σήκωσε το βάρος του θανάτου του αγαπημένου της Μιχαλάκη και άντεξε τον πόνο για τον πρόωγο θάνατο του γιού της. Ήρθε όμως το πλήρωμα του χρόνου. Ετούτη τη φορά νικήθηκε.

Εξαντλημένη υπέκυψε στο μοιραίο.

Ο θάνατός της αφήνει ένα μεγάλο και ανεκπλήρωτο κενό στην οικογένεια των Αγωνιστών. Ασφαλώς θα μας λείψει. Θα μας λείψουν οι κουβέντες της, θα μας λείψουν οι προβληματισμοί της.

Αξέχαστη συναγωνίστρια και καλή μας φίλη. Σε αποχαιρετούμε. Εκφράζουμε την αγάπη μας και σε ευχαριστούμε για όσα μας πρόσφερες. Να πας στο καλό.

.....

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ.

Η αείμνηστη Παναγιώτα Ιωάννου-Ψιλλίτα

Επικήδειος του αγωνιστή Ανδρέα Κωνσταντινίδη

11 Ιουλίου 2014

από τον Πρόεδρο του Σ.Ι.Μ.Α.Ε. κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη

Με ανείπωτη λύπη στεκόμαστε σήμερα μπροστά στο φέρετρο που περιέχει το σεπτό και αγαπημένο σώμα του Ανδρέα Κωνσταντινίδη, νέου στη ψυχή και στο φρόνημα, από τους Καπέδες, συζύγου της Μάρως Σπανού από το Λευκόνοικο, πατέρα του Νίκου και του Χαράλαμπου Κωνσταντινίδη.

Μάρω, Νίκο και Χαράλαμπε,

Ό,τι πω σήμερα για τον αγαπητό μου Ανδρέα είναι αδύνατα και λίγα, η δε γραφίδα μου πιο αδύνατη για να σκιαγραφήσει τις πολλές χάρες και ιδιαιτερότητες του συζύγου, πατέρα σας και στενότερου συνεργάτη μου στους Συνδέσμους Αγωνιστών εδώ και δεκαετίες.

Η αγάπη του προς την μεγάλη πατρίδα Ελλάδα και η αφοσίωση του στον Αγώνα της ΕΟΚΑ ήταν η αποκάλυψη των γονιδίων της οικογένειας που τον γέννησε και τον μεγάλωσε. Ήταν η παιδεία που τον άνδρωσε με τους Ελληνικούς ομηρικούς, μυθικούς ήρωες μαζί με την ιστορία των αρχαίων Ταμασίων και των Χριστιανικών μορφών των Αγίων της περιοχής του Ηρακλει-

δίου και Μνάσωνα. Περισσότερο όμως επηρεασμένος από την ιστορία των Κομνηνών που ίδρυσαν και προίκισαν την Ιστορική Μονή της Παναγίας του Μαχαιρά, οδήγησαν τον Ανδρέα Κωνσταντινίδη στην αναζήτηση των ριζών του Ελληνισμού της περιοχής και σαν ακραιφνής πλέον και συνειδητός γνώστης της Ελληνικής καταγωγής του, αφιέρωσε πλέον τον εαυτό του στην ιδέα της Ελλάδας, της ελευθερίας της ιδιαίτερης μας πατρίδας Κύπρου και στον Αγώνα της ΕΟΚΑ.

.....

Μαζί περιοδεύαμε σε όλη την ελεύθερη Κύπρο από τη Δερύνεια μέχρι την Πάφο, οργανώνοντας και επιλύοντας, όσο μας ήταν δυνατό προβλήματα συναγωνιστών.

Συνετός και πράος, συνέθετε εύκολα τις αντικρουόμενες απόψεις κατά τις συνεδριάσεις, βρίσκοντας πάντοτε συναινετικές λύσεις και εξόδους από αδιέξοδα κατακτώντας έτσι τις καρδιές και την εκτίμηση των συνέδρων.

Αξιαγάπητος σε όλους ο Ανδρέας,

αφήνει κληρονομιά ανεκτίμητη στους οικείους του το καθαρό όνομα της αγωνιστικής και επαγγελματικής του πορείας αφού σαν αγωνιστής της ΕΟΚΑ αρίστευσε και σαν υπάλληλος στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου αναδείχθηκε με την επιμέλεια, το ήθος και την εργατικότητα του στα ανώτερα αξιώματα της Αρχής κατακτώντας επάξια την εκτίμηση των προϊσταμένων του και την αγάπη και αφοσίωση των υφισταμένων του.

.....

Ανδρέα, υποσχόμαστε ότι το χρέος προς την πατρίδα θα προσπαθήσουμε να το ξεφλήσουμε. Δε θέλουμε να το μεταβιβάσουμε στα παιδιά μας. Όμως αν εμείς δεν προλάβουμε να είσαι βέβαιος ότι τα παιδιά, τα εγγόνια μας και τα παιδιά των εγγονών μας θα γίνουν πολύ καλύτερα από μας και θα το ξεφλήσουν.

Γι' αυτό κοιμήσου άνευ έγνοιας.

Αιωνία θα είναι η αγαθή μνήμη σου.

Ανδρέας Κωνσταντινίδης

Αποχαιρετισμός Πέτρου Προκοπίου

Του Θάσου Σοφοκλέους

Είναι οδυνηρό, βαρύ και άχαρο το χρέος, να αποχαιρετώ, την ώρα τούτη που η λύπη κυριαρχεί στο νού και στη καρδιά μας, φίλο ξεχωριστό κι' αγαπημένο.

Ο καλός μου φίλος, ο άκακος και καλοσυνάτος, ο μειλίχιος, ο αγνός και ξεχωριστός πατριώτης, ο ανιδιοτελής αγωνιστής, ο Πετρής του Προκόπη, έφυγε από τη ζωή και πορεύεται προς την αιωνιότητα.

Την ώρα τούτη της προσευχής και του αποχαιρετισμού, την ώρα τούτη που ο ανθρώπινος πόνος, αγγίζει τις καρδιές μας, η μνήμη, μάς μεταφέρει στα δύσκολα και ανεπανάληπτα χρόνια της Κυπριακής επανάστασης, τότε που το αρχηγείο του επαναστατημένου Πενταδάκτυλου, στήθηκε στον ηρωϊκό Καλπαρόβουνο στα υποστατικά της οικογένειάς του.

.....

Ο Πέτρος, ακούραστος, γεμάτος λεβεντιά, μαχητικός και ριψοκίνδυνος, στήριξε την ανταρτική ομάδα και έλαβε μέρος σε επιχειρήσεις εναντίον των Άγγλων αποικιοκρατών. Στην πορεία του μέσα από τη ζωή, χάραξε τον δικό του

δρόμο, πορεύτηκε ειρηνικά και αθόρυβα και δημιούργησε τη δική του οικογένεια.

.....

Με τη βάρβαρη τουρκική εισβολή, εγκατέλειψε το αγαπημένο του χωριό και πιασμένος χέρι-χέρι με την αγαπημένη του Παρασκευού, κατέληξε εκτοπισμένος στο φιλόξενο χωριό Λεύκαρα.

.....

Εδώ στην προσφυγιά, δυστυχώς, αντιμετώπισε προβλήματα υγείας. Ιδιαίτερα με τα πόδια του, πράγμα που τον ανάγκασε να σταματήσει τη δουλειά του.

Του κόστισε πολύ. Ο άνθρωπος του βουνού και της υπαίθρου περιορίστηκε.

Όμως δεν λύγισε, ούτε παραπονέθηκε, στάθηκε, πάλαιψε, αντιστάθηκε και αντιμετώπισε όλες τις αντιξοότητες με υπομονή και αξιοπρέπεια. Σ' αυτό το φέρετρο ακουμπά η ΕΟΚΑ. Σ' αυτό το φέρετρο ξαποσταίνει η ηρωϊκή Χάρτζια.

.....

Φεύγεις, αγαπητέ Πετρή, με το παράπονο της προσφυγιάς και τη λαχτάρα του γυρισμού. Ο μεγάλος σου πόθος να γυρίσεις στην αγαπημένη σου Χάρτζια και στον Καππαρόβουνο, έμεινε ανεκπλήρωτος.

.....

Καλέ μου Πετρή, φεύγεις και σε συνοδεύουν η αγάπη και οι ευχές όλων μας.

Φεύγεις και σε σκεπάζει η γαλανόλευκη που τόσο αγάπησες, υπερασπίστηκες και τίμησες.

Αιωνία ας είναι η μνήμη σου.

Επικήδειος στον Νίκο Τσαρδελλή

Του Θάσου Σοφοκλέους

Βαρύ το χρέος και βαριά η ευθύνη να αποχαιρετώ φίλο ξεχωριστό και αγαπημένο.

Σ' αυτό το φέρετρο ακουμπά η ιστορία. Σ' αυτό το φέρετρο ήρεμος και γαλήνιος αναπαύεται ο εκλεκτός αγωνιστής της Ελευθερίας, ο οραματιστής της Ένωσης, ο άνθρωπος που άγγιξε τον θάνατο με λεβεντιά και αξιοπρέπεια, ο μικρός το δέμας, αλλά μεγάλος στη ψυχή Νίκος Τσαρδελλής.

Ο Νίκος γεννήθηκε στην ηρωϊκή Ακανθού, την ωραία κωμόπολη του Πενταδάκτυλου, όπου έζησε μέχρι τα δέκα του χρόνια. Ακολούθως μετακόμισε στη Λάρνακα, όπου εγκαταστάθηκε και ανδρώθηκε.

Με την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ ο Νίκος, λάτρης της Ελλάδας, μεγαλωμένος με το όραμα της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα, ακούοντας τους κτύπους της καρδιάς του, μπήκε στην Οργάνωση.

Από τούτη τη στιγμή γίνεται άλλος άν-

θρωπος. Γίνεται η ψυχή της Οργάνωσης. Οξυδερκής, εύστροφος και ευέλικτος, διευθύνει την Οργάνωση στην περιοχή του και αναπτύσσει μεγάλη δραστηριότητα: Βόμβες, χειροβομβίδες, δολιοφθορές, εκτελέσεις.

Το καφενείο του στη Χρυσοπολίτισσα έγινε το Αρχηγείο των αγωνιστών. Κατασκευάζει κρύπτη όπου έκρυβαν όπλα και πυρομαχικά και αρκετές φορές φιλοξενεί αγωνιστές. Ο ήρωας Πετράκης Κυπριανού, ύστερα από μια εκτέλεση αναγκάστηκε να κρυφτεί στο σπίτι του για 15 μέρες.

Δυστυχώς η μοίρα τού επεφύλαξε ένα πικρό και μακάβριο παιχνίδι, που ανέκοψε την αγωνιστική του πορεία και τον οδήγησε σε μεγάλη περιπέτεια, την οποία αντιμετώπισε με λεβεντιά, με αξιοπρέπεια και ηρωϊσμό.

Τούρκος ψευδομάρτυρας, μαρτυρούσε ότι τον αναγνώρισε ως τον εκτελεστή κάποιου Άγγλου.

Καταδικάστηκε για κάτι που δεν έκαμε. Ποινή, θάνατος δι' απαγχονισμού. Σ' αυτή τη φάση θα έρθει στην επιφάνεια όλο το ψυχικό του μεγαλείο.

Σηκώνει τον σταυρό του με αξιοπρέπεια, με υπομονή και καρτερία. Δεν μιλά, ούτε αποκαλύπτει τον συναγωνιστή του που έκαμε την εκτέλεση. Είχε ετοιμάσει τον εαυτό του για όλα. Γαλήνιος και πράος, ακολουθούσε το θέλημα του Θεού.

.....

Γελαστός, ακμαίος, αδάμαστος, αλύγιστος. Μετέδιδε αισιοδοξία και ενέπνεε θάρρος.

Τον συνάντησα τόσο στις φυλακές της Κύπρου, όσο και στις φυλακές του Worwood Scrubs του Λονδίνου, όπου τον μετέφεραν, όταν μετατράπηκε η ποινή του σε ισόβια.

Με τις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου μεταφερθήκαμε εξόριστοι στη Ρόδο. Γίναμε φίλοι, μοιραστήκαμε χαρές και λύπες. Μου έδειξε εμπιστοσύνη, τον ξεχώρησα και τον αγάπησα.

.....

Έζησε έντονα τη ζωή. Ανήσυχος και συναισθηματικός όπως ήταν, αγωνι-

ούσε και υπέφερε με τις εξελίξεις στο Εθνικό μας πρόβλημα.

Βίωσε την καταστροφή. Είδε και έζησε τη βάρβαρη εισβολή των Τούρκων, τον ξεριζωμό, την προσφυγιά, την κατοχή.

.....

Τα βάσανα της ζωής, οι κακουχίες, η ψυχική οδύνη, η αγωνία επέδρασαν στον ψυχικό του κόσμο και έβλαψαν την υγεία του. Προβλήματα καρδιάς και διάφορες επιπλοκές έφεραν το τέλος. Ο Νίκος Τσαρδελής υπέκλυσε στους νόμους της ζωής.

Μακάριος και γαλήνιος πορεύεται στην αιωνιότητα.

.....

Υποκλινόμαστε και εκφράζουμε τον θαυμασμό μας για όσα πρόσφερε προς την πατρίδα.

Σε αποχαιρετούμε παρακαλώντας τον Πανάγαθο Θεό να αναπαύσει την ψυχή σου.

Αιωνία ας είναι η μνήμη σου.

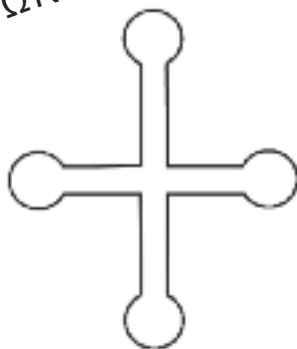
ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
12/5/14	Ελένη Κ. Μιχαλοπούλου	82	Αρχιμανδρίτα
15/5/14	Οικονόμος Ιωάννης Ονουφρίου	93	Άγ. Κωνσταντίνος Λεμεσού
15/5/14	Ηλίας Κ. Πάσπατας	84	Σπιτάλι Λεμεσού
27/5/14	Ιωάννης Λαζάρου	92	Μύρτου
15/6/14	Χρυσόστομος Παναγή	76	Ασκάς -Λειβάδια
20/6/14	Ανδρέας Βλάχος	73	Κλήρου
20/6/14	Ιωάννης Θεοφάνους (Καλοψιδιώτης)	77	Καλοψίδα
21/6/14	Σταύρος Ψαρόπουλος	76	Λευκωσία
22/6/14	Γεώργιος Κοτσώνης	77	Λευκωσία
30/6/14	Μιχάλης Μιχαηλίδης	80	Σια
7/7/14	Ανδρέας Καρολίδης	78	Λάπηθος
10/7/14	Ανδρέας Κωνσταντινίδης	76	Καπέδες
16/7/14	Αντώνης Γ. Έλληνας	86	Έμπα Πάφου
26/7/14	Παύλος Μιχαηλίδης	77	Αγρίδια
29/7/14	Νίκος Τσαρδελλής	79	Ακανθού
4/8/14	Δέσποινα Καΐρη	86	Κάιρο
6/8/14	Ζαχαρίας Ιωάννου Φελλέκας	87	Γιαλούσα
9/8/14	Νικόλας Χ΄΄ Κώστας (Κκόλας)	79	Πέλλαπαϊς
10/8/14	Ιωάννης Τανή	74	Ριζοκάρπασο
11/8/14	Ιωάννης Σαρηγιάννης	75	Σάμος
14/8/14	Παντελού Πρωτοπαπά	—	Κάτω Αμιάντος
15/8/14	Ευάγγελος Ευριπίδου (Αγνοούμενος)	34	Κάμπος
18/8/14	Οικονόμος Παπανδρέας Παπασεραφείμ	90	Πατρίκι
21/8/14	Ελένη Ηλία Αγγελή	93	Χάρτζια
26/8/14	Αγαθοκλής Καννάουρος	86	Ύψωνας
27/8/14	Χρυστάλλα Κρασά	85	Λάρνακα
27/8/14	Παπασάββας Κ. Παφίτη	88	Γεράνι Αμμοχώστου
28/8/14	Σωκράτης Παντελίδης	83	Αμιάντος
11/9/14	Πέτρος Προκοπίου	81	Χάρτζια
15/9/14	Κυριακή Μιχαήλ Ζαννέτου	90	Στύλλοι Αμμοχώστου
16/9/14	Σοφοκλής Σοφοκλέους	80	Λύση
17/9/14	Λεωνίδα Χ΄΄ Πετρήs	81	Κλήρου

ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
23/9/14	Αναστάσης Πυρίλης	79	Παραλίμνι
30/9/14	Παπαχαράλαμπος Αντωνίου	90	Άγιος Νικόλαος Λευκονοίκου
2/10/14	Κυριάκος Χριστοφή	68	Αφάνεια
3/10/14	Σπύρος Παπαγεωργίου	74	Αγλαντζιά
3/10/14	Γεώργιος Παπακωνσταντίνου	76	Άγ., Θεόδωρος Αग्रού
17/10/14	Γεώργιος Σμίλας	75	Άρσος Λεμεσού
18/10/14	Παναγιώτα Μ.Ιωάννου	76	Παλαιχώρι
22/10/14	Ανδρέας Κτωρίδης	75	Γέρι
28/10/14	Χριστίνα Χαρ. Αποστόλου	90	Αχερίτου
28/10/14	Πελοπίδας Βασιλειάδης	—	Κυπερούντα
31/10/14	Παναγιώτης Βασιλείου (ωρολογάς)	80	Λεμεσός
9/11/14	Γεώργιος Στ. Σμυρίλλης	—	Άγιος Σέργιος Αμμοχώστου
11/11/14	Ανδρέας Δημητριάδης	75	Κερύνεια
11/11/14	Μιχαήλ Πολυδώρου	78	Κλήρου
19/11/14	Άννα Κυριακίδου Κανικλίδου	94	Κυθρέα
19/11/14	Ανδρέας Ολύμπιος	82	Λύμπια
21/11/14	Ζαχαρίας Παναγίδης	75	Αμμόχωστος
27/11/14	Στέλιος Κοιρανίδης	91	Στρόβολος
4/12/14	Νεόφυτος Τσαγγάρης	87	Βοκολίδα
5/12/14	Παντελής Χρ. Καρπασίτης	85	Ξυλοτύμπου
9/12/14	Νίκος Αντωνιάδης	76	Γιόλου

ΑΙΩΝΙΑ ΑΣ ΕΙΝΑΙ

Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥΣ

Χριστουγεννιάτικο μήνυμα	3
Στο Προεδρικό Μέγαρο	4
Χαιρετισμός Προέδρου Δημοκρατίας	5
Ομιλία Προέδρου Συνδέσμων	8
Σκεπτικό απονομής	10
Μέγας Αλέξανδρος	11
28η Οκτωβρίου 1940 και η Κύπρος	13
Στο κρησφύγετο του ΔΙΓΕΝΗ	15
Το Σύμφωνο του Πετρισίου	17
Το Καϊμακλί	19
Κομμουνισμός και Ένωση	20
Άφιξη του ΔΙΓΕΝΗ στη Χλώρακα	21
Ανακοίνωση	28
Διωγμοί στο Αργυρόκαστρο	29
Ο Σαμαράς στην Κύπρο	31
Επιτροπές των Συνδέσμων	35
Επιτροπές του ΣΙ.Μ.Α.Ε	36
Επαρχιακή Επιτροπή Αμμοχώστου	37
Τα Οκτωβριανά	38
Διαλέξεις ΙΔ.Α.Α.Ε	40
Διαγωνισμός ΣΙ.Μ.Α.Ε	41
Διαγωνισμός Συνδέσμων - ΣΙ.Μ.Α.Ε - ΙΔ.Α.Α.Ε	42
Κυριάκος Μάτσης	43
«Οι θύμισες του Μπαταριά»	52
«Οι ποιητές δεν πεθαίνουν ποτέ»	56
«Τηλλυρία - Αύγουστος 1964»	57
«Προπαγάνδα - Αντιπροπαγάνδα»	59
Κροναζιέρα 2014	61
Στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας	63
Στα Φυλακισμένα Μνήματα	64
Μνημόσυνο Αγωνιστών Λευκωσίας	65
Σωκράτης Λοϊζίδης	72
Η μάχη του Νοσοκομείου	79
Μνημόσυνο των ηρώων του Γερίου	81
Μνημόσυνο των ηρώων της Λύσης	86
Μνημόσυνο του ήρωα Θεόδωρου Ζήνωνος	89
Νεκρολούλουδα στον Ανδρέα Γιαννόπουλο	92
Επικήδειος στην Παναγιώτα Ιωάννου Ψιλλίτα	94
Επικήδειος στον Ανδρέα Κωνσταντινίδη	96
Επικήδειος στον Πέτρο Προκοπίου	98
Επικήδειος στον Νίκο Τσαρδελλή	100
Θανόντες συναγωνιστές μας	102

